

Godigo Sęba Tagala Palai Bidigo Po

Te hasia nedebo tau sabo po

Te bidi Luk agai hasia te Jisas aga tęde bidibadi yali sę dali, aga wali po dali, te tigidalide po hasia asęnama, tama nosali agai te Jisasgo po wali pabo we bidi hani dabe geninama pedalobo po me asęani. Agai homugo te aga abagi Tiofilus agai koneaibao, te Jisas wali pali bidi dabe augwaligo te Jerusalem moni hanude gagalama, tama tedu te Judia moni tę pedaiba pelama, te Godigo po pusubo sę egi pai. Tama tedu augwali te Samaria moni tę pedaiba pususu biligi pali, tama tedu nosali augwali te haniani digibulu tęba pali. Hasia bolo augwaligo te Juda we bidi dabebolo naga te po ola magi pai. Tiali goli nosali augwaligo koneai, te Godigo homugo te Juda hani isęwai haniani hani we bidi tigidali augwaligo me te Jisasde wabo gesi dwagi yai po odomainao. Tama Godigo aga Tedali Mobo Bidi augwalibolo mayu tama agai tebogo augwali bomobaso, augwaligo te Juda dabego moni hanu Jerusalemde gagalama, tama nosali te gesi dwagi yai po te Juda hani isęwai bagego moni hanu Romba me te po pusugi pai dao.

Te aposel dabe augwaligo Jisasgo po te Jerusalemde pusali

(Daę 1:1–8:3)

Jisasgo bomobaso yai po daę weyu, agai te Tedali

Mobo Bidi tagala palabo po wali

1 ¹Eno abagi Tiofilus, te eno hasia bukude eno e po asęani, te Jisasgo yali sę dabe tigidali dali, te agai po ola mawai po tigidali dali, te si asęani.^a ²Jisasgo te tiwai yai, te aga sę gagalobo sogo pelama, Godigo aga dagaluba odasa pali sogoba daę egi pai. Tama Godigo aga dagaluba odasa pesięwai madi, Jisas agai sa muani tagala palai bidi dabebolo po pusa mawai. Tama agai Godigo Dwagi Yai Mobogo bomogo te po augwalibolo pusa mawai. ³Tama Jisas isilama, ma hodaluama, te bidi sese si sogo aga bidi dabebolo agai tigi waselai, hauwa sogo. Tama

^a 1:1 Luk 1:1-4

agai augwaligo gedude sę dabe hauwa yali, te augwaligo aga gesi ma bidibo mu konemainu yai. Tama augwali homu si ebe. Augwaligo aga gedugo suali. Agai Godigo we bidi tonalubo sę po augwalibolo pusa mani. ⁴⁻⁵Tama augwali deliba sisinagaselama, Jisasgo augwalibolo te po bomonama wai, “Polobadu Jon agai we bidi baptais mani. Tialima, tamadi tama dage Jerusalem moni hanude bidibadi, Godigo agai Tedali Dwagi Yai Mobo Bidi dageba mawaibao, te baptais sabo tiwai yaibao. Tama tibaso, dage te Jerusalem hanu taga pelamuo. Meo. Eno Ayago dagebolo mawaiba wali nai, te Godigo Dwagi Yai Mobo, aga asobo tonaluięo, eno dagebolo polobadu pusa mani nai po,” Jisasgo te po wali.^b

Godigo Jisas dagaluba odasa sai

⁶Te Jisasgo tagala palabo bidi dabe augwali Jisas dali hodobo sisinagaselama, augwaligo aga hanalu, te po wali, “Genuai Bidi, polobadu da Israel hani bidi dabe dena tęde bidibo we bidi dabe tonaluali. Te polobadu yali sę yaligia nago tamadi ma gagalaibawe?” ⁷Tama Jisasgo augwalibolo te po wei ponai, “Menio. Te eno Aya deli naga konealubo, te sę ebo sogo me, te agai bodolu mabo. Agai homugo. Dagego nai menio, tama tibaso dagego Ayago bodolu mani sogo si dabe konegobeo. ⁸Me ma, e dagego koneagameo, te Godigo Mobo Bidi dageba asobo si, teda Godigo dage bomo ilaibao. Tama duga enade po te we bidi dabebolo pusa maiyęo, te Jerusalem be nanide me, te Judia tę pedai tigidalide me, te Samaria tę pedai tigidalide me, te moni digibulu tę pedai dabede me te po pusa mao,” te po wali. ⁹Tama Jisasgo te po olama, Godigo aga te dagaluba odasa sai, te augwaligo tonalubadi. Tama aga hodaluama, pęgo aga halua sagasali, te augwaligo aga ma subeo.

¹⁰Te Jisas holobaso, augwaligo bomo yaigo tonalubadi, tama polo te nala nisi ugwa gudai bidi si augwali dali hodobo dolaluagasai. ¹¹Tama augwali sigo te po hanalu wai, “Dage Galili tę bidi dabe, dage te ugwaba dagaluba magi baso tonalu dolalubawe? U bidi Jisas, te Godigo dagaluba odasa holali bidi, te bidi ma asaibao, te aga dagaluba pabo yaligia ma asiyu me tiaibao, te dagego tonalubadi megi pabo yaligia tiwai yaibao, ma asobo sogode,” te po wali. Tama te po olama, tega si ma pali.

Te bidi Matias agai Judasgo sę sai

¹²Te Jisasgo tagala palai bidi dabe augwali te Oliv Ni Sili bulu dudu geasa pelama, Jerusalem be naniba ma pali, te bulu digibulu meni, pęde bidai, te kilomita deli naga. ¹³Tama augwali Jerusalem tomoba pelama, beba sabolama, augwa osogo bidigi pabo be habuba ugwaba holali. Tama te bidi dabego nogi e dao, te Pita, Jon, Jems, Andru, te Filip me, Tomas

^b 1:4-5 Mat 3:11; Mak 1:8; Luk 3:16; Jon 1:33 ^c 1:8 Mat 28:19; Mak 16:15; Luk 24:47-48

me, te Bartolomyu me, Matyu me, te gasa me Jems, aga aya nogi Alfius, te Saimon, te independes sainu ebo hani bidi me, te gasa Judas me, aga aya nogi Jems. ¹⁴Tama augwali hauwa sogo deliba sisinagasali, Godibolo po omainu yali. Tama te Jisas wali pai we dabe me, Jisas aga ida me, Jisas aga ama dede me, te bidi dabe dali hodobo deliba sisinagasali, Godibolo po omainu yali.

¹⁵Te nosali si sela sogo silibaso, tama te sogo te Jisasde homu daꝝ wai we bidi dabe deliba sisinagasali. Bidi sese me sela me sela 120 tama bidi sisinagasali. Tama Pita doligulama, te we bidibolo po me wai. ¹⁶Pitago te po wai, “Ama dede, Godigo bukude polobadu aseꝝani po mu diꝝ holai dao. Polobadu Godigo Mobogo te Devitgo pedauwalidu po omainu ilai tiwai, te bidi Judasde. E Judasgo te Jisas tuabo sunumi te bidi dabebola ola mawai bidi da. ¹⁷Jisasgo aga polobadu sa muani, aga da dali sę emainu yali. Tama tibaso, Judas da dali bilai dao,” te po wai. ¹⁸(Polobadu Judas agai Jisasde dwai sę elama, masigi dabe sai dao. Tama te masigigo tꝝ abelama, tede tulaluyu, aga tabi peda peyu, aga haliga dabe buluba diꝝ soyu, tama isai dao. ¹⁹Tama te Jerusalemde bidibo we bidi tigidali augwaligo te sę po odali. Odolama, tama te tꝝ augwaligo pogo nogi poai, te nogi Akeldama. Te nogi page e dao, “Kaneme tꝝ dao.”)^d

²⁰Te Pitago po ma wai, “Te lotu tęabi buku aseꝝani bidigo te bukude te po wai,

‘Aga be olo elalumainao, tede bidi me bidamuo.’^e

E po me te bukude aseꝝani, ‘Me bidigo aga sę sao,’ te po wali,” Pitago te po wali, Judasde.

²¹⁻²²Te Pitago po ma wai, “Te bukude aseꝝani po elalubaso, bidi me deli daba wadolama, da dali hodobo bidimainao. Te bidigo te we bidi dabebola te po waibao, ‘Te Genuai Bidi Jisas isilama, ma hodaluali, ma bidibao,’ te po waibao. Tama polobadu Jonggo we bidi baptais mabo sogode da dali hodobo bilai bidi me daꝝ ilinao. Te tama aselama, Jisas dagaluba peyu daꝝ yali. Te Jisas dali da hodobo biliyu bilali bidi, te bidi dago daꝝ ilaibao, te Judas hasegelainu, te Judasgo polobadu yali sę tiwai waibao,” te po wai.

²³Te po obaso, te Jisasde homu daꝝ wabo we bidi augwaligo bidi sigo nogi muai. Me bidi nogi Josep, agai nogi me si elaluali, me nogi Barsabas, me nogi Jastus. Tama gasa me bidigo nogi Matias. ²⁴Tama augwaligo Jisasbolo te gedu haluasa po wai, “Genuai Bidi, nago tigidali bidi dabego homu kolesaga konebo dao. Tama tibaso, Genuai Bidi, te bidi si me deli nago dabolo daꝝ ilama, ²⁵da ola mao, te Judasgo yali sę somainu, nago tagala pali bidigo sę. Te sę Judasgo tagalama, aga digi dwai sę yali. Tialigo da, aga genuai sęęę mu salio,” te po wai. ²⁶Tama olama,

^d 1:19 Mat 27:3-8 ^e 1:20 Tib 69:25; 109:8

augwaligo Matias dali Jastus dali sigo nogi yai nai dabe kapde munama, tama begelali, te Matiasgo nogi yai nai hasia asali. Tama tibaso, Matias nogi si olama, sąą deli bidi dabeba wadolai.

Godigo Mobo Bidi asai

2 ¹Te nosali te Pentikos sogo asobo si, te Jisas homu daų wabo we bidi tigidali te deli beba sisinagasali. ²Tama polo augwaligo te u wabo dagaludu odali, te moni bomu yai wali asobo u wabo tiwai. Tama te bede bidali we bidi tigidali augwaligo te u wabo odali. ³Tama augwaligo te nai dabe suali, te dwasianu sia bogoli dabe tiwai, bidigo hamena gagawai dabe augwaligo suali. Tama te nai dabe pebeda pelama, bidi deli deliba pelama, dią yani. ⁴Tama Godigo Dwagi Yai Mobogo augwali sali, te tigidali agada weyu, tama augwali tigidaligo gasagi yai gasagi yai konesiųwai po dabe wabo gagalali, te me bidigo me po weyu, tama me bidigo gasa po me weyu yali. Tama Godigo Mobogo augwali te po dabe omainu te sę ilali, augwaligo pedauwalidu.

⁵Tede, te Jerusalem be nanide, te tigidali tų pedaidu asai Israel hani bidi dabe bidai, te augwali Godibolo lotu po wabo bidi dabe. ⁶Tama augwaligo te u wabo odama, we bidi hauwa kisu deliba sisinagasali, te beba. Tama te Jisaso tagala palai bidi dabe augwa tigidaligo te bulu po augwaligo konesiųwai goli ola bidiyu yali. Tama, tibaso, te tamadi asai bidi deli deli dabego po odama, augwali noma sali. ⁷Tama noma mu selama, augwali moni homu elama, te po wai, “Te po wabo bidi dabe tigidali augwali Galili tų pedai bidi dabe da. ⁸Tialima, dago odali, da deli deli bidi hani dabego po dabe augwaligo wabo dago odali. Dago po augwaligo mena tama koneaniwe?” te po wali. ⁹Tama te po ma wai, “Da tigidali buludu eba asali, e Judia tų pedai me, te Paria tų pedai me, Midia tų pedai me, Elam tų pedai me, te Mesopotemia me, Kapadosia me, Pontus me, Esia me, ¹⁰Frigia me, Pamfilia me, Isip me, tama da Rom bidi dabe eba aselama, bidibo me. Da me badu te Sairini be nanidu asali, te Libia tų tonalubo bidigo be nani. ¹¹Da me badu Juda dabe mu da, me badu da homu begelama, Juda dabego ebo sę wali pabo dao. Tama da Krit me, Arebia me. Tialima, te bidi dabego Godigo bomai sę po dabe dago po dabego wabo odali,” augwaligo te po wai, te tamadi asai bidi dabego. ¹²Tama augwali noma selama, augwali homu kolesaga umana pali. Tama augwa hasi ma po miyu, te po wai, “Te nai mena tama tialiwe?” ¹³Tiali goli, bidi dabe me badu augwaligo te posobo po weyu, te po wai, “E bidi dabego bomai wę tulama, wabo pabo sę gagawai ebao,” te po wali.

Pitago te we bidi dabebolo pusali po

¹⁴Te bidi Pita dali, te Jisaso tagala palai bidi nogo si olama, sąą deli dali, augwali dodulaluali. Tama augwali dodulalu, Pitago te sisinagasai

we bidigo wali po wei ponai, te po bomona wai, “Dage Juda hani, dagego odiąo, te Jerusalemde bidibo bidi dabego me, odiąo, te dagego te ede subo sę page koneagameo. ¹⁵Dagego homu da bidi dabego bomai wę tulama, wabo pabo sę gagalali. Woo, te meni. Te kigamu giliga tamadi tama holobao. We bidi augwaligo kigamude bomai wę tulama, wabo pabo sę ebo menio. ¹⁶Tiali goli, te subo sę page e dao. Te Godigo agabolo po olama, agai Godigo po pusa mawai bidi nogi Joel, agai e sęde polobadu te po wai,

¹⁷“Te Godigo te po wai, “Te e si sia sainu ebadi yaide, eno ena Mobo Bidi tigidali we bidibolo olo mu mawaibao. Tama menama, dagego ogwa dabe, wegi dabe augwaligo eno po pusa mawaibao. Tama eno duga gesi bidi dabebolo me me gasagi yai na dabe ola mawaibao, te monu dabe augwalibolo me.

¹⁸Mu tama, te side eno sę ebo bidi dabe me, eno sę ebo we dabe me, te siba eno ena Dwagi Yai Mobo Bidi olo mu mawaibao. Tama menama, augwaligo eno po pusa mawaibao. ¹⁹Tama eno dagalude me, tųde me, te we bidi noma sabo gasagi yai bomai sę dabe yaibao. ²⁰Te kaneme me, sia me, sisi yai hano me yaibao, te giliga eno huli si ilaibao, tama te polua me kaneme tiwai mama yai ilaibao. Tama nosali Genuai Bidi Jisasgo si asobo si, te side Genuai Bidigo genuai sę dabe yaibao, tama tibaso te sigo moni nogi elaluaibao. ²¹Tama te side Genuai Bidi nogi elama i wabo bidi dabe da, teda Godigo augwali tau selama, aga we bidi dabe yaibao,” Godigo te po wai,^f

Joelgo tama po wai,” Pitago te po wali.

²²Te Pitago po ma wai, “Dage Israel dabe, dage e po odiąo. Eno Jisas te Nasaret bidide po waibao, te agai bomai moni sę dabe Godigo agabolo mobaso, agai dagebolo ola mayu tama Godigo aga tagala palai dao. Dago te kone dao, te bomai sę dabe Jisasgo dage tomode yali duga kone dao, te bidi Jisas agai yali. ²³Tama Godigo polobadu mu koneama tiaibao homu elama, agaduba homugo po polo daų waluyu homude tiwai, te Jisas augwaligo dagego nogode muaibao. Tama dagego dwai bidi dabego Jisas elemainu ola mobaso, tama augwaligo aga ela muani. ²⁴Tiali goli, Godigo te bidi ma hodolobaso, tama aga ma hodaloai dao. Bidi isibo sęgo Jisas kalabus usu isąbaso, aga dene hauwa dali isama, Godigo agade te dene silali. ²⁵Tama polobadu Devitgo te Jisas me hodalobo sęde te po weyu, e tobo wai,

^f 2:21 Jol 2:28-32

‘Eno Genuai Bidi eno gesabide sesemane bidibo suali. Tama aga eno dolo nogo badu bidibo. Tama tibaso, dwai şe hauwa enabolo pedalai ebaso da, augwali ena aiyaba elalugobeo. ²⁶Tama tibaso, eno homu wiegi yai elama, tama eno tede po pusubo sogo eno bugai homu mu ebo da. Ena bidi tama dao, ena isaibao. Tiali goli, ena te po wabo da, eno God agai enabolo dwagi yai şe ebo ena tonaluaibao. ²⁷Magi baso meni.

God, nago eno noma te isi bidi dabego pesagede olo tagalogobeo. Ena da, te nago dwagi yai şe ebo bidi da. Tama eno tigi nago damua pomainu tagalogobeo. ²⁸Nago bugagia bidiyu bidabo tı enabolo ola mawai dao. Nage ena dali hodobo bidibaso, ena tego dwagi yai homu mu ilali.’⁸

Devit agai te po wali,” Pitago Jisasde te po wali.

²⁹Te Pitago te we bidi dabebolo po ma wai, “Ena hani bidi ama dabe, dago waı mu Devit, te bidide po eno dagebolo hania haninama mu pusa momainu, e po obao. Devit polobadu isali, tama augwaligo aga pubulali. Agai tigi muani pesage te da bidibo digi pađe e elalubao, te ede me munalubuo. Tama tibaso, dago konebo dao, te Devitgo agai wali po agade digi wabe, te Jisasde wali. ³⁰Tama Devit bidibadi yaide, te agai polo koneai, te magi şe dabe diđ holaibao. Tama Godigo agabolo mu tama dao olama, te po mu dađ walai, te Devitgo koneai. Godigo agabolo te po wai,

‘Te eno naga hani bidi dabego bidi me nosali mu genuai bidi mu ilaibao, te nage tiwai,’

te po wai, Godigo. ³¹Tama Devitgo suali, te Godigo nosali yabo şe. Tama tibaso, Devitgo te we bidi tau somainu sa muani bidi Kraıs ma hodaloabo, te şede te po wai,

‘Te Godigo aga te isi bidi dabego pesagede olo tagalogobeo. Tama agai tigi damua pogobeo.’

³²Tama te bidi Jisas, Godigo aga ma hodolali. Te şe da Godigo po wali pabo bidi dabego gedugo mu suali. ³³Tama Godigo Jisas ma hodolama, aga dolo nogo badude muani, tama te nogi yai bidi bidibo madi. Tama Godigo agabolo aga Dwagi Yai Mobo mawai, te aga aya Godigo polobadu mawaıbaolama polo po dađ walai. Tama megi Jisas agai Godigo Dwagi Yai Mobo dabolo olo mu menama, e dagego suali şe me, odali po me pedalali. ³⁴Tama Devit aga digi dagaluba pai menio, te Jisas yaligia. Me ma Devitgo e tıba wai,

‘Eno Godigo eno Genuai Bidibolo te po wai, “Nage

eno e dolo nogo badu dugayao. ³⁵Tama pelama,
 eno naga boi bidi dabe aiyaba elaluama, nago sąga
 dologoba muaibao, te sogo dąj egi paibao,” Godigo
 te Genuai Bidibolo tama po wai,

Devitgo te po wali.”^h

³⁶Te Pitago po ma wai, “Eno dagebolo te po obao, dage Israel we bidi tigidali, dagego hania koneao, te duga te nide enani bidi Jisas, te bidi Godigo te Genuai Bidi ilali, te Godigo we bidi tau somainu sa muani bidi Krai,” Pitago te po wai.

³⁷Te we bidi augwaligo te po odobo si, augwali moni homu mu elama, Pitabolo me, tama me badu Jisasgo tagala palai bidi dabebolo me te po wai, “Hani bidi ama dede, da magi egowe?”

³⁸Te Pita agai augwalibolo te po wai, “Dage tigidali deli deli dabego tigidali dwai sę dabe tudiba togolama, tama homu begelama, Jisasgo nogide baptais sao, te Godigo dagego dwai sę sela sąnama, boi bidi egobe weyu yao. Tama tilama, Godigo aga Dwagi Yai Mobo dagebolo mawaibao. ³⁹Tama Godigo polobadu mawaibao olama polo dąj walai po dagebolo me, te duga ogomani dabe nosali ame nabo tebolo me, tama te digibulu bidibo we bidibolo me, te dago Genuai Bidi God aga pąba i wabo we bidi tigidalibolo me, agai te tigidali we bidibolo aga Dwagi Yai Mobo mawaibao,” Pitago te po wai.

⁴⁰Te Pitago augwalibolo dwasianu po wabe, te po hauwa wai, te po bomona weyu, te po wai, “Duga digi duga ma tau siąo. Tibaso, dage dene sogobeo, te Jisas ela muai dwai bidi dabe nosali dene sainu ebo yaligia,” te po wai. ⁴¹Tama we bidi hauwa augwaligo agai wali po homude dąj wai. Tama we bidi hauwa mu 3,000 augwali te sogo baptais selama, tama augwali te Jisasde polobadu homu dąj wai we bidiba wadolagasai. ⁴²Tama augwali wadolali we bidi augwaligo Jisasgo tagala palai sę bidi dabego augwalibolo po hauwa mu ola momaina homu yali. Tama augwali deli hani tiwai bidali. Tama augwali deli madi hodobo nai tubo da, augwali Jisasde homu dąj wai dao weyu yai. Augwali Godibolo hodobo po wabo da.

Jisasde homu dąj wai we bidi augwali bugagia bidai

⁴³Te bidi Jisasgo tagala palai bidi dabe augwaligo te we bidi noma sabo gasagi yai bomai sę dabe hauwa sogo mu eduali. Tama tibaso, we bidi tigidali noma mu sai. ⁴⁴Tama te Jisasde homu dąj wai we bidi tigidali augwali deli hani tiwai pedelama bidali. Godigo po wali pabo bidi dabego homugo te da deli deligo munalubo nai dabe denaduba nai dabe da homu ebe, te Godigo dąj ilai me badu bidi dabe tau sabo nai dabe da, te homu yali.

^h 2:35 Tib 110:1

⁴⁵E tiwai yai. Te augwaligo me sogo be dabe me, te tęde me, te munalubo me badu nai dabe me bidi dabeba menama, tama mone ge selama, me me nai habuge yai bidi dabe tau siyu yali. Tama tilama, augwali tigidali usu yali. ⁴⁶Tama augwali te Moni Lotu Be tempel tede sesemane sogo sisinagasu sisinagasobo da, te deli hani tiwai. Tama augwaligo sesemane sogo wiegi yai homu dali nai tuyu bidali, te augwa be dabede. Tama augwali wiegi yai homu dali nai tubo da. ⁴⁷Augwaligo te po wabo da, “Te God da, aga dwagi yai mu da.” Tama te olo we bidi tigidali augwaligo te Jisasde homu daę wai we bidi dabebolo wiegi yai homu yai. Tama Godigo sesemane deli deli sogo te olo we bidi dabe selama, agai po wali pabo bidi dabeba wadolobo dao.

Saęa dwai bidi dwagi yai ma ilali

3 ¹Te me sogo Pita dali Jon dali te bidi si te Juda dabego Moni Lotu Be tempel teba pali, pioba poloba. Tama te Juda dabego pioba poloba Godibolo gedu haluasa po wabo sogo da. ²Tama te Moni Lotu Be tempelde te moni sunumi deli elalubo, te sunumi nogi Dwagi Yai Mu. Augwaligo te saęa dwai bidi me deli te sunumiba sesemane sogo tolasa asama, teba mugasobo da, mone ge gonomainu yali. Te bidi aga idago tabide saęa tama dwai ame nai. Tama te bidigo tigidali sogo “Dwasianu masigi ena mao,” wabo, te Lotu Be tempelba asobo we bidibolo. ³Aga Pita dali Jon dali si tomoba asobo sulama, “Dage sigo dwasianu masigi ena mao,” wabo po hanalu wali. ⁴Augwali sigo te bidi dolo tonalu, tama Pitago te po wai, “Da siba nago tonaluao,” wali. ⁵Tama te po obaso, te bidigo augwali si tonaluali, agai homugo ‘Augwali sigo masigi enabolo mawaibao.’ ⁶Pitago agabolo te po wai, “Ena masigi menio. Tialima, eno elalubo nai deli nagebolo mawaibao. Jisas Kraiss, te Nasaret bidi, agai te bomo elalubaso, eno nagebolo obao, nage bilao.” ⁷Tama olama, saęa dwai bidigo dolo nogogo Pita nogo tolasa hodaluuali. Tama megi tama saęa si dali si ma dolo yali, te aga saęa gaę si me ma dolo yali, tama tigidali saęa dili ma bomu yai. ⁸Tama agai saęago sasa mano biliyu, posoga palu, posoga palu elama, aga saęago dolo dolaluali, tama agai bilalio. Aga augwali si dali Moni Lotu Be tempel tomoba pobadi yaide, agai posoga palu elama biliyu, agai Godigo nogi ugwaba salio. ⁹Tama tigidali we bidi te Moni Lotu Be tempel tomode augwaligo te bidi bilibo suali, agai tama biliyu Godigo nogi ugwaba sali. ¹⁰Augwaligo te bidi sulama, koneai, te po wai, “Te bidigo e Moni Lotu Be tempel sunumide dugulalu tigidali bidi hanalu wai, ‘Masigi enanu mao,’ wabo da, te sunumi nogi Dwagi Yai Mu,” te po wai. Te mone enanu mao gonudali bidi aga saęa usu elama bilibaso sulama, augwaligo noma mu sai.

Pitago te Moni Lotu Be tempel tomode po pusai

¹¹Te bidi agai Pita dali Jon dali tagalabo homu meni, tama te bidi si nogogo toalio. Tama bidi sela Moni Lotu Be tempel tomode dolalubo, te

be mabode, te mabo nogi Solomongo Be Mabo. Tigidali we bidi augwali noma selama, udulama, te bidi sela pageba sabolali. ¹²Tama Pitago te we bidi sulama, augwalibolo te po wai, “Israel dabe, magi baso dage noma sobawe? Magi baso dagego da gedugo bugagia osabawe? Dadi sigo bomogo e bidi bilimai hagede dodolobeo, te menio. Dadi si dwagi yai bidi menio, e bidi dodolobeo. Godigo e sę yali. ¹³Dena wai mu Abraham dede, Aisak dede, Jekop dede polobadu augwaligo koneama, Godibolo lotu po wabo page wai. Tama te Godigo agai ogwa Jisasgo nogi da ola mawai dao, te aga bomo me. Aga da, te da tau sabo bidi dao. Tiali goli, dagego polobadu Jisas te gavman genuai bidi teba odasa pai. Dagego aga po tu elama, te kiap bidi nogi Pailat agai Jisas olo tagalai homu yai. ¹⁴Tiali goli, dagego te bidi Jisas tudiba muani, dwagi yai kolesaga yai bidi, mu doloba pai bidi dao. Dagego te kiap Pailat hanaluyu, ‘Te bidi Barabas olo tagalama, da mao,’ te po wai. ¹⁵Te bidi Barabas da, te bidi ela mubo bidi da. Dagego Jisas agai da bida bida pomai hagede tau sabo bidi, te dagego ela muai dao. Tiali goli, Godigo aga gu pagede ma hodolali. Dadi sigo suali, aga ma bidibo. Tama dadi sigo koneama, te po dagebolo obe dao. ¹⁶Jisasgo bomogo e bidi ma dwagi yai ilali. Dage tigidali gedugo sualio. Te bomo dagego suali te bidi dwagi yai ma ilali. Tiali goli, Jisasgo bomo aselama, dadi sigo te bidi Jisas konealubo homu ebaso te bidi dwagi yai ma ilali, te dagego gedugo sualio,” Pitago te po wali.

¹⁷Te Pitago po me wai, “Eno ama dede, dage dali dago genuai bidi dabe dali, dagego Jisasgo page bugagia konesiqwai baso, te agabolo te dwai sę yali, te eno konebao. ¹⁸Godigo polobadu mu agai po pusa mabo bidi dabe tigidalibolo te po wai, ‘Eno we bidi tau somainu sa muani bidi Krai, aga tigde dene hauwa yaibao, te augwaligo aga ela muaibao,’ te po wai. Tama dagego agabolo dene menama, ela munama, dagego te dwai kolesaga e baso, te polobadu wali po tiwai yaligia megai nai ebigia muani. ¹⁹Tama tibaso, dagego kolesaga begelama, Godigo kolesagadu wali piqo, tama Godigo dagego dwai seęę sela samainu tama yao. ²⁰Tama te elama, Genuai Bidigo dage dwagi yai toma tuabo sogo mawaibao, te agai dagego kolesaga daę walaibao. Tama nosali Jisas tagala palaibao, aga Godigo sa muani bidi Krai, tama da tau somainu yaibao. ²¹Megai agai dagalude tonalu bidibo, Godigo tigidali nai gesi ma ilibo sogo, te sogo asobo tonalubo. Te po polobadu Godigo agai po pusa mabo bidigo dabe wai, mu dolo yai bidi dabe. Tama augwaligo te po pusa mani. ²²Tama Mosesgo polobadu te Juda dabe wai,

‘Te Genuai Bidi, dago God, agai ena dagebolo tagala palai dao. Tama nosali agai te tiwai te po pusa mabo bidi me dagebolo tagala palaibao, dagego hani bidi deli. Agai wabo po tigidali dagego bugagia odiqo. ²³Tama te po pusa mabo bidigo po odisqo

we bidi, teda dagego Godigo po odobo we bidi
tomo agebeledu buluba sela sąnama, elaibao,ⁱ

Mosesgo te po wali,” Pitago te tama po wai.

²⁴Pita agai po me wali, te po wai, “Te Godigo po pusa mabo bidi nogi Samuel dali, te nosali asai bidi dabe dali me, te Godigo po pusa mabo bidi dabe tigidali, augwaligo Jisasgo yabo sę po polobadu pusa mawai. Tama megi te sę dią holali. ²⁵Godigo agai mu po ola tolai dao, te agai po pusa mabo bidi dabego ola mawai, te da tau somainu. Godigo dago wųj dabebolo agai mu po ola mawai dao. Tama Godigo Abrahambolo polobadu wali po megi da pagede me bidibo. Godigo Abrahambolo polobadu te po wai,

‘Eno nago nosali ame nai wųj dabebolo dwagi yai sę
hasia elama, nosali augwaligo tigidali tųde bidibo
we bidi dabebolo dwagi yai sę yaibao,^j

Godigo te po wai. ²⁶Tama te sę emai hagede, Godigo aga sę ebo bidi sa munama, dabolo hasia tagala palali. Agai homugo dage tigidaligo dwai kolesaga tagalama, dage bugagia bidaibao,” Pitago te po wai.

Pita dali Jon si te kalabus elama, te kaunsil gesabide dolaluai po

4 ¹Te Pita dali Jon si te we bidibolo po ola mobadi, te pris bidi dabe dali, te Moni Lotu Be tempel genuai enesigi bidi kepten dali, te Juda dabe bidi sibi Sadyusi bage dali, augwali te bidi si pageba sabolali. ²Jisasgo tagala palai bidi sigo te we bidibolo te po wai, “Te Jisas isilama, ma hodaloai. Tibaso, dago koneagameo, te tigidali isibo we bidi ma hodaluaiobao,” te po wai. Tama te po baso, te genuai bidi dabe sębę yali. ³Augwaligo te bidi side sębę elama, nogo bono dunama, kalabus beba muai, piode, te do kigamu po tų dodolainu. ⁴Tiali goli, augwali sigo po ola mabo po te odali we bidi te augwali hauwa mugo te po mu konealuali. Tama te bidi dabe nedelama, te namba hauwa mu 5,000 yali.

⁵Te sogo kigamu te Juda dabe genuai bidi dabe dali, te nogi elalubo monu dabe dali, te Juda dabego bomo yai po ola mabo bidi dabe dali, augwali Jerusalem buluba sisinagasali. ⁶Tama bidi dabe me sisinagasali, te pris bidi tuni bidi, te bidi nogi Anas, te bidi dali, aga hani bidi dabe Kaiafas dali, Jon dali, Aleksander dali, augwali tigidali sisinagasali. ⁷Tama te sisinagaselama, i olama, te Jisasgo tagala palai bidi si tomoba dolagasali. Augwaligo augwali sibolo te po hanalu wali, “Magi elama, dage sigo te sųą dwai bidi ma dwagi yai ilaliwe? Mena bomogo aga dwagi yai ilaliwe? Mena nogigo te aga ma dwagi yai ilaliwe?” te po wai.

⁸Godigo Dwagi Yai Mobogo te Pita kolesaga paąana sayani. Te Pitago te po wei ponoyu te po wai, “Genuai bidi dabe, monu dabe, odao. ⁹Dadi

sigo te saęa dwai bidi ma dwagi yai ilali baso, dagego da si po tų ebaos.
¹⁰Tibaso, dage tigidaligo koneaę, te Israel we bidi dabe tigidali me,
 dagego koneao, ede te saęa dwai bidi dolalubo, te Nasaret bidi Jisas
 Kraisgo nogi bomogo e bidi ma dwagi yai ilama, aga saęaęo dolalubo. Te
 bidi Jisas dagego ni pedaide elai bidi da. Tiali goli, Godigo aga gų pagede
 ma hodolai. ¹¹Te tiwai Godigo po buku tomode e po aęai elalubao,
 ‘Dage be sę ebo bidi dabego e masigi sela sayani.
 Tiali goli, megi Godigo te masigibolo genuai nogi
 mawai.’^k

Te po page Jisasde po wali. ¹²Jisas deligo te da tęde bidi tau sabo te usu
 yaibao. Tigidali bulu Godigo da ma dobola sabo sa muani bidi me menio,”
 Pitago te po wai.

¹³Te Pita dali Jon sigo te po tama olama, wi meni baso, te Judago po
 tų ebo kaunsil bidi dabe noma sai. Augwaligo odai, te bidi si skulba pabe,
 olo bidi si naga dao, tama tibaso, augwali noma sai. Augwaligo te sogo
 koneai, te bidi si Jisas dali bidai dao. ¹⁴Tiali goli, te polobadu saęa dwai
 bidi agai te Pita dali Jon si paęe wiegi yai dolalubo suali. ¹⁵Sulama, te
 po magi ilama, aiyaba elalugobeo. Tama tibaso, augwaligo Pita de Jon
 sibolo “Gasa habuba dage si osogo piąo,” wali. Genuai bidi dabe augwa
 hasi tega si po dodolali. ¹⁶Augwa hasi te po hanalu wai, “Dago te bidi
 side magi sę yaibawe? Jerusalem tigidali we bidigo koneai, te dwagi yai
 bomai sę te bidi sigo yali, tama dago mena tama dualogo menio. ¹⁷Tiali
 goli, te po tigidali we bidi dabebolo pususu bilidali weyu, dago te bidi
 sibolo te po bomai mu wainao, ‘Dage sigo Jisasgo nogi munu ma pususu
 pigimio, we bidibolo,’ te tiwai po augwalibolo wainao,” augwaligo te po
 wai.

¹⁸Te po augwa hasi minama, augwaligo tega si i olama, dolagasali.
 Augwaligo po bomos elama, augwali sibolo wali, “Dago dage sibolo habu
 selebao. Dage sigo Jisas nogi ma gasa we bidibolo ola magio, agai po
 wagio,” te po wai. ¹⁹Tiali goli, Pita dali Jon si dolalubadi, te Pitago te po
 wei ponoyu te po wai, “Dadi sigo Godigo po tagalama, dagego po wali
 pobaso, Godigo gedude te dolo yaibawe? Duga digi gedugo dagaliąo.
²⁰Dadi sigo gedugo suali sę me, odali po me, te dago tagalogobeo,” te po
 wai. ²¹⁻²²Tama te kaunsil dabego me badu bomai sę yabo po tega sibolo
 ma wai. Tigidali we bidigo Godigo nogi ugwaba siyu bidali, agai bomogo
 te saęa dwai bidi dwagi yai ma ilai baso. Te bidi agai kibu be bidi si nogo
 saęa sese te 40 yia silai, tama aga da gesi bidi menio. Tama augwali sigo
 te saęa dwai bidi dwagi yai ma ilama, tama te we bidi tigidali Godigo nogi
 ugwaba sobaso, te kaunsilgo ‘Te bidi si dago mena tama elego menio,’ te
 homu yai. Tama te po olama, augwaligo te bidi si olo tagala palai.

^k 4:11 Tib 118:22

**Godigo po odama wali pabo bidi hanigo Godibolo
po pusubo bomo sai hagede hanalu wai po**

²³Te kaunsil dabe augwaligo te Pita dali Jon si olo tagala palama, tega si augwa si haniba polo pai. Tama sabolama, te po pusa mani, te pris hani genuai bidi dabe dede, monu dabe dedego tamadi wali po. ²⁴Tama te Godigo po odama wali pabo bidi hani augwaligo te po odama, augwali deli homu ebadi, Godibolo te po wai, “Genuai Bidi, dago sę Tolalubo Bidi, te dagalu dede, tų dede, te tamu aų dede, te augwali tomode bidibo nai tigidali me, nagaduba nigali. ²⁵Dago waų Devit, nago sę bidi, tebolo nago Dwagi Yai Mobogo po me deli e tama po wai. Te po obaso, Devitgo te po wai.

‘Gasa bidi hani magi baso moni sębę yaliwe? Te bagego te sę usu isąwai, augwaligo magi baso hwęgi pabo homu yaliwe? ²⁶Te tų genuai bidi dabe dali, te bidi tonalubo bidi dabe augwali deliba sisinagaselama, sisi yai, te God me, te Godigo sa muani bidi me, te side hwęabo homu yai,¹

Devitgo te po wai. ²⁷Tama te Devitgo polobadu wali po yaligia, augwaligo te sę tamadi yali. Te genuai bidi si, Herot dali, Pontias Pailat dali, e buluba sisinagasali, te gasa bidi hani me, te Israel we bidi me. Augwaligo Jisas dali hwęabo homu yali, te nago dwagi yai tedali sę bidi, te bidi nago polobadu sa muai bidi. ²⁸Polobadu nago bomogo me, nago homugo me, te po wai, ‘Augwaligo nosali te tigidali sę yaibao,’ wai. Tama tibaso, tamadi augwali sisinagaselama, te tigidali sę yali. ²⁹Genuai Bidi, augwaligo da elaibao po wai, te po nago odao. Da da, nago sę ebo bidi dabe da. Nago da bomu ilao, tama dago nago po pusubo wi egobeo. ³⁰We bidigo nago bomu sumainao. Gasi ebo we bidi dwagi yai ma ilao. Da tagala palama, nago dolo sę ebo bidi agai nogide we bidigo polobadu susiąwai bomai sę emainao,” augwaligo te po wai, Godibolo.

³¹Te augwaligo Godibolo po olama, silibo si, te sisinagasali bede tų mali yai. Godigo Dwagi Yai Mobo augwali kolesagaba asali, tama te sogo gagalama, Godigo po augwaligo pususu pai, wi ebe.

Godigo po wali pabo bidi augwali homu deli yali

³²Te bidi Jisas konealubo we bidi augwali homu deli, kolesaga deli elama, bugagia bidali. Bidi mego “Te nai ena naga dao” po me wabe. Augwali tigidaligo augwa doado bage dobolama, tigidali we bidi usu yai. ³³Jisasgo tagala palai bidi dabego te po tigidali we bidibolo pusai, ‘Genuai Bidi Jisas gų pagede ma hodaluai,’ te po bomai mu. Godigo te

¹ 4:26 Tib 2:1-2

Jisas konealubo we bidi tigidalibolo moni dwagi yai sę yali. ³⁴Augwali tomode me me nai te bage habuge menio. Be page bidigo, tų page bidigo me augwaligo te po wai, “Gasa bidigo e nai sabo homu ebaso da, abelagasao.” ³⁵Abelagaselama, page bidi dabego te masigi selama, te Jisaso tagala palai bidi dabebolo mani. Augwaligo selama, te nai meni yai we bidi tigidalibolo dobayali.

³⁶Te augwaligo te tobage sę ebadi, te bidi me deli bidali, agai nogi Josep. Augwaligo nogi me poai, te nogi Barnabas. Te nogi page, ‘Abagi pogo bidi tau sabo da.’ Agai hani nogi Livai, agai page bulu te Saiprus tųde, te tamu ąi tomode elalubo tų dao. ³⁷Tama te bidi Barnabasgo agai tų me bidigo togwa menama, abelali. Abelama, Barnabasgo te mone ge dabe te Jisaso tagala palai bidi dabebolo magasali, augwaligo dobamai hagede.

Ananaias dali Safaira side po

5 ¹Tiali, bidi me deli augwali dali bidali. Agai nogi Ananaias, agai wego nogi Safaira. Augwali sigo gasa kolesaga yali. Augwali sigo tų gasa bidi togwa menama, abelali. ²Tiali goli, te tųde sali mone bogea siyu, me badu augwali sigo dualali. Agai wego me te kolesaga koneai. Agai me badu masigi te Jisaso tagala palai bidi augwalibolo magi pelama, te po wai, “Te tųde sali masigi tamanu dao.” ³Pitago agabolo te po wai, “Ananaias, magi baso Satango dwai kolesaga elama, nago te tų abelali masigi bogea siyu tama me badu dualama, te Godigo Dwagi Yai Mobobolo tibo po waliwe? ⁴Te tų polobadu te nago tų mu da. Te tųde magi sę yabo me naga homu naga da. Te tų me bidigo abelama, mone sabo me, te tiabo me naga homu naga da. Te tiali, nago mena homu elama, te mone me badu bogea sabo sę elama, tibo po waliwe? Nago bidi dabebolo naga tibo po wabe. Meni. Nago Godibolo tibo po wali,” Pitago te po wai. ⁵⁻⁶Ananaias te po odama, polo tama tųba degasa dulama, te aga polo tama isalio. Tama gesi ogwa bidi dabe aselama, augwaligo te bidi te nami ugwade belama, tolasa pelama, pubaligi pai. Tigidali we bidigo te yali sęde po odama, wi mu yali.

⁷Te nosali nai po sela wai madigi, Ananaias aga we te be tomoba asali, tiali agai aga bidi isali po agai odobe. ⁸Pitago agabolo hanalu wai, “Te tų abelali masigi, te tamanu dawe?” te po wai. Ananiasgo wego te po wai, “Te tų abelali mone tamanu dao,” te po wai. ⁹Tiali goli, Pitago te po wai, “Magi baso dage sigo homugo te tibo po waliwe, te Godigo Dwagi Yai Mobo usu saliwe? Nago bidi pubulali bidi dabe tųba dolagasobo side, nage me tolasa paibao,” te po wai. ¹⁰Tama te we polo tama te bidi Pita sęą pagede degasa pelama, te aga isali. Te gesi ogwa bidi dabe te be tomoba asai. Augwaligo te we isai munalubo suali. Sulama, augwaligo te we tigi tolasa pelama, aga bidi muani madigi pubaligi pali. ¹¹Tigidali we

bidi Jisasgo po wali pabo bidi te po odali, tama augwaligo moni wi mu yalio. Te olo bidi dabego me sulama, wi mu yali.

Augwaligo bidi noma sabo şe yali

¹²Te tibo sogo Jisasgo tagala palai bidi dabego te we bidi tomode augwaligo bomai şe mu yalio, te bidi noma sabo şe me. Tigidali bidi Jisasgo po wali pabo bidi Moni Lotu Be tempel beba sisinagasai, sesemane sogo, te Solomongo Be Mabode. ¹³Godigo po wali pişabo bidi augwaligo wi elama, te bagede nagulagasobeo. Tigidali we bidi augwaligo te po wai, “Te hani da, dwagi yai bidi dabe dao.” ¹⁴Tama tialima, umabo we bidi augwaligo Jisasgo po wali pelama, tama augwaligo Genuai Bidigo haniba nagulagasalio. ¹⁵Jisasgo tagala palai bidi dabego bomai şe mu ebaso, tigidali we bidigo augwa ama me, abe me gasi baso, gologobe wade munama, tų sesegeba selasa asali. Augwaligo homugo Pita te tų sesegebu biliyu, agai giligade bilibo noma te gasi yai bidi tigiba bogibaide ma dwagi yai ilimainu. ¹⁶Jerusalem pađe bida bida pabo we bidigo gasi yai we bidi me, dwai mobo haubogo tuai we bidi me, Jisasgo tagala palai bidigo dwagi yai ma ilimaio olama, magasali. Tama augwali tigidali dwagi yai ma yali.

Jisasgo tagala palai bidi dabe augwali ensel mobo bidigo tau selama, kalabus bedu buluba tagala palai

¹⁷Te side te pris hani tobolu bidi dede, agai abagi solo dede, augwaligo lotu hani nogi Sadyusi, augwaligo te Jisasgo tagala palai bidi dabebolo dwai homu mu yali. Tigidali we bidigo te Jisasgo tagala palai bidi dabe dali dwagi yai homu ebaso, te Sadyusi dabego moni şeşe elama, elainu yalio. ¹⁸Augwaligo te Jisasgo tagala palai bidi dabe tulama, kalabus beba muani, dwai şe ebo bidi dabe dali hodobo te kalabus beba muani. ¹⁹Tiali goli, te hulide Godigo ensel bidi deligo te kalabus be tų dayagasali. Tų dayagaselama, te Jisasgo tagala palai bidi dabe buluba tagala palama, augwalibolo te po wai, ²⁰“Te dage Moni Lotu Be tempel teba dolaligi pelama, we bidibolo te gesi kolesaga po tigidali ola mao,” te po wai. ²¹Tama Jisasgo tagala palai bidi dabe augwaligo te po wali pelama, kigamu hulide te Moni Lotu Be tempel tomoba pelama, tigidali we bidibolo te po ola mabo gagalali.

Te pris tobolu bidi dali, agai abagi solo dabe dali, augwaligo te Juda bidi monu dabe i olama, te kaunsilde moni po tų miainu yai. Augwali deliba sisinagaselama, augwaligo enesigi bidi dabe te kalabus beba tagala palama, “Te Jisasgo tagala palai bage eba odasa asao,” wali. ²²Tiali goli, augwali te kalabus beba sabolama, Jisasgo tagala palai bidi dabe te be tomode bidibo sube. Tama tibaso, te bidi dabe kaunsilba ma pelama, augwalibolo te po wai, ²³“Te da te kalabus beba sabolama, dago suali, be

tų palialubo suali, te kalabus bidi tonalubo bidi dabe tonalubo suali, te be tųde. Tiali goli, te be tų dalama suali, te be tomode te bidi menio,” te po wai. ²⁴Tama te Moni Lotu Be tempel genuai enesigi bidi dali, te pris genuai bidi dabe dali, augwaligo te po odama, augwaligo moni homu yali. Augwaligo te po wai, “Te magi sę yaliwe?” ²⁵Bidi me deli te be tomoba aselama, agai augwalibolo te po wai, “Odao. Dagego kalabusiba muai bidi dabe, augwaligo te we bidibolo po ola mobao, te Moni Lotu Be tempel, tede dolalubo,” wali. ²⁶Tama te po obaso, te genuai enesigi bidi dali, agai enesigi bidi dabe dali, augwali pelama, Jisasgo tagala palai bidi dabe odasa asali. Augwali sesali sogo elebeo. Wi elama, augwaligo homugo “Dago te bidi dabe elebaso, te we bidigo masigi sęnama, da elaibao,” te homu yai.

²⁷Augwaligo te bidi dabe te be tomoba dodoligi pali, te kaunsil dabe gesabide. Tede dolalubadi, te pris tobolu bidigo augwalibolo te po wai, ²⁸“Te dago dagebolo Jisasgo po pusamuo olama, habu selai. Dagego homugo te da olo nai dao. Megi dagego tigidali we bidi Jerusalemde te Jisasgo po ola mawai. Dagego homugo dago Jisas elama, isilai,” agai te po wai.

²⁹Te tiali goli, Pita dali, me badu Jisasgo tagala palai bidi dabe, augwaligo te po wei ponoyu, te po wai, “Te dago dagego wali po wali pogobeo. Godigo dabolo mani genuai po mu dago wali paibao. ³⁰Dago wųđ dabe augwaligo polobadu Godibolo lotu po wai dao. Tama dagego Jisas te ni pedaide neligo enama, isalio. Tiali goli, dago wųđo God, te Godigo digi Jisas ma hodolali. ³¹Tama Godigo selama, ogwaba pelama, Jisas te Godigo dolo nogo badu bidibo, moni nogi elalubaso. Tama tede bidibo, te we bidi tobolu elalubo bidi da, te tau sabo bidi da, te Israel we bidi augwaligo homu begelama, Godigo augwaligo yali dwai sę dabe sela sęmainu ebao. ³²Tama te Jisasgo polobadu yali sę te we bidigo konemai hagede, dago tede po sagwa mabo bidi dabe da. God agai po wali pabo we bidibolo te Dwagi Yai Mobo Bidi mabo da. Te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi me, te Jisasgo ebo sę konebo da, te sęde po sagwa mabo dao,” Pitago te po wai.

³³Te kaunsil dabego Pitago po odama, moni sębę mu yali. Augwaligo homugo ‘Dago te Jisasgo tagala palai bidi dabe elaibao’ homu yai. ³⁴Tiali goli, bidi me deli augwali tomode bidali, te Juda dabego kaunsil bidi doligiluali te Farisi bidi sibi bidi, te bidi nogi Gamaliel. Te bidi agai Mosesgo bomo yai po pusubo bidi, tigidali we bidi augwaligo bugagia konemai hagede, tama te we bidigo te dwagi yai bidi mu augwaligo aga dali dwagi yai homu elama, te bidi nogi ugwaba sali. Te bidi Gamaliel te kaunsil tomode dolaluyu tama te po wali, “Te Jisasgo tagala palai bidi dabe gasa habuba osogo pomainao.” ³⁵Augwali teba pelama, agai te kaunsil dabebolo te po wai, “Dage Israel bidi, dagego te bagebolo ebo

sę dua yao. ³⁶Polobadu te bidi nogi Teudas dią holama, te po wali, ‘Ena genuai bidi mu dao.’ Tama bidi hauwa 400 aga wali pai. Tiali goli, gasa bidigo te bidi elebaso, aga wali pali bidi me badu wi pela silali, te agai sę silali. ³⁷Tama nosali te Galili tę bidi Judas, agai nogi sabi bidi dią holali, te gavmanigo we bidi nogi sabo side. Agai te homu yai tigidali bidi selama, gavmanide moni haųwa hwębao. Tiali goli, gavman bidigo enesigi bidigo aga elebaso, aga wali pali bidi wi pela silali. Tama te bidi si augwaligo yali sę tuloluai. ³⁸Tama megı Jisasgo tagala palai bidi dabede, dagego te dwai sę elamuo. Olo bidimainao. Tama bidigo ebo sę dali kolesaga side sę eyu da, te polo sia saibao, tega sigo sę tuloluai tiwai. ³⁹Tiali goli, te sę Godigo bomogo ebo sę eyu da, teda dagego te sę aiyaba elalubo usu egobeo. Dagego ‘Te bidigo sę naga dao’ wagi sogo da, teda dage God dali hwęgi da,” te bidi Gamaliel agai te po wai.

⁴⁰Te kaunsil dabe augwali Gamalielgo wali po wali pali. Augwaligo Jisasgo tagala palai bidi dabe i olama, “Asao.” Augwaligo enesigi bidigo bıgo elemainu, tama augwaligo bıgo elali. Te kaunsil dabego augwalibolo te po wai, “Dagego Jisasgo nogide po munu ma pusulamuo,” te po wai. Te po olama, augwaligo te bidi dabe olo tagala palali. ⁴¹Tega sigo te kaunsil be tagalama pali. Tama te kaunsil bagego elali goli, mu ma bugai homu yali. Tama augwaligo te homu yali, ‘Da Jisasgo po wali pobaso, Godigo usu da olama, da te bidigo gedude naga moni hale mu selama, Jisasgo sę tau sali,’ te homu yai. ⁴²Tama te Moni Lotu Be tempel tede me, te we bidigo bede me, augwaligo sesemane sogo te Dwagi Yai Po te we bidibolo pusa mayu ola mani, te Jisas da, Godigo sa muai bidi Kraıs dao po wai.

Augwaligo te tagala palai bidi dabe tau sabo bidi a naga olama me badu nogo si bidi sa muani

6 ¹Te nosali Jisas wali pabo we bidi dabe genilama pedelali, dwasianu hani augwa hasi tomode wado po wali. Me hanigo te Grik po weyu, me hanigo te Hibru po weyu yalio, te Juda dabego po mu dao. Tama te hani si da Juda bidi hani da. Tama te Grik po wabo Juda dabego te po wai, “Te dagego nai dobabo sogo, dago bidi isai we nai bugagia mabo meni, deli deli sogo mayu ebo,” te po wai. ²Tama te po obaso, te Jisasgo tagala palai bidi nogo si olama, sęago side, augwaligo Jisas wali pabo we bidi tigidali i olama, augwalibolo te po wai, “Odao. Te nai dobabo sęgo dago sę mu te aiyaba elalubo. Te dwali. Dago sę mu te Godigo po tigidali we bidibolo ola mabo sę dao. ³Tama tibaso, abagi dede, dagego bidi nogo a olama, me badu nogo si sao. Augwaligo te nai dobabo sę tonalumainao. Augwali Godigo Dwagi Yai Moba Bidi augwalide bidibo bidi, dwagi yai kolesaga ebo bidi, te tobage bidi sao, te nai dobabo sę emainu yao. ⁴Tiali goli, dena te sę egobe. Da da, tigidali sogo Godibolo gedu haluasa po wabo sę dali, Godigo po pusa mabo sę dali, te sę si naga yaibao,” augwaligo te po wai.

⁵Te bidi Jisas wali pabo we bidi augwaligo te Jisasgo tagala palai bidi dabego po odama, “Usu da” wali. Tama tibaso, bidi dabe daꝓ ilali. Hasia bidi agai nogi Stiven, te agai Godigo po mu daꝓ olama odobo bidi dao, Godigo Dwagi Yai Mobo agai homude mu paꝓawai. Bidi mego nogi Filip, bidi mego nogi Prokorus, bidi mego nogi Nikanor, me Timon, me Parmenas, me Nikolas. Te bidi Nikolas, te agai page bulu Antiokdu asali. Polobadu agai te Juda dabego lotu po wabe, tama tamadi te Juda dabego lotu po agai wabo gagalali. ⁶Tama te Jisas wali pabo we bidigo te bidi a naga olama, me badu nogo si te Jisasgo tagala palai bidi dabego gesabide dodolalugi pali. Tiliama, Jisasgo tagala palai bidi dabego augwaligo nogo te bage tobolude munama, Godibolo po wai, agai augwaligo ebo seꝓ tau somai hagede. ⁷Tama tibaso, we bidi dabe hauwa augwaligo Godigo po odama, konealuali. Te Jerusalem hanude te Jisas wali pabo we bidi hauwa mu yali. Tama te pris bidi hauwa me augwaligo Jisasgo po wali pali.

Juda bidi dabe augwaligo Stiven po tuꝓ ela mawai

⁸Te Godigo te bidi Stivenbolo dwagi yai seꝓ elama, genuai bomo mu mani. Stivengo me me genuai bomai seꝓ yali, te we bidi noma sabo seꝓ tiwai me yali. ⁹Tiali goli, me badu bidigo te Stivengo ebo seꝓde hagelabo homu yai. Polobadu augwali te mone ge sisabo olo seꝓ ebo bidi bidalio. Tama tomode te seꝓ tonalubo bidigo augwali olo tagala palali. Tama tibaso, augwaligo augwa Juda dabego bomo yai po ola mabo be nogi poai, Olo Tagala Palai Bidigo Be dao wali. Augwali da te Juda dabe da, te bulu sidu asali, te bulu si nogi me Sairini, me bulu nogi Aleksandria. Silisia bulu Juda bidi me, te Esia bulu Juda bidi me, augwali te olo tagala palai bidi dabe dali sisinagasali, Stivende augwaligo hwiꝓai hagede gagalali. ¹⁰Tiali goli, Godigo Dwagi Yai Mobogo dwagi yai bomai po Stivenbolo mani. Tama menama, Stivengo wali po augwaligo aiyaba elalubo usubeo.

¹¹Tama tibaso, augwaligo me badu bidi abelama, te tibo po Stivende te po ola momainu, “Te Stivengo te Moses dali God dali te side dwai po wabo dago odali.” ¹²Augwaligo te seꝓ elama, te we bidi dabe dede, te genuai monu dabe dede, te Mosesgo bomo yai po ola mabo bidi dabe dede, augwali moni seꝓeꝓ yai, Stivende. Augwali pelama, Stiven nogo bono duasa aselama, te kaunsil gesabiba dolaluagasali. ¹³Stivende tibo po wabo bidi dabe me augwali dolaluagasali. Augwaligo te po wai, “Tigidali sogo te bidigo dwai po wabo bidi dao. Agai da dago dwagi yai Moni Lotu Be tempel dolobo dao, Mosesgo dwagi yai bomo yai po dolobo dao. ¹⁴Agai te po wabo dago odalio, “Te Nasaret bidi Jisasgo te Moni Lotu Be tempel dolaibao. Mosesgo polobadu dabolo mani po, te po Jisasgo ma hasegelaibao’ wali,” augwaligo te po wai. ¹⁵Tama olama, te kaunsil

dabe dali dualu tonalubo bidi dabe augwaligo Stiven bomona tonaluali. Augwaligo te bidi gesabidi suali da, te Godigo dagalude sę ebo ensel bidi gesabidi tiwai suali.

Stivengo kaunsilde pusali po

7 ¹Te pris tuni bidi agai Stivenbolo te po hanalu wai, “Nago te po wali mu dawe?” wali. ²Tama agai te po wei ponoyu te po wai, “Ama dede, aya dede, dagego eno po odao. Dago waj mu Abraham aga te Mesopotemia tęde bidibadi, te Haran tęba pisabadi yaide, te sogode God aga pageba asai. God da, te genuai dwagi yai bomu mu elalubo God dao. ³Tama aselama, Godigo agabolo te po wai, ‘Nage naga bulu taga pelama, naga hani dabe taga pelama, gasa buluba pao, te bulu nage eno ola mawaibao,’ te po wai. ^m ⁴Tama te po abaso, Abraham te Kaldia tę taga pelama, te Haran tęba bidigi pali. Tede Abraham aga aya isali. Isilama, Godigo aga te Haran tędu tagala palama, e tęba da megi Israel da bidibo tęba asali. ⁵Tama te sogode Godigo dwasianu tę me deli agabolo mabe, te agai tę tiwai elalumainu ebeo, te menio. Tiali goli, Godigo agabolo bodolu mayu, te po wai, ‘Nosali te tę eno nagebolo mawaibao, te nago hani wai dabe augwaligo te tę aya mu elama, tonaluaibao,’ te po wai. Tiali goli, Godigo te po mu wali sogode, Abrahamgo wai menibadi dao. ⁶Godigo agabolo te po me wai, ‘Naga hani wai te augwali gasa bulu me delide bidaibao. Tede bidibadi, augwaligo gasa bidigo sę olo ebo bidi dabe gagawaibao. Te sę tonalubo bidi dabego augwalibolo dwai sę mawaibao, te kibu be hauwa 400 tueibao. ⁷Tiali goli, eno nosali te sę tonalubo bidi dabe dene mawaibao,’ Godigo te po wai, ‘Nago hani te tę taga pelama, e tęba aselama, enabolo lotu po waibao,’ Godigo te po wai.”ⁿ

⁸“Tama te po olama, Godigo Abrahambolo po me ola mayu, te po wai, ‘Te nage dali nago hani dali, dagego ogwa dabe ame nabo si, te Sarere deli bidama, te augwaligo tigide dagego daj ilibo sę eyu, te tigi wali togwao. Tama te daj togobo te Godigo mani bodolu po koneaibao,’ wali. Tiliama, nosali Abrahamgo wego wai ame nani. Te wai nogi Aisak. Sarere deli bidama, te wai aga ayago te waigo tigiwali togwalio. Tiliama, nosali mu Aisakgo we sali. Agai aga ogwa Jekop agai te yali sę tiwai yalio. Tama Jekop me aga genuai elama, agai te yali sę tiwai yali. Agai ogwa nogo si olama, saęa badu si wagi soali bage ame nenama, agai augwali tigidalibolo te yali sę tiwai yali. Te bidi dabe da Israel bidigo waj dabe dao,” Stivengo te po wai.

⁹Te bidi Stivengo po ma ola mayu te po wai, “Te dago waj nogo si olama, saęa badu deli wagi soali bage augwa amanu Josep delibolo aga ama dedego aga dali sębę yali, dwai homu yali. Augwaligo Josep nogogo

tulama, gasa bidi hanibolo menama, mone ge sali, aga Isip tęde gasa bidigo olo sę ebo bidi emainu yai. Tiali goli, Godigo aga tagalobeo.^o ¹⁰Tama Godigo aga tonaluali, me me sęę pedalobaso, Godigo aga tau selama, bugagia bidali. Te Isip tę genuai tuni bidi, tama Josep te Isip tę genuai tuni bidi gesabiba pelama, tama Godigo aga tau selama, Josepgo dwagi yai kolesaga ebo te tuni bidigo sulama, aga dwagi yai bidi dao, te tuni bidigo agade te homu yai. Tama tibaso, tuni bidigo Josep te Isip tę genuai gavman bidi nigilama, bidalio. ‘Tigidali me me sę nago naga tonalualo, eno bede me,’ Isip tuni bidigo te po wali.”

¹¹“Te me sogo tigidali bulude nasi yali, Isip tę me, Kenan tę me, augwali tigidali nasigo mu dolalio. Dago wų Israel hani, augwaligo nai me gegelama, tubeo.^p ¹²Tama tibaso, Jekopgo te Isipde te tubo nai elalubo po odama, tama agai ogwa dabe, dago wų dabe, agai augwali tagala palali, Isip buluba hasia sogo mu nai sigi pai, te augwa buluba ma pali. ¹³Tama nosali Isip buluba ma pelama, te sogo Josepgo agai ama dedebolo ‘Ena da Josep dao’ wali. ¹⁴Te sogo me Isip tuni bidigo agai me Josepgo hani koneai dao. Tama Josepgo aga ama dedebolo po walio, ‘Dage pelama, dago aya Jekop aga hani tigidali odasa aselama, da Isip bulude bidaibao.’ Tama te hani we bidi hauwa mu 75 bidali. ¹⁵Tama tibaso, Jekop dede dago wų hani tigidali te sogo Isipba asali. Aga monu dabe bidiyu, tede isai. Nosali dago wų dabe me augwali tede isai. ¹⁶Isilama, tama bidi dabego augwaligo tigi sela pelama, Sekem buluba pubaligi pali. Polobadu Abrahamgo te tę Hamor bidi hanide masigigo abelai tę,” Stivengo te po wai.

¹⁷Te bidi Stivengo po ma ola mayu, te po wai, “Tama dago hani Israel bidi hauwa mu Isip bulude bidali. Tama te sogo Godigo polobadu Abrahambolo wali po Isip bulu taga soaibao wali po pąde yagasalio. ¹⁸Tama te sogo Isip bulu tonalubo genuai bidi deli pedalama, tama agai te Josepgo polobadu mu yali sę konebe. ¹⁹Tama te bidigo dago wų dabe mumuwani. Dago wų dabebolo dene mawai. Tama agai augwalibolo te po wai, ‘Dagego we dabe sibigo wai ame nobaso da, dagego te wai dabe digibulu mu olo mugi pao.’ Agai homugo, ‘Te isimainao,’ te homu yali. ²⁰Tama olama, te side Moses ame neyu, tama aga te sawi yai wai mu yai. Tama aga idago bede ame modubadi, polua sela silali.^q ²¹Tama aga idago genuai bidigo po wali pelama, tama Moses buluba mugi pali. Tede munama, tama Isip genuai tuni bidigo wegi agai asama, suali. Tama agai te wai Moses negelama, aga wai mu tiwai ąq yalio. ²²Tama nosali Isip bidi dabego ebo kolesaga page augwaligo Mosesbolo ola mani. Moses genuai yali, agai sę dabe, po dabe bomai po mu augwalibolo manio,” Stivengo te po wai.

²³Te bidi Stivengo po ma ola mayu, te po wai, “Te bidi Mosesgo kibu be te 40 yia olama silibo si, agai homugo aga Israel hani bidi sugi paiba homu yali. ²⁴Tama sugi pelama, sabolama, te Isip bidi me deligo Israel bidi me elebo suali. Tama tibaso, agai aga abagi tau sali. Tau selama, tama Isip bidi me deli agai wei ponoyu, ela muai. ²⁵(Agai homugo eno hani augwaligo koneaibao, te Godigo ena sa muai, te eno augwali te Isip bidi boi bidi dabego nogode tagala pomainu yali. Tiali goli, augwaligo te sę konebe.) ²⁶Do agai Israel bidi si hwıbo suali. Sulama, agai pedegelebo si, ‘Abagi, odao. Dage si da, ama name si dao. Duga si hwınamuo,’ wali. ²⁷Tiali goli, te bidi mebolo dwai sę ebo bidigo Moses nogogo dega palali, Mosesbolo te po wai, ‘Nage te da tonalubo bidi menio. Nage da dabolo po tų dodolabo bidi menio. ²⁸Te Isip bidi nago do elali tiwai, megi nago ena elai hagede ebawe?’ te po hanalu wali. ²⁹Mosesgo te po odama, wi elama, aga te Isip bulu tagalama, digibulu pelama, te Midian tıba bidigi pai. Tede bidibadi, we selama, ogwa si ame nai,” Stivengo te po wai.

³⁰Te kaunsil dabebolo Stivengo po me ola mayu, te po wai, “Te Moses aga te bidi meni yai bulude bidibadi, te Sainai bulu du pade, te kibu be te 40 yia olama silali. Tede Godigo dagalude sę ebo ensel bidi me deli dwasianu ni tomode isi dabo digi bididuali, te Mosesgo suali. ³¹Te bidi Mosesgo tama tebo sę ebo sulama, aga homu hauwa tuę pelama, noma salio. Aga te ni page paba pelama, bugagia tonama sueinu yali. Tiali goli, agai Godigo po wabo odali, te po wai, ‘Ena da God dao. ³²Ena naga wai nıu dabe dedego God dao. Tama te bidi Abraham dede, Aisak dede, Jekop dede, naga wai solo augwaligo enabolo lotu po wai dao.’ Mosesgo te po odama, wi mu elama, didibili yali. Tama agai te homu yali, ‘Eno te nai ma tonalogobeo.’ ³³Genuai Bidigo agabolo te po wai, ‘Nago saę nadoba dię muao. Magi basowe, ena ede bidibaso, nage te dolalubo tı mu dwagi yai tedali elalubo tı dao. ³⁴Eno we bidi dabego moni sęę mu sabo te eno suali, te Isip bulude. Augwaligo gela wabo eno odalio, ę wabo me. Tama megi eno te sęę sela sawai hagede asali. Megi nage eno te Isip buluba tagala palobao,’ Godigo te po wai, Mosesbolo,” Stivengo te po wai.

³⁵Stivengo te po me wali, “Te Mosesgo aga Israel bidi hani augwaligo polobadu aga sela sawai, agabolo te po wai, ‘Nage da, da tonalubo bidi menio. Nage da dabolo po tų dodolabo bidi menio.’ Tiali goli, te bidi Godigo aga augwali tonalumainogo eyu sa muai bidi, augwali te boi bidi nogode dagala sanama, Godigo aga te sę emai hagede sa muai. Te sogo Godigo dagalude sę ebo ensel bidigo te po Mosesbolo pusa mawai, te isi dabo dwasianu nide. ³⁶Moses te Isip bulu nosali taga pelama, polasa peyu, te tigidali Israel we bidi nosali aga wali asalio. Tama te Isip bulude me, te mama tamu ai sesegede me, te bidi meni yai bulude me, tede bidi noma sabo bomai sę mu hauwa yali. E sę dabe edubadi, kibu be bidi nogo saęa sese si 40 yia silali. ³⁷Te bidi Moses agai tigidali Israel we bidibolo

te po wai, ‘Godigo te po pusabo bidi me deli dagebolo tagala palaibao, ena tiwai. Te bidi duga hani bidi digi dao,’ te po wai.’³⁸ Te bidi Moses aga polobadu te Israel we bidi hodobo sisinani, bidi meni yai bulude. Aga dago wai dabe dali bidibadi, tama aga Godigo dagalude sɛ ebo ensel bidigo Sainai bulu bagede po miai. Tama Mosesgo Godigo po sai, te po mu bomai po mu, polo sia sogobeo. Te po dago wai go ugwaba ola mayu, ola mayu, ela pomai hagede, dabolo momainu yali.³⁹ Tiali goli, dago wai go Mosesgo po sela sawai. Augwaligo aga dega palai. Dega pelama, augwaligo te homu yai, ‘Da Isip buluba ma paio,’ te po homu yai.⁴⁰ Tama tibaso, Moses te bulu du bagede bidibadi yaide, augwali Moses aga ama gomunai bidi pageba sabolali, te bidi nogi Aron. Augwaligo agabolo te po wai, ‘Aron, Moses magi yaliwe? Da Isip bulu tagala aselama, agai da bugagia odasa asai. Tiali goli, megi aga paliwe, isaliwe, te dago konebeo. Aron, nago po olama, bidi dabego te gasagi yai nai dabe nigilama, dago sulama, te naibolo dago lotu po waibao, God tiwai. Te naigo da bugagia polasa gegasa bilimai yaibao,’ augwaligo te po wai.”

⁴¹ “Augwaligo te po olama, te sogo augwaligo bulmakau kibu wai tiwai nai me deli nigalio, te augwaligo tibo god. Tama nigilama, augwaligo hasa dabe elama, te tibo godibolo lotu po olama, nai ula mani. Augwaligo moni kibu da tiwai tuali, augwa nogogo nigai nai sulama, dwagi yai homu elama, moni nai kibu da tiwai tuali.⁴² Tialima, te sɛ ebaso, Godigo augwali tudiba ilalio. Godigo augwali tagalama, ‘Giliga dede, polua dede, hɔ dede, te naibolo lotu po emainao,’ Godigo te homu elama, sula tagalali. Augwaligo te sɛ yai hagede, Godigo po pusubo bidi dabego te po nosali asɛani,

‘Godigo te po wai, “Dage Israel we bidi odiaɔ. Dage te bidi meni yai bulude bilidubadi, kibu be bidi si nogo saɔa sese silali. Tama te sogode dagego hasa hauwa mu elama, lotu po olama, dagego enabolo te lotu po wabe.⁴³ Te tibo god nogi Molek agai ugwa be naga dagego tolasa bilu, te dagego tibo god nogi Refan agai hɔ noma me tolasa bilali. Augwali si naga te dagego nogogo nigai nai da, augwalibolo lotu po omainu yali. Tama tibaso, eno dage digibulu Babilon bulu tudiba tagala palaibao,” Godigo te po wai.’ ”^s

Stivengo wali.

⁴⁴ Te bidi Stivengo te kaunsil dabebolo te po me badu ma wadolama, pusai, “Te polobadu dago wai dabe te bidi meni yai bulude bidali. Te bulude bidibadi, Godigo Mosesbolo “Te ugwa be tama tiwai sɛ yao,’ po

ola mawai. Augwaligo te ugwa be te tiwai tama sę yani, te God augwali dali hodobo bidibo ola mawai hagede. ⁴⁵Nosali dago wai augwa ogwago te ugwa be selama, te tobolu bidi Josua wali pelama, gasa hanigo tų sali. Godigo augwali tau selama, te tų sai. Tama te ugwa be tede elalubadi, genuai bidi Devit bidibo sogo te be me elaluali. ⁴⁶Tama Devit agai Godigo bidabo mobo dwagi yai sali. Tama Devitgo agai Godibolo hanalu weyu, te po wali, ‘Eno homugo nage bidabo lotu be sę yagawe?’ olama, hanalu wali. ‘Nage God mu dao, eno wai Jekopgo nageba lotu po wai dao,’ te po wai. ⁴⁷Tiali goli, nosali Devit aga ogwa Solomon agai Godigo be sę yai dao.”^t

⁴⁸Te Stivengo te po me wai, “Te tiali goli, God Genuai Bidi mu dao, te bidi dabego nogogo nigai bede bidigobeo. Tama te koneama, Godigo po pusa mabo bidigo polobadu te po aseai,

⁴⁹“Te Godigo te po wai, “Te eno tigidali bulu tonalubaso, te dagalu da, te eno dugulalubo ni nami sia tiwai dao, te tų da eno saęaęo dianalubo ni nami tiwai dao. Dagego magi be enabolo sę yabawe? Ena dulalu toma tuabo be menawe? ⁵⁰Ena digi te tigidali nai nigai dao, te dagalu me, tų me ena digi nigai dao. Dagego ena bidabo be sę ebo usu egobeo,” ”^u

Godigo te po wai.”

⁵¹Te bidi Stivengo te kaunsil dabebolo te po ma wai, “Dage da te po sela saęo bidi dabe dao. Dagego kolesaga da, Godigo po odisaęo bidigo kolesaga tiwai dao. Dagego Godigo Dwagi Yai Mobogo po tigidali sogo sela saęo dao. Polobadu duga wai dabego po sela sayani tiwai megı dagego te tibao. ⁵²Polobadu duga wai dabe augwaligo Godigo dwagi yai po pusa mabo bidi dabe tigidali ela silali. Me deli bidibawe? Mu menio. Polobadu mu Godigo dwagi yai po odasa pabo bidi dabe augwaligo te po wai, ‘Nosali God agai dwagi yai dolo sę ebo bidi asaibao.’ Tialima, duga wai dabe augwaligo te po odasa pabo bidi dabe ela muani. Megı tama dagego te Godigo dwagi yai dolo sę ebo bidi ela muai. ⁵³Godigo dagalude sę ebo bidi ensel augwaligo Godigo bomo yai po dugabolo pusa mawai. Tiali goli, te po duga wali pabe dao,” Stivengo te po wai.

Augwaligo Stiven masigıo ela muani

⁵⁴Te Stivengo te kaunsil dabebolo te po odubadi, augwaligo guni bulama, sębeę ebaso, augwa kele halua tuali, agade. ⁵⁵Tiali goli, Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi aga homu kolesagade paęa yanio. Tama agai ugwaba dagaluba tonalubadi, Godigo dwagi yai ula suali. Tama agai

suali, Jisas te Godigo dolo nogode dolalubo suali. ⁵⁶Stivengo te po wai, “Suao. Eno megi suba, dagalu dalalubo. Tama tede Godigo Bidi Mu megi Godigo dolo nogo badude dolalubo eno subao,” te po wai. ⁵⁷Tama augwa nogogo olo palia sali, tama moni i wali, augwaligo te po odidali weyu. Augwali tigidali aga pageba polo sisinani. ⁵⁸Nogogo tulama, moni be nani bogoba sela sayani. Tede augwaligo masigi dabe Stiven tigiba sayani, aga ela mumainu eyu yali. Te kaunsilde tibo po wali bidi dabe augwa bulubo ugwa dabe osogo diani, te masigi dabe bugagia samainu eyu, te Stiven tigiba. Te gesi bidi deli, agai nogi Sol, aga pageba te ugwa dabe augwaligo muani. ⁵⁹Augwaligo Stiven tigiba masigi sębo sę ebadi, Stivengo te Godibolo te po wai, “Jisas, Genuai Bidi, nago eno mobo megi sao,” te po wai. ⁶⁰Aga kidu sugunama, agai Godibolo i bomo elama, te po wai, “Genuai Bidi, nago augwaligo te enabolo ebo dwai sę seęę nago sela sayao,” te po wai. Te po olama, aga isai. 8:1a Tama te bidi Sol agai augwaligo Stiven ela mubo sulama, Sol agai te seęe usu da wali.

Te bidi Sol me te bidi dabe augwaligo te Jisas wali pabo we bidi elali

8 ¹Te sogo, Stiven isali sogode, augwaligo Jisas wali pabo we bidi elebo sę gagalali, te Jerusalemde. Te tebo sę genuagi mu yali. Tama Jisas wali pabo we bidi tigidali te Judia tę, Samaria tę te bulu siba wi tedela pali. Tiali goli, te Jisasgo tagala palai bidi dabe wi pabe. ²Tama Jisas wali bugagia pabo bidi me badu augwaligo moni homu dene mu elama, diligi aselama, moni gela olama, Stiven pubaligi pali. ³Tiali goli, Sol agai homugo te Jisas wali pabo we bidi tigidali eno ela silaibao, te homu yai. Tama agai te be deli deliba pelama, Jisasgo po wali pabo we bidi tigidali naga agai augwali nogo aligabo dunama, kalabus beba mugi pali, we dabe me, bidi dabe me.

Te tagala palali bidi aposel augwaligo Jisasgo po te Judia tęde me Samaria tęde me pusa mawai

(Dęi 8:4–12:25)

Augwaligo Samaria bulude Godigo po pusubo sę yali

⁴Te Jisas wali pabo we bidi augwali wi pelama, tigidali buluba tedela pelama, bidadada pali. Tede augwaligo Jisasgo po pusa mani. ⁵Me bidi nogi Filip, agai te Samaria buluba dulama, tama agai te we bidi dabebolo te po wai, “Te Jisas da, Godigo we bidi tau somainu sa muai bidi Kraisdao,” te po wai. ⁶We bidi hauwa augwaligo Filipgo po bugagia odali. Augwaligo agai wali po odama, agai we bidi noma sabo bomai sę ebo me suali. ⁷Tama dwai haubo mobo dabe we bidi hauwa tudi badu polobadu aselama, daęę yagaselama elalu tede bidibadi, tama Filipgo po obaso, te

dwai mobo haubo dabe te we bidide bidali taga peyu, moni hwa mu wai. Me badu saęa isai we bidi Filipgo ma dwagi yai ilali, saęa dwai we bidi me. ⁸Tama tibaso, te Samaria dabe bugai homu mu yali.

⁹Te Samaria bulude te bidi me deli nogi Saimon bidali. Agai tede bobobage sogo bidu, dwai pobi wabo se elama, te Samaria we bidi noma mu sabo se yali. Agai te po wai, “Ena da, genuai bidi mu dao,” po wali. ¹⁰Samaria we bidi tigidali, te genuai bidi me, te olo we bidi me, augwaligo Saimongo wali po bugagia odali. Tama augwaligo te bidi nogi weyu, “Te bidi agai Godigo mawai bomo gagawai mu elalubao,” wali. Augwaligo “Te bomo nogi Genuai Bomo te bidide elalubo dao,” wali. ¹¹Bobobage sogo te bidi agai pobi wabo pogo te we bidi dabe noma sobaso, augwaligo agai po wabo bugagia olo munama, odalio.

¹²Tiali goli, Filipgo te Godigo we bidi tonalubo se de dwagi yai po olama, te we bidibolo te Jisas Kraisinde po me wali. Tama te po odama, te we bidi augwaligo te poba augwa homu tigidali munama, Filipgo augwali baptais mani, we dabe sibi me, bidi dabe me. ¹³Saimongo te Filipgo poba aga homu munama, tama Filipgo aga baptais mawai. Tama baptais menama, tama te Saimon te Filip wali pai. Agai te Filipgo we bidi noma sabo bomai se mu ebo sulama, agai noma sai.

¹⁴Te Samaria we bidigo Godigo po bugagia odobo po te Jisasgo tagala palai bidi dabego odali, Jerusalemde. Tama tibaso, augwaligo Pita dali Jon si te Samaria we bidi pageba tagala palai. ¹⁵Te bidi si sabolama, augwali sigo Godibolo po hanalu wali, te we bidi augwaligo Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi somainu yali. Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi augwaliba polobadu asobeo. ¹⁶Tama tega augwali sigo koneai, augwaligo Jisasgo nogide naga baptais sai dao. ¹⁷Tama tibaso, Pita dali Jon sigo Godibolo po hanalu wali, Godigo Dwagi Yai Mobo augwaligo homuba asomai hagede. Tama augwali sigo nogo te tigidali we bidi toboluba muani. Augwali Jisasgo hani tama tibo sogo augwaligo Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi sali.

¹⁸Te tama tibo sogo, te bidi Saimon agai Jisasgo tagala palai bidi sigo tigidali we bidi toboluba nogo mubo suali, tama Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi augwaliba asali. Agai masigi selasa asama, tega side te bomo abelai hagede yali, ¹⁹te po wai, “Te mone ge sao. Eno homugo te eno te Godigo Mobo Bidi sabo bomo dage side eno abelaibao. Tama eno me we bidi toboluba nogo munama, augwaligo Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi saibao,” te po wai. ²⁰Tiali goli, Pitago te po wei ponoyu, te po wai, “Te Godigo olo mabo bomo te nago masigigo abelai hagede, nage dali nago masigi dali si te moni isiba paibao. ²¹Godigo gedude nago homu dolo meni baso, te nage da dali te se de me bidigobeo. ²²Tama te dwai se ebo homu begelao. Begelama, tudiba muao. Tama nago Godibolo gedu haluasa po wao, agai nago te kolesaga ebo sela samainu yao. ²³Eno nago homu sualio. Nago

e sę pesabo kolesagago nago homu dolo mu menio. Tama nago homu damua pabo homu tiwai elalubo. Naga dwai kolesaga ebogo nago dwagi yai kolesaga yaga wali kalabus elalubo,” Pitago te po wai.

²⁴Te bidi Saimon agai Pita dali Jon sibolo te po wai, “Dage sigo Genuai Bidibolo po wao, ena tau somainu, nago wali po ena pageba aselama, ena dolidali,” te po wai.

²⁵Te Pita dali Jon dali sigo augwalibolo te Godigo sę yai po pusa menama, te Genuai Bidigo po me olama, augwali si Jerusalemba ma geasa pali. Tama tomode augwali si peyu, Godigo dwagi yai po te Samaria bulu hauwade pususu pali.

Filipgo te Itiopia bidibolo Godigo bukude elalubo po pusali

²⁶Te Godigo ensel bidi me deligo Filipbolo te po wai, “Nage sisi elama, te saut eba pedai badu soao, te Jerusalem pabo tų tagalama, te bulu nogi Gasa teba pabo tųba pao,” te po wai. Te pabo tų te kemi tų naga bega palai elalubo bulu da. Te sunumi te bidi meni yai badu elalubao. Tama tibaso, Filip aga sisi elama, polo pali. ²⁷⁻²⁸Tama te tųdu te Itiopia bulu kantri moni nogi yai bidi me deli te hos dabego kegebo karis nai tedu asali. Tama te bidi agai Itiopia genuai gavman we kwin Kandasigo masigi tonalubo sę ebo tobolu bidi dao. Te bidi aga tigide nai domoge diąsawai bidi da. Te bidi aga Jerusalemba Godigo po odagasai. Tama megi aga buluba ma pai hagede, kibu hosgo kegebo bidi dulalubo karisde bidibo. Tama agai pobadi, Godigo polobadu po pusa mani bidi Aisaiago ašęai po elalubo buku agai nedada pali. ²⁹Tama Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo te Filipbolo te po wai, “Nage te kibu hos kegasa pabo te bidi dulalubo karis pąba pelama, bidao.” ³⁰Tialima te bidi Filip udulama, pąba pali. Te bidigo te Godigo po pusa mani bidi Aisaiago po ašęai buku nedada pabo odali. Tama agai hanalu wali, “Nage te nedebo po page nago koneaniwe?” wali. ³¹Tama te gavman bidigo te po wei ponai, “Tama tiali bidigo enabolo te po page ola masiųyu da, eno konegobeo. Tama nage te karisba holama, ena dali dugayagasao,” te po wali.

³²Te bidigo te bukude nedebo po Filipgo koneama, tama dao, te po wai,

“Augwaligo te kibu sipsip elai hagede, sela pabo sogo hwa wabo menio. Te tiwai te bidi agai hwa wabe. Augwaligo te kibu sipsip wai selama, nisi togwai hagede baso, te kibu sipsip wai dabe hwa wabo menio. Te tiwai te bidi agai hwa wabe. Agai po me wabe. ³³Augwaligo te bidi hale manio. Augwaligo agabolo dolo yai po tų ela mabe. Tama augwaligo aga elama, isilali. Tama tibaso, me bidigo agai hani sibide po wagobeo, agai bidi hani sibi

sia salio,”^v
te po așai.

³⁴Te Itiopia bulu gavman bidi agai Filipbolo te po wai, “Te bidi Aisaia aga homugo te po aga digide waliwe, ma mena bidide waliwe? Te po page enabolo wao.” ³⁵Filipgo agabolo te aga bukude nedali po page bugagia pusa mobadi, tama agai Jisasde dwagi yai po agabolo pusa manio. ³⁶Tama augwali si te tųdu pobadi, te gavman bidigo aș sulama, te po wali, “Te aș ede elalubo. Ena magi baso baptais sogobewe?” te po wai. ³⁷Filipgo agabolo te po wai, “Jisasba nago homu kolesaga tigidali agaba muyu da, teda eno nage baptais mawaiba,” te po wai. Te bidigo te po wai, “Eno te Jisas Kraiss da te Godigo ogwa eno mu konealubo homu ebao.” ³⁸Tama te gavman bidigo i olama, te po wai, te kibu hos kekasa pabo sai guni tolasa pabo bidibolo, “Tama dolalua,” wali. Augwali si tųba dulama, tama aș tomoba pelama, tama Filipgo aga baptais mawai. ³⁹Augwali si te aș taga solama, buluba hola sobadi, Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo Filip polo te gasa buluba selasa pali. Tama te gavman bidigo aga ma sube. Tama aga buluba pabo tųdu peyu, bugai homu yali. ⁴⁰Filip te Asdot buluba polo sabolali. Agai te Asdot bulu taga pelama, te be nani tigidali bilama, Godigo gesi dwagi yai po pususu bilali, te Sisaria be naniba sabolali.

Te bidi Sol aga homu begelama, Godigo po wali pabo po

9 ¹Te bidi Filip te be nani tigidali bilibadi, tama te bidi Sol agai moni po daę weyu, te po wai, “Jisasgo hani eno ela silaibao,” wai. Tama aga te pris hani tuni bidi pageba pelama, te po hanalu wali, ²“Nago enabolo pas așna mao. Te pas selama, ena Damaskus be naniba pelama, tede Juda dabego bomu yai po ola mabo be genuai bidi dabebolo te pas mawaibao. Eno te Jisas wali pabo we bidi subaso da, nogo dųlama, tama te genuai bidi dabego ‘Usu da’ waibao. Te we bidi eno Jerusalem ma odasa aselama, kalabusiba muaibao,” te po wai.

³Te pas selama, Sol te Damaskus pabo tųdu pobadi yaide, paęa sabaligi pobadi, te dagaludu ula polo dulama, te Sol bologobea sali. ⁴Tama Sol aga tųba tulaluali. Tama agai bidi me deligo pedauwalidu po weyu, te tama po wabo odali, “Sol, Sol, nago ena magi baso dolobo sę ebawe?” te po wai. ⁵Solgo te po hanalu wali, “Genuai Bidi, nage de dawe?” “Ena da Jisas da, nago ena dolobo sę ebo bidi da,” agai te po wai. ⁶“Megi nage hogodama, Damaskus hanu tomoba pao. Tama bidi me deligo agai te nago sę yabo po ola mawaibao,” te po wai.

⁷Te bidi Sol dali pali bidi dabe augwali dwai midigi selama, augwali te tųde po me wasięma sagiasa dodolaluali. Augwaligo te bidigo

pedauwalidu po wabo odali, tiali goli, augwaligo bidi me sube. ⁸Tama te bidi Sol agai saęaęo doligiluali. Agai gedu si pedama, suali, agai gedu tigidali hulua sai elaluali. Tama tibaso, augwaligo nogo tulasa pelama, Damaskus be nani tomoba pali.

⁹Te sela sogo agai gedu me hulua sai elaluali. Tama te sela sogo agai nai me aęi me tube.

¹⁰Te Damaskus bulude bidi me deli Jisas wali pabo bidi bidali, agai nogi Ananaias. Aga bidibadi, na gagawai yali. Tama te na ebadi, Genuai Bidi aga aselama, aga nogi wai. Tama Ananaiasgo te po wei ponoyu te po wai, “Genuai Bidi, ena da ede bidibao.” ¹¹Genuai Bidigo agabolo te po wai, “Nage hogodama, pelama, te augwaligo doloba pai nogi wabo tuęba pao, Judasgo beba sugi pao. Nago tede hanalu wao, “Tarsus bulu bidi Sol tede bidibowe?” wao. ¹²Te bidi agai enabolo gedu haluasa po weyu, te bidibao. Tama Sol agai me na gagawai mu yali. Tama agai nage suali, te nage agai pageba asobo suali. Nago nogogo agai toboluba muani, agai gedu ma wiegi yai ilimainu ebo, te suali,” Genuai Bidigo te po wai, Ananaiasbolo.

¹³Tama Ananaiasgo te po wai, “Genuai Bidi, hauwa we bidigo enabolo te bidigo Jerusalemde nago po wali pabo hani we bidi dwai seę mu ebo bidi dao po enabolo pusai dao. ¹⁴Tama te pris tobolu bidi dabe augwaligo agabolo pas asęna manio, te aga Damaskus aselama, te agai nago nogi wabo we bidi da kalabusiba muainu,” te po wai. ¹⁵Tama Genuai Bidigo agabolo te po wai, “Nage pao, eno aga daęi ilibaso, agai eno seę yaibao. Sol agai eno nogi te gasa hani dabe we bidibolo ola mawaibao, te genuai gavman bidi dabebolo me, te Israel we bidibolo me eno nogi pusa maiabo bidi dao. ¹⁶Tama ena digi aga ola mawaibao, agai ena nogi selasa pelama, tigidali we bidibolo pusa mawaibao, te me me seęę, me me seęę aga pageba asaibao,” Genuai Bidigo te po wai. ¹⁷Tama te po obaso, Ananaias pelama, te beba sabolali. Tomoba pelama, agai nogo te Sol toboluba muani. Agai te po wai, “Sol, nage da eno ama dao. Tama Genuai Bidi Jisas aga digi ena nage pageba tagala palai dao. Nage te pabo tuędu edaba asobadi, Jisas aga digi nagebolo sabolali. Agai ena tagala palali, nago gedu ma dwagi yai ilimainu yai. Tama agai homugo Godigo Dwagi Yai Mobo nage tomode bidimai hagede, te seę yai,” Ananaiasgo te po wai. ¹⁸Tama polo te Solgo gedude abolo tiwai elaluali nai polo tulaluali. Tulalubaso, te agai gedugo tigidali nai ma bugagia suali. Tama aga dolaluama, Ananaiasgo aga baptais mani. ¹⁹Tama nosali Sol agai nai tulama, aga bomo ma sali.

Sol agai Godigo po Damaskus bulude pusali

Sol agai te Jisas wali pabo we bidi dali agai sela sogo bidali, te Damaskus be nanide. ²⁰Agai te Juda dabego bomo yai po ola mabo be

dabeba polo pali. Tede agai Jisasgo po pusa mabo gagalali. Agai te po wai, “Jisas da, te Godigo Ogwa dao,” wali. ²¹Tigidali we bidigo agai wabo po odama, augwali noma mu sai. “Te bidi Jerusalem bulude Jisasgo po wali pabo we bidi agai elebo po wali bidi, te dawew?” augwa hasi hanalu wali. “Tama te bidi agai eba asali, te Jisasgo po wali pabo we bidi agai nogo dunama, Jerusalemba odasa peyu, tama te pris hani genuai bidi dabebolo magi pai hagede aga eba asali,” te po wai. ²²Tama Solgo po bomo yai po mu pusali. Agai te po wai, “Te bidi Jisas da, te Godigo we bidi tau somainu sa muai bidi Kraisi dao.” Tama agai po bomo elalubaso, te Damaskusde bidibo Juda dabe augwaligo po wei ponogobeo. Agai pogo tigidali we bidigo po aiyaba elalualio.

²³Te tama hauwa sogo silama, tama te Juda genuai bidi dabe sisinagaselama, Sol elabo sunumi gegali. ²⁴Tialima, augwaligo aga elaibao wabo po bidi me deligo agabolo pusali. Tama Damaskus tomoba iliama, u badu moni masigi obo elaluali. Sol wi dią pidali weyu, tama pio me, kigamu me, hulide me, te tųba Sol elai hagede, nų muagasai. ²⁵Tiali goli, me sogo hulide te Jisasgo po wali pabo bidi dabego Sol te moni bono wa tomoba bulama, bono kęnama, te obo dwasianu windo tųdu te buluba dilani, tama bono wa aiyaba tagalalulali, tųba sabolama, Sol wi dią pali.”

Sol Jerusalemba pali

²⁶Te Sol Jerusalemba sabolali. Tama tede agai homugo Jisasgo po wali pabo hani dali sisinai hagede yali. Tiali goli augwaligo agade wi mu yali. Augwaligo te homu yali, “Te bidi agai Jisas wali pabo bidi mu menio,” te homu yali. ²⁷Tama te bidi Barnabas agai Sol tau sali. Agai aga odasa pelama, Jisasgo tagala palai bidi pageba tagaligi pali. “Tama agai tųdu pobadi, Genuai Bidi sabolagasali, te Solgo aga suali. Genuai Bidigo agabolo po wali.” Barnabasgo te po me wai, “Te Damaskusde Sol agai Jisasgo nogide po pusali, te aga wi me ebeo,” te po wai. ²⁸Tama tibaso, Sol agai Jisasgo tagala palai bidi dabe dali bidama, tama agai te Jerusalem be nani tomode agai Jisasgo nogi pusubo po te we bidibolo pususu bilali, wi ebe. Agai te Grik po wabo Juda dabe dali sisinama, po miani. ²⁹Tiali goli, augwaligo aga elabo sunumi gegali. ³⁰Tama te aga elabo sunumi gegebo po te Jisas wali pabo bidi me badugo odama, tama augwaligo Sol te Sisaria be naniba odasa pali. Tedu augwaligo aga agai page bulu mu Tarsus buluba tagala palali.

³¹Te side Jisasgo po wali pabo we bidi te Judia tųde me, Galili tųde me, te Samaria tų me, te bulu we bidi augwali bugagia bidali, wi ebe. Godigo Dwagi Yai Mobogo augwali tau selama, te umabo we bidi Jisasgo poba augwa homu tigidali munama, bomu yali. Augwaligo Genuai Bidigo nogi ugwaba mu sali, te augwaligo Genuai Bidigo po wali pali.

Pita agai te bidi Ainias dwagi yai ma ilali

³²Te Pita tigidali buluba bilali. Me sogo aga te be nani nogi Lida, teba pai, Godigo po wali pabo we bidi sueinogo yai. ³³Tama te bulude agai bidi me deli suali, te bidi nogi Ainias. Tama te bidi sąę isa silai, aga bede naga bididubadi, kibu be nogo a olama, me badu nogo sela olama silali. ³⁴Pitago agabolo te po wai, “Ainias, Jisas Kraiss agai nage dwagi yai ma ilibao. Nage ma hodaluao, naga somo belama, teba muao.” Tama Ainias polo hodaluai. ³⁵Tama te Lida bulu we bidi me, te Saron tę we bidi me, augwali tigidaligo Ainias bilibo sulama, augwali tigidaligo homu begelama, Genuai Bidi wali pali.

Pita agai te we nogi Tabita ma hodolali

³⁶Te be nani Jopade te we me deli bidali, agai nogi Tabita. Agai Jisasgo po wali pali. Te Grik pode augwaligo aga nogi tama nogi wabo Dorkas. Tama tigidali sogo agai tigidali nai meni yai we bidi me, gasi ebo we bidi me, te agai tau sai dao. ³⁷Tama te sogo aga gasi deli sali, te isali. Augwaligo agai tigi wę pauluama, te be ugwa badu habuba muai. ³⁸Tama te be nani Jopa te Lida be nani digibulu meni, paęde mu. Te Jopade bidali Jisasgo po wali pabo we bidigo Pita te Lidade bidibo po odama, augwaligo bidi si Pita pageba tagala palali. Augwali si teba sabolama, Pitabolo te po wai, “Nage polo asao.” ³⁹Tama te po obaso, Pita sisi elama, aga tega si dali pali. Tama Jopa buluba sabolama, augwaligo aga te ugwa badu be habuba odasa pali. Tede te bidi isai we dabe sibi augwaligo gela wabo suali. Tama Dorkas agai bidibo sogo te bulubuo ugwa dabe me, te kedau baso bulubuo ugwa dabe me nigilama, te bidi isai we dabebolo mawai. Augwaligo te ugwa dabe selama, Pitabolo ola mawai. ⁴⁰Tama Pitago augwali “Buluba piąo,” wali. Tama agai kidu sugunama, Godibolo po wali. Nosali agai isai we tigiba suali, te po wai, “Tabita, nage hodaluao,” wali. Tama te we agai gedu peda sanama, tonono bilali, tama agai Pita sulama, hodasa holama, duagulali. ⁴¹Pitago agai nogo tola selama, dodolali. Pitago te Jisasgo po wali pabo we bidi me i olama, augwali aselama, agai te we augwalibolo ola mawai, “Dorkas te bidibao,” wali. ⁴²Pitago te sę yali po tigidali Jopade bidibo we bidi polo oda pela silali. Tama umabo we bidi augwaligo homu te Genuai Bidiba muani. ⁴³Pita te hauwa sogo Jopa be nanide piali, te bidi me deligo bede, te bidi agai nogi Saimon. Agai ebo sę te isai kibu kau wali nagamea dwagi yai pomai hagede sę ebo bidi da.

Ensel mobo bidi te bidi Korniliusba pedelama, agaba po magasai elalubadi, te bidi Pita te bidi Korniliusgo beba pali

10 ¹Te bidi me deli Sisaria be nanide bidali, agai nogi Kornilius. Te bidi aga te Rom ami enesigi bidi dabe tonalubo genuai bidi mu,

te 100 ami bidi agai tonalubo da. Augwali te Itali tōdu asai. ²Tama te bidi aga hani dabe dali tigidali sogo te Godibolo lotu po wedu te bidigo te Godigo godolo yabo kolesaga yali. Te bidi aga dali deli bede bidibo bagego tigidali te God dologode bidai. Tama te bidi agai te tigidali Juda tōde bidibo nai meni yai we bidi agai tigidali sogo tau sabo da. Agai Godibolo hanalubo po hauwa sogo wabo bidi dao. ³Tama me sogo pioba poloba nai po sela wabode, agai na gagawai yali. Tama agai Godigo dagalude sę ebo ensel bidi me deli aga pageba sabalobo hania sualio. Te Godigo ensel bidigo agabolo te po wai, “Kornilius.” ⁴Agai te ensel bidi gedugo bomonama tonama, wi mu yai. Tama agai te bidibolo hanalu wali, “Eno genuai bidi, nago homugo magi sę yaiwe?” Tama te ensel bidigo te po wei ponoyu, te po wali, “God agai nago agabolo po wabo me, te nai meni yai we bidi tau sabo kolesaga me, te Godigo sulama, bugai homu ebao. ⁵Tama megı bidi me badu te Jopa buluba tagala palao, bidi me deli agai nogi Saimon, agai nogi me Pita, te bidi Pita odasa asomainu yao. ⁶Tama te bidi agai nogi sabi bidi Saimongo bede bidibo, te tamu ę sesegede. Te nogi sabi bidi Saimon agai ebo sę te kibu kau waligo haniani nai nigıbo sę ebo bidi dao,” te ensel bidigo te po wai.

⁷Te po olama, aga pali. Tama Korniliusgo aga bede sę ebo bidi si me i wali. Agai te ami bidi me deli me i wali, te bidigo Godibolo lotu po wabo bidi. Te bidigo Kornilius tigidali sogo mu tau sali. ⁸Tama augwali aselama, Kornilius agai te bidi selabolo te ensel bidigo wali po pusa mani. Pusa menama, agai te bidi sela Jopa buluba tagala palali.

⁹Te do te bidi sela augwali pelama, te Jopa be nani pąba sabaligi pobadi, te giligade Pita te be pedu sai yai madigi teba holama, bidali, te Godibolo po wainu yali. ¹⁰Tama agai nasi mu ebaso, agai homugo nai tuai hagede yali. Tama augwaligo nai dodolobadi, Pitago naa gagawai mu yali. ¹¹Tama agai dagaluba tonobadi, dagalude moni tų dalaluali. Moni nami ug Wade po dunama, dagaludu tōba tula palali. ¹²Tama haniani hasa dabe, me me hasamani me, me me ba me te ugwa tomode kisu mu elaluali. ¹³Pitago te po wabo odali, “Pita, nage hodasa pelama, me badu hasa dabe ela tuao,” wali. ¹⁴Tiali goli Pitago te po wali, “Genuai Bidi, eno ela tugobeo. Polobadu eno te habu sai nai dabe tube, megı me eno tugobeo,” wali. ¹⁵Tama Pitago po me odali, “Godigo agai ‘Tubo nai dao’ obaso da, tama Godigo agai nigai nai nago habu sai nai dao po wagio,” wali. ¹⁶Tama sela sogo te nami ugwa dulama, te po wali. Silama, te nami ugwa dagaluba polo kegasali.

¹⁷Tama te bidi Pitago dagaludu te yali sę page homugo kone palali. Tedubadi yaide, te Korniliusgo tagala palai bidi dabe augwaligo te Saimongo be menawe po hanaluama, augwali te be maboba dolagasali. ¹⁸Augwaligo i olama, te po hanalu wai, “Te beba asali bidi bidibowe?” wali, “agai nogi Saimon dao, agai nogi me Pita dao,” te po wali. ¹⁹Tama

Pita te na gagawai yali sę konealu bidibadi yaide, Godigo Dwagi Yai Mobogo agabolo te po wai, “Edao, bidi selago nage gege asalio. ²⁰Tama tibaso, nage sisi elama, aiyaba dulao. Tama nago augwali dali pabo homu si egio. Eno augwali sela nage pageba tagala palai bidi dabe dao,” te po wai. ²¹Tama te po obaso, Pita aiyaba dulama, augwali selabolo te po wai, “Dagego ena gege asali bidi, te ena tama dao,” agai te po wali. ²²“Dage magi pogo asaliwe?” wali. Augwaligo te po wei ponoyu, te po wali, “Te Rom ami genuai bidi nogi Kornilius, agai da nage pageba tagala palali. Te bidi da, aga dwagi yai bidi mu. Agai tigidali sogo Godibolo lotu po wabo bidi dao. Te Juda we bidi tigidali augwaligo agai nogi ugwaba sabo dao. Godigo dagalude sę ebo ensel bidi me deligo agabolo te po wai, ‘Nago Pita i olama, tama aga nago beba asomainao, Pitago wabo po nago odomainu tama yao,’ te ensel bidigo te po wali,” augwaligo te po wai. ²³Tama Pitago augwaligo wali po odobo si, agai augwali te be tomoba odasa pelama, pigi pai.

Te sogo kigamu, Pita dali Jisasgo po wali pabo Jopa bidi me badu dali, augwali sisi elama, augwali te sela bidi dabe dali augwali hodobo palio. ²⁴Tama tomode pilama, ma pelama, augwali Sisaria buluba sabolali. Tede Kornilius agai abagi dede, bidi hani dede i olama, sisinagaselama, Pita asobo tonaluali. ²⁵Tama Pita agai homugo Korniliusgo be tomoba pai hagede homu yai. Korniliusgo sulama, agai kidu sugunama, agai tobolu me, nogo me tęba ilali, Pita saęade, agai lotu wali. ²⁶Tiali goli, Pita agai te bidi ma hodoliyu, te po wai, “Nage hodaluao. Ena da bidi naga dao, nage tiwai tama dao.” ²⁷Augwali si po ola peyu, te be tomoba pobadi, tama Pitago suali, te be tomode agai te we bidi hauwa sisinama bidibo suali. ²⁸Pitago augwalibolo te po wai, “Duga digi koneai dao, Juda we bidi dena te Juda hani isęwai hani bidi dabe dali abagi olama, augwaligo beba da bilibo menio, habu sai dao. Tiali goli, Godigo enabolo te po ola mawai, ‘Nago Judago lotu po wali pisębo we bidi nago tudiba menamuo,’ wali. ²⁹Tama tibaso, nago e bidi sela tagala palama, ena oda sagasobaso, eno te po ‘Ena hagelabo’ po te eno me wabeo. Tama megı eno nage hanalu obao, nago ena magi baso i waliwe?” Pitago te po wai.

³⁰Te Korniliusgo te po wei ponoyu te po wali, “Te polobadu sela sogo polo walio, pioba poloba nai po sela wabode, eno Godibolo po weyu bidibadi, polo te bidi me deli ena pagede dolalubo suali. Agai ugwa ula genuai mu yali. ³¹Agai ena nogi olama, te po wai, ‘Kornilius, God agai nago agabolo po wabo me, te nago nai meni yai we bidi tau sabo dwagi yai kolesaga ebo sulama, Godigo bugai homu ebo. ³²Megi nago me badu bidi te Jopa buluba tagala palao, bidi me deli oda sigi pomainao, te bidi nogi Saimon, agai nogi me Pita. Te bidi aga nogi sabi bidi Saimongo bede bidibo, te tamu aę pade. Te nogi sabi bidi Saimon, agai ebo sę te isai kibu kau wali nagamea dwagi yai pomai hagede sę ebo bidi da,’ te po wai.

³³Tama tibaso, eno nage pageba po polo te tagala palai dao. Tama nago dwagi yai kolesaga mu elama, da pageba sabolalio. Tama megi da tigidali Godigo gedude bidibao. Tama dago homugo Genuai Bidigo nagebolo mani po te dago odaibao,” Korniliusgo Pitabolo te po wai.

Pita agai Korniliusgo bede te po pusai dao

³⁴Te Pita agai po wabo sę gagalali, “Mu tama dao, megi eno koneanio. God agai deli hani naga homu ebeo. Te mu menio.^x ³⁵Tigidali haniani po wabo bidi hani augwaligo God wi elama, dwagi yai kolesaga ebaso da, tede Godigo ‘Usu da’ waibao. Duga digi koneai dao. ³⁶Godigo te dwagi yai po da Israel we bidibolo mawai dao. Tama te dwagi yai po page e tiwai da, Jisas Kraisa da, te tigidali we bidigo Genuai Bidi da. Da tigidaligo aga godolo eyu da, te da dwagi yai homu elama, bugagia bidaibao. ³⁷Duga digi koneai dao. Polobadu Jongo dwagi yai baptais mabo po pusa mawai dao. Te sogo te po te Galili tęde gagalama, tigidali Judia tę usu yai dao. ³⁸Te po duga digi koneai dao. God agai te Nasaret bulu bidi Jisas sa muai. Tama Godigo agai Dwagi yai Mobo Bidi dali, bombo dali si agabolo mawai dao. Tama Jisas aga tigidali bulu bilama, dwagi yai sę ela bilali, tama agai Satango dolai we bidi agai dwagi yai ma ilali. God aga dali bidibaso, te tobage sę yali. ³⁹Tama dago suai dao, agai te sę Jerusalem tomode me, tigidali Israel bulude me, tama dago te yali sę po pusubao. Tama augwaligo aga ni pedaide walama, elai dao. ⁴⁰Tiali goli, sela sogo gę pagede bidama, nosali Godigo aga ma hodolai dao. Tama me badu we bidi augwaligo gedugo aga suali. ⁴¹We bidi tigidali augwaligo aga sube. Da polobadu Godigo agai po pusu maio olama dę ilai bidi, dago naga aga suai dao. Aga hodaluama, da aga dali hodobo bidu, nai me, aę me tuai dao. ⁴²Tama dabolo agai bomai po mu mawai dao. Agai ‘Te dwagi yai po te tigidali we bidibolo ola mao,’ wali. Godigo Jisas dę ilama, tigidali bidibo we bidi me, isali we bidi me, aga po tę yabo bidi nigilama, bidibo. Te sę ebo po me dago te we bidibolo pusa mawaibao. ⁴³Polobadu Godigo po pusa mani bidi tigidali augwaligo agade po wai. Augwaligo te po wai, ‘Magwai we bidi deli deligo augwaligo agaba augwa homu tigidali mubaso da, agai nogigo bomogo augwaligo dwai sę ebo kolesaga God agai sela sęwaibao,’ te Godigo po pusa mabo profet bidi dabego te po wali,” Pitago te po wali.

Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi gasa bidi haniba asali po

⁴⁴Te bidi Pita agai po odubadi, te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi te po odobo we bidi tigidali tigiba dulali. ⁴⁵⁻⁴⁶Tama augwaligo gasagi gasagi yai po, me me po haniani weyu, Godigo nogi ugwaba sali, “God, nage

^x 10:34 Bom 10:17

dwagi yai bidi mu dao,” wali. Tama me badu Juda bidi augwali Jisasgo po wali pabo bidi dabe Pita dali asai, Jopadu. Augwali noma mu sai, Godigo agai Dwagi Yai Mobo Bidi te Juda hani isąwai we bidibolo me olo mawai. ⁴⁷Pitago te po wai, “Te we bidi dabe augwali pageba Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi asali dao, da pageba polobadu asali tiwai dao. Tama tibaso, bidi mebago ‘Te bage baptais me sogobeo’ wagobeo,” wali. ⁴⁸Tama Pitago te hanibolo te po wali, “Megi dage Jisas Kraisgo nogide baptais sagemento.” Tama tilama, augwaligo agabolo te po wai, “Nage da dali hodobo si sela sogo bidao,” wali.

**Pitago agai ebo sę po te Jerusalemde bidibo Godigo
po wali pabo hanibolo ola magasai**

11 ¹Te Jisasgo tagala palai bidi dabe me, te Jisasgo po wali pabo bidi dabe me, augwali tigidali Judia bulu tęde bida bida pai. Tama augwaligo “Te Israel hani isąwai we bidi mego Godigo po odobuo,” wabo te po odali. ²Tama Pita te Jerusalem buluba sabolali, te Judia tę tomode. Tialima, Juda we bidi me badu augwaligo homugo ‘Te Israel hani isąwai bidi augwaligo Jisasgo po wali pobaso da, hasia augwa tigiwali togwao,’ olama, te po bomo yai po elaluali. Augwaligo te homu elama, Pitabolo wado po wai, ³“Te nage te tigiwali togosiąwai bidigo beba pelama, tama nage augwali dali hodobo nai tuyu yalio,” te po wai. ⁴Tama te po obaso, Pitago agai yali sę po page tigidali augwalibolo pusa manio. ⁵Agai te po wai, “Te ena Jopa bulude bidibadi, ena Godibolo po weyu bidibadi, na gagawai yai. Te nade eno nai me deli nami ugwa belama, dulubo suali. Te moni ugwa te dagaludu ena pageba sabolagasali. ⁶Tama eno tomoba subadi yaide, te haniani hasa, haniani hasamani me, haniani ba dabe me, te nami ugwa tomode kisu delalubo suali. ⁷Eno po me deli odalio, ‘Pita, nage hodaluama, te hasa dabe me badu nage ela tuao,’ wali. ⁸Tiali goli, eno te po wali, ‘Genuai Bidi, te nai dabe da Juda we bidigo munu ma tubo nai dabe menio. Te dago habu sai nai dao. Eno tugobeo,’ te po wai. ⁹Tama dagaludu enabolo te po ma dulali, agai enabolo te po wai, ‘Nago te nai habu sai dao po wagio. God aga digi te nai dwagi yai da obaso da, teda usu dao,’ wali. ¹⁰Tama te sę enaba sela sogo sabolagaselama, tama nosali te nai tigidali me dagaluba kegasali. ¹¹Tama te nai kegasobadi, bidi sela ena pibo beba sabolali. Sisaria bulu bidi me deligo augwali tagala pelama, ena oda sagasai. ¹²Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo enabolo te po wai, ‘Nage te bidi sela dali hodobo pao, homu si egio,’ wali. Tama ena Sisaria buluba pabo sogo, e Jopa bidi Jisasgo po wali pabo bidi me badu nogo kibisa deli olama, e bage da hodobo pali. Tama sabolama, da tigidali te bidi Kornilius agai be tomoba pali. ¹³Korniliusgo da dali po pusali, agai te Godigo ensel bidi me deli aga be tomode dolalubo suali. Tama te ensel bidigo agabolo te po wai,

‘Nago bidi me Jopaba tagala palao, te bidi Saimon, aga nogi me Pita, odasa somainu yao. ¹⁴Aga aselama, dage tigidalibolo po pusa mawaibao, naga hani tigidali Godigo ma somainu eyu yaibao,’ te ensel bidigo agabolo te po wali. ¹⁵Tama nosali eno po pusubadi yaide, Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi augwali tigiba dulalio, aga dago tigiba polobadu asali tiwai yai. ¹⁶Tama eno tama homu yali, polobadu Genuai Bidigo dabolo te po wai, ‘Jon agai te we bidi aęgo baptais mobao. Tialima, nosali Godigo agai Dwagi Yai Mobo Bidi dagebolo mawaibao,’ wali.¹⁷Dago te Genuai Bidi Jisas Kraiss polobadu agaba dena homu mubo si, Godigo agai Dwagi Yai Mobo dabolo olo mawai. Tama eno suali, Godigo te Juda hani isęwai dabebolo me te Dwagi Yai Mobo Bidi mani. Tama agai augwalibolo manigo da, teda eno mena tama Godigo tų paligobeo,” Pitago te po wai.

¹⁸Te Jisaso po wali pabo Juda bidi dabe augwaligo Pitago wali po odama, tama augwaligo wado po wabo tagalali. Tama augwaligo Godigo nogi ugwaba siyu, te po wai, “E, Godigo te sunumi dawai, te Israel bidi hani isęwai bidi dabe augwali me homu begelama, bugagia bidimainu yali,” te po wali.

Antiok bulu we bidi augwaligo Godigo po odali

¹⁹Te bidi Stiven augwaligo ela munama isali sogo, te Jisaso po wali pabo we bidi wi pelama, me badu te Finisia tųba pali, me badu te tamu aę tomode elalubo tų nogi Saiprus, teba pali, me badu te Antiok buluba sabolali. Tiali goli, augwaligo po te gasa hani dabe augwaliba me pusubeo. Menio. Tama augwaligo Godigo po te Juda dabebolo naga pusa mani. ²⁰Tialima, te Saiprus bidi dabe me, te Sairini tų bidi dabe me badu augwali Antiok buluba sabolama, tama te Israel hani isęwai bidi dabebolo Jisas Genuai Bidigo dwagi yai po pusa mani. ²¹Tama te Genuai Bidigo bomu augwali dali hodobo bidama, tama umabo we bidi augwaligo Jisasba augwa homu mu muani, kolesaga begelama, Genuai Bidigo po wali pabo gagalali.

²²Te Jerusalemde bidali Jisaso po wali pabo we bidigo te Antiok bulude Godigo genuai sę mu ebo po augwaligo odalio. Tama tibaso, augwaligo te bidi Barnabas tagala palali, te bulu Antiokba. ²³Tama aga Antiok buluba sabolama, suali, Godigo we bidibolo dwagi yai sę yali. Barnabas agai bugai homu pemene mu yali. Agai augwalibolo te po wai, “Dagego Godigo po wali bugagia piąo. Dagego te po tagalamuo, homu si egimio,” agai te po mobo mani. ²⁴Tama te bidi Barnabas aga dwagi yai bidi mu. Agai Godigo po bugagia konealubo bidi mu, Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi agai kolesagade paęanaluali. Tama te sogo umabo we bidi mu Jisaso po wali pabo we bidi wadolagasali.

²⁵Te nosali Barnabas te Tarsus buluba te bidi Sol gegegi pali. Tama agai gegelama, sulama, Antiok buluba odasa asali. ²⁶Tama augwali si te Jisasgo po wali pabo we bidi tomode bidama, tama kibu be deli yali. Augwali sigo umabo we bidi Godigo po ola mani. Te Antiok we bidi augwaligo te Jisasgo po wali pabo we bidibolo te ‘Kristen’ nogi pobo gagalali.

²⁷Te sogo me, Godigo po pusa mabo bidi te profet dabe me badu Jerusalem taga pelama, augwali Antiok buluba sabolali. ²⁸Tama augwali tomode bidi me deli agai nogi Agabus, te bidi doligiluama, Godigo Dwagi Yai Mobogo bomogo te po pusa obaso, te po agai wai, “Tamadi tama tigidali bulu moni genuai nasi mu yaibao,” wali. (Tama megı dago koneai dao, te bidi nogi Klodius te Rom gavman tobolu bidi bidibadi, te moni nasi yali.) ²⁹Tama te Jisasgo po wali pabo we bidi augwaligo te po wai, “Bidi deli deli naga masigi munalubaso da, muagasu yao,” wai, “te dago te masigi sisinama, te Judia tęde bidibo Jisasgo po wali pabo hani dabe augwali nasi ebo, dago augwali tau sinao,” te po wai. ³⁰Tama augwaligo te masigi sisinama, augwaligo Sol dali Barnabas sigo nogoba munama, augwali sigo te mone sela pelama, Jisasgo po wali pabo tobolu bidi dabebolo magı pali, te Jerusalemba.

Herotgo enesigi bidi dabego Jems ela muai, tama Pita naga kalabus ilai

12 ¹Te bidi nogi Herot aga te Juda bidi bidali goli, te Rom gavmanigo aga te genuai gavman bidi nigilali. Aga bidibadi te Sol dali Barnabas si Jerusalemba sabolali. Herot agai te Jisasgo po wali pabo bidi me badu elebo sę ebo gagalali. ²Tama agai enesigi bidi me deli tagala palama, Jon aga ama gomunai bidi Jems moni kago hwęgo mage togwa sęyani.

³Te Jems elebo sulama, Juda bidi hanigo bugai homu yali. Tama Herot agai te sulama, tama agai Pita gegali. (Tama agai tilama, te sogo Juda we bidigo moni nai mu udumai hagede, tama augwaligo homugo ‘Te polobadu Godigo dago wę dabe tau sali sogo, te bo disęwai bret tuali sogo da,’ te homu yai.) ⁴Tama augwaligo Pita nogo dulama, aga kalabusiba muani. Tama augwaligo Pita tonaluabo enesigi bidi nogo si olama, me badu sęę kibisa deli wagi solama sali. Me si me si nama bagego giligade me, hulide me, augwaligo me hasegeleyu, me hasegeleyu ilama, Pita tonaluali. Herot agai homugo Pita te tigidali we bidi gedude po tų ela mawainu yaibao, te moni nai nogeai sogo silibo si. ⁵Tama tibaso, augwaligo Pita kalabus bede tonaluali. Tiali goli, Jisasgo po wali pabo we bidi augwaligo Godibolo gedu haluasa po hauwa sogo mu oduali, te Pita tau somainu yai.

Ensel bidigo Pita kalabus bedu ma sali

⁶Te Herot agai homugo ‘Pita te we bidi gesabiba do kigamu odasa asaibao, po tų yai hagede,’ homu yai. Tama te sogo hulide Pita te

tonaluabo enesigi bidi si tomode piai. Augwali sigo nogo dali Pitago nogo dali daganama, aligabo bonogo kęwai. Tama te kalabus be tųde tonalubo enesigi bidi dolaluali. ⁷Tama Godigo dagalude sę ebo ensel bidi me deli polo te kalabus be tomoba sabolama dolaluagasali, tama te be tomode ulago sela pali. Tama ensel bidigo Pita pila mubadi, tigiba diąnama, hodolai. Tama agai agabolo te po wali, “Nage polo hodaluao.” Tama tibadi yaide, te aligabo bono si augwa digi tųba tuloluai. ⁸Te ensel bidigo te po wai, “Naga ugwa bugagia gudama, kibu wali daų wao. Naga sęą nadoba bulao,” wali. Pitago tilama, te ensel bidigo agabolo te po wai, “Tama nago moni ugwa homu pagede belama, tama nage ena wali asao,” wali. ⁹Pita te ensel bidi wali pelama, te kalabus be taga pelama, buluba pai. Tama Pitago te ebo sę konebe, agai homugo ‘Mu ebowe, ma nade ebowe?’ homu yali. ¹⁰Tama augwali sigo tomo tųde tonaluali enesigi bidi bidibadi ela soali. Ela solama, ma pelama, tama tomode me tonaluali enesigi bidi me, te me ela pali. Ma pelama, te moni dila pai aingo nigali tųba sabolali. Tama te moni dila pai aingo nigali tų sunumi aga digi dalasa pali, te augwali si te kalabus be taga pelama, te be nani tomoba pai. Tama augwali si tųdu dwasianu pabo aų elama, ensel bidigo Pita polo taga pali. ¹¹Tama Pita agai homugo ‘Te yali sę te nade ebeo homu eyu, te eno mu koneanio,’ wali, ‘Genuai Bidi agai ensel bidi tagala palama, tama agai ena Herotgo nogode ma sali. Te Juda bidi hani augwaligo ena dali dwai sę yai hagede yali, tiali goli te Genuai Bidigo augwaligo homu dolai,’ Pitago te homu yai.

¹²Te Pitago te homu elama, aga te we nogi Maria, Mariago beba pali. Te Maria aga ogwa agai nogi Jon, agai nogi me Mak. Tama te bede we bidi umabo sininagaselama, Godibolo po weyu bidali. ¹³Tama Pitago te be tųba bebego wali. Tama te bede sę ebo gesi we tųba suagasali, te gesi we nogi Roda. ¹⁴Tama te wego Pitago dogoni koneai, tama agai dwagi yai homu mu ebaso, be tomoba polo ma pali, te tų dabe kegeda pali. Agai te we bidibolo te po wai, “Te Pita aga asai, bulu badu dolalubo,” wali. ¹⁵Augwaligo te webolo “Nage wabo pabo po wabowe?” wali. Tiali goli, “Eno mu po obao,” wali. Augwaligo te po wai, “Te da, te Pitago noma dolagasali bogo,” wali.

¹⁶Te augwaligo te po obadi yaide, Pitago te be tųba bebego oduali. Tama augwaligo tų dalama, Pita dolalubo sulama, noma mu sali. ¹⁷Pitago agai nogo paliama, “Dage po tagalao,” te po wai. Tama Genuai Bidigo aga kalabus bede buluba dią palama soali po augwalibolo pusa mani. Agai te po augwalibolo wali, “Te po dagego Jemsbolo pusao, te Jisago po wali pabo tobolu bidi dabebolo me pusao,” wali. Tama olama, Pita te be tagalama, gasa beba pali.

¹⁸Te sogo kigamu, te kalabus bede bidali enesigi bidi dabe augwa hasi te po wai, “Pita mena tama paliwe?” Augwaligo moni homu mu eyu

bidali. ¹⁹Tama Herotgo te yali sę po odama, “Pita gegegi piaę,” wali. Augwaligo gegegi pali, Pita sube. Tama tibaso, Herotgo te enesigi bidi dabe po tų elama, tama agai me badu bidibolo walama, “Augwali ela muao,” wali. Tama augwaligo te enesigi bidi dabe ela muani.

Te sę elama, Herot te Judia tų tagalama, te Sisaria bulude osogo bidali.

Herot isali

²⁰Te nosali Herotgo te Tair bidi dali, te Saidon bidi dali, te bulu si bidi dabe dali agai moni sębę yai. Tama tibaso, tigidali sisinama, aga sugi pali. Hasia bolo augwaligo te Herotgo be tonalubo sę ebo bidi deli suali, agai nogi Blastas. Augwaligo te bidi ‘Abagi mu’ wali. Tama augwaligo agabolo hanalu wali, “Te Herotgo wado po mena tama isilaiabwe?” Tama nosali augwali te Herot pageba pelama, te po wai, “Te dago nai abelebo nago bulude naga dago nai abelama, tubo dao. Tama tibaso, dago te hwıbo sę tagalınao,” wali.

²¹Te Herot me deli sogo bodolu mani. Tama te bodolu mani sogode agai dwagi yai ugwa aluama, tama agai genuai bidigo wiegi yai ni namide dugayali. Tede agai te we bidibolo bobobage po ola mani.

²²Augwaligo agai po odama, tama augwaligo te po bomu elama, i hae weyu, te po wai, “Te po wabo bidi, bidi mugo wabe. Te po te god me deligo obao,” wali. Te po olama, augwaligo nogo bada olama, Herotgo nogi ugwaba sai. ²³Tama Herot agai Godigo nogi ugwaba sisąbaso, Godigo ensel bidi me deli agai Herotgo tigde elali. Tama te dwai gasi agai tigde pedelama, te dwai osoganigo agai tigde tudu pedelama, te nosali aga mu isali.

²⁴Te sogo Godigo po te umabo we bidigo odama, augwaligo Godiba augwa homu tigidali muani, te haniani bulude.

²⁵Te Barnabas dali, Sol dali, augwali sigo sę silama, Jerusalem taga pelama, Antiok be naniba ma sabolali. Te bidi Jon, aga nogi me Mak, te bidi si dali hodobo pali.

Polgo te Jisago po te haniani tų pedai kantride pusali

(Dqı 13:1–21:14)

Augwaligo Barnabas dali, Sol dali si Godigo po pusa maiabo bidi si tagala palali

13 ¹Te Antiok bulude, te Jisago po wali pabo bidi tomode, te Godigo po pusa mabo bidi profetgo pusubo po tiwai po wabo tiwai bidi me badu te bulude bidali, te Godigo po te we bidi augwaliba ola mabo bidi dabe me badu me bidali. Te bidi dabe augwaligo nogi me Barnabas, me Simeon, agai nogi me Husugo Bidi, me bidi Lusius,

agai page bulu Sairini, me bidi Manain, te moni gavman bidi Herot aga age, tama me bidi nogi Sol. ²Tama augwaligo tubo nai osogo gisilama, Godibolo nage dwagi yai da obadi, tama Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo augwalibolo te po wai, “Te Barnabas dali, Sol dali si te tedali sę emainu tedali muao, te eno ąđ ilali sę augwali sigo emai yaibao,” wali. ³Tama te po odama, augwaligo nai ma osogo tagalama, God dali po olama, augwa nogo tega si toboluba mubadi, augwali sigo te yabo tedali sęde sa muani. Tama tilama, tega si te sęba tagala palali.

Barnabas dali Sol si te Saiprus buluba pelama, Godigo po pusali

⁴Te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo te Barnabas dali, Sol dali si tagala palama, augwali si te Selusia buluba pali. Tama Selusiade moni gebadu pelama, tama te tamu ą bolama te Saiprus tę sabolali, te ągo u badu te e badu si bologobea sai tomo yagu tęba sabolali. ⁵Tama tede te be nani Salamis sabolama, augwali sigo te Juda dabego bomo yai po ola mabo be dabede Godigo po pusa mawai. Te bidi Jon, agai nogi me Mak, agai me tega si tau selama, te sę yali.

⁶Te nosali augwaligo te Salamis bulu taga pelama, gasa habu badu, bulu me nogi Pafos, teba sabolali. Tama augwaligo te bulude Juda bidi me deli suali, agai nogi Barjisas. Te bidi agai dwai pobi dabe wabo bidi, tama agai tigidali we bidibolo tibo po ola mayu, “Ena Godigo po pusubo bidi dao,” wali. ⁷Tama te bidi aga abagi te moni gavman bidi Sergius, aga nogi me Paulus, aga abagi dao. Tama Sergius, aga nogi me Paulus, agai te Saiprus bulu tęde bidibo we bidi tigidali agai tonalubo da. Aga haniani kolesaga koneai bidi da. Tama te moni gavman bidigo Barnabas dali Sol si i olama, “Asao,” wali, agai homugo ‘Augwali sigo Godigo po enabolo ola mabo po odaio,’ te homu yai.

⁸Tiali goli, te dwai pobi dabe wabo bidi Barjisas, te Grik pogo aga nogi Elimas, agai homugo ‘Moni gavman bidigo Godigo po wali pidali weyu,’ te homu elama, tega sigo wali po sela sayani, te agai po ugwaba mu sali. ⁹Te yali, te Sol agai nogi me Pol, agai gedugo te pobi wabo bidi bomonama tonaluali. Tama Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi aga homude paęanaluali. ¹⁰Pol agai te po wai, “Nage da, te Satango ogwa dao. Te nago tigidali dwagi yai kolesaga boi bidi homu ąę, te ebe yabao. Nage dwai dwai kolesaga elama, tibo po wabo bidi me dao. Nago te Genuai Bidigo dwagi yai tų mu dolobao. Nago te tibo kolesaga tagalabo homu meniwe? ¹¹Tama Genuai Bidigo nogogo nage geduba elaiabao. Nago gedu hulua selama, giliga ge osogo sugobeo,” Polgo te po wai. Tama polo te hano tiwai te bidi Elimas aga gedude halua selama, hulua si elaluali. Aga nogo dali saęa dali sigo naga tų gege pali. Agai homugo ‘Dego ena nogo tolama, tų ola magowe?’ te homu elama, bidi gegali. ¹²Tama te moni gavman bidigo te ebo sę sulama, agai homu tigidali Jisasba muani. Aga

noma mu sali, te Genuai Bidigo sę dabe augwali sigo aga ola mobaso tama noma sali.

Augwali te Antiok buluba sabolali, te Pisidia tęde

¹³Te nosali Pol dali aga dali bidali bidi dabe augwaligo moni geba selama, Pafos bulu tagalama, tama tamu ą daidu pelama tama augwali Perga be naniba sabolali, te Pamfilia tęde. Tiali goli, Jon aga nogi me Mak, agai tede te bage tagalama, aga Jerusalemba ma geasa pali. ¹⁴Tama augwali Perga be nani tagalama, augwali pelama, Antiok be naniba sabolali, te gasa me tedali Antiok, te Pisidia tęde. Tama te Juda dabego Sabat sogo augwali te Juda dabego bombo yai po ola mabo be tomoba pelama, augwali dugayali. ¹⁵Tama bidi mego Mosesgo bombo yai po așani buku nedama, tama nosali bidi mego Godigo polobadu po pusa mani profet bidigo așani buku me nedama, tama te tobolu bidi dabego Pol dali Barnabas sibolo po ola tolali. Augwaligo augwalibolo te po wai, “Ama dede, dagego dwagi yai po me elalubaso da, teda da we bidibolo dage sigo megı da ola maiąo,” te po wai. ¹⁶Tama Pol hodaluama, agai “Dagego odao,” olama, nogo muani. Agai te po wai, “Eno homugo dage Israel bidi me, dage Israel isąwai bidi hani me, tiali goli dagego Godibolo po mu wabo dao, dagego bugagia olo munama, eno po odao. ¹⁷Da Israel we bidi dago God, agai dago wą dabe polobadu dą ilali. Tama augwali te Isip tęde bobobage sogo bidibadi, Godigo augwali te genuai hani mu nigilali. Tama God agai bomogo augwali te Isip tę taga solama,^z ¹⁸te kemi tę bidi meni yai bulude bilidubadi, kibu be bidi sigo nogo sąą sese te 40 yia silama yali. Tama te kibu be tomode bidibadi, augwaligo dwai kolesaga ebo seęę Godigo selama, agai tonaluali. ¹⁹Tama Godigo te Kenan tęde bidali hani a nogo olama, me badu nogo si wagi solama bidai bidi hani ela silali. Tama ela silama, Godigo te tę te Israel hanibolo mani.”

²⁰“Te augwali te tęde bidama, te kibu be hauwa mu te 450 yia silali. Tama te silama, nosali Godigo te Israel hani dabe augwalibolo po tų dodolobo bidi dabe mawai. Tama me isibası, hasegeleyu, hasegeleyu, tama ela pali. Tama bida bida pelama, te bidi Samuel dią holali sogo sabaligi pali, te Godigo po pusa mabo profet bidi. ²¹Tama te sogo augwaligo Godibolo hanalu wali, ‘Da gegasa pabo bidi, moni genuai gavman bidi dabolo mao,’ wali. Tama God agai te bidi Kis aga ogwa Sol te sa muani. Te bidi agai hani nogi Benjamin. Agai augwaligo moni genuai gavman bidi nigilama, tama bidali. Te sę eyu bidibadi, kibu be te 40 yia silali. ²²Tama tilama, Godigo Sol hasegelama, Devit te moni genuai gavman bidi nigilama bidali. Tama Godigo te po Devitde wai,

^z 13:17 Sai 1:7; 12:51

‘Megi eno te bidi Devit sualio, te bidi Jesigo ogwa,
eno agade dwagi yai homu ebao. Nosali eno sɛ
tigidali agai yaibao,’

Godigo te po wai. ²³Tama Jisas, te Devitgo nosali hani bidi, te bidi Godigo selama, da Israel dabe tau sabo bidi nigilali, Godigo polobadu wali po tiwai. ²⁴Tama Jisas agai yali sɛ gagalisɛbadi, Jon agai te Israel we bidi tigidalibolo te po wai, ‘Dagego dwai kolesaga ebo tagalama, homu begelama, eno dage baptais mawaibao,’ wali.^a ²⁵Tama Jon agai sɛ silabo maga ebadi, agai te we bidibolo te po wai, ‘Dagego homugo ena da dawe?’ wali. ‘Ena te dagego tonalubo bidi menio. Tiali goli, dagego odao. Bidi me deli nosali aga ena tudi badu asaibao. Aga da, te genuai bidi mu da. Ena da nogi elalubo bidi menio. Eno agai saɣa nadoba bono pisigabo sɛ yainogo ebaso da, teda te sɛ ebo eno usu egobeo,’ Jongo te po wai.”

²⁶Te bidi Polgo te po olama, po me ola mani, “Ama dede, abe dede, dage Abrahamgo hani bidi dagego me, odao. Dage Juda bidi hani isaɣwai bidi, dage God wali pabo dao, dagego me odao. Godigo agai da ma dobola sabo tɔ nigali po te da tigidalibolo tagala palali. ²⁷Tama te Jerusalemde bidibo we bidi me, augwaligo tobolu bidi dabe me, augwaligo te bidi Jisas agai yali sɛ page konebe, agai wali po page me augwaligo konebe. Augwaligo te Godigo po polobadu pusa mani bidi profet dabego wali po tigidali Sabat sogode odama, tama augwaligo te po page bugagia konebe. Tiali goli, augwaligo homugo Jisas elaibao homu e baso, polobadu Godigo po pusubo profet bidi dabego wali po megai nai gilama mu walalio. ²⁸Jisasgo dwai kolesaga munu me isaɣbadi, augwaligo Jisas olo dali po tɔ ela mani. Augwaligo te bidi Pailat agabolo moni po daɣa weyu, te po wali, ‘Te bidi Jisas elao,’ wali. ²⁹Polobadu Godigo po pusa mani bidigo bukude aseani po tiwai augwaligo te sɛ Jisasgo tigde ela silama, bidi sigo aga ni pedaide daganama, agai tigi selasa pelama, moni masigi dudulawe tomoba mugi pali. ³⁰Tiali goli, Godigo aga ma hodolama, tama ma bidibao. ³¹Tama nosali te polobadu aga dali Galilide bilali hani bidi dabe me aga dali Jerusalembe pali, agai augwalibolo hauwa sogo diɣ holali. Te hani augwali tigidali Israel we bidi tomode bilu, te ebo suali sɛ po pusubo dao.”

³²⁻³³“Tama dadi si me dage pageba sabolama, te Godigo dwagi yai gesi po dagebolo pusa mobao. Tama te bomo yai po Godigo polobadu dago waɣibolo walai po dao. Tama megai te po augwaligo wai puluba da pagede mu pedalalio, da tau somainu yai. God agai Jisas gɔ pagede ma hodolai dao. Polobadu bidi me deligo te Godide dwagi yai homu eyu wabo teɣabi buku yabe side te po aseani,

‘Godigo te po wai, “Nage eno ogwa mu dao. Tama

^a 13:24 Mak 1:4; Luk 3:3

megi nage eno ogwa mu nigilai dao.”^b

³⁴Jisas isilama, Godigo aga gų pagede ma hodolai, agai tigi nosali damua pogobe. Tama polobadu Godigo te sę yabo homu ebadi, te po wai, te bukude așani,

‘Polobadu eno Devitbolo po ola mawai, agabolo dwagi yai sę yabo po. Tama megi eno nagebolo me te po e mobao.’^c

³⁵Tama te așani buku yabe mede Devitgo te po me Godibolo wali, ‘Naga dwagi yai sę ebo bidi naga agai tigi gų pagede damua pomai hagede tagalogobeo,’^d

wali. ³⁶Tama Devit agai Godigo sę aga hani we bidi tomode elama, tama aga nosali isai. Tama isaıma, augwaligo aga waięo masigi dudulaweba mugi pai. Tama tede aga tigi damua pai. Tama dago Devitgo polobadu wali po koneao, te po wali Devit aga tigde wabe. Agai tigde wabeo.

³⁷Tiali goli, te Godigo ma hodolali bidi agai tigi damua pabeo.”

³⁸⁻³⁹“Ama dede, dagego te sę bugagia koneao. Dago dagebolo Jisasgo tigidali yali sę dagebolo pusa mobe dao. Tama agai dago tigidali dwai sę ebo sela sęyabo tų nigali. Duga bugagia koneao. Niwai we bidi augwaligo augwa homu Jisasba mubaso da, teda Godigo augwaligo yali dwai sę sela sęawaiıba. Tiali goli, Mosesgo bomo yai po dabe augwaligo dagego dwai kolesaga ebo sę sela sęgobeo. ⁴⁰Tama dage dua dao. Te Godigo po polobadu pusa mani profet bidi dabe augwaligo wali po dage pagede mu pedaalidali weyu, dua dao. ⁴¹Augwaligo te po așani, Godigo te po wai, ‘Odao, dage Godigo po sela sębo bidi dabe dao.

Dagego tonaluama, moni homu elama, nosali noma سیا. Tiali goli, dage isaıbaıo. Eno dage pagede sę ebadi, dagego te sę ebo dagego homugo mu konegobeo. Tama bidi me deligo dagebolo te sę page pusa mobadi, dagego agai wabo po page bugagia konealugobeo,’^e

Godigo te tama po wai,” Polgo te po wali.

⁴²Te Pol dali Barnabas dali si te Juda dabego bomo yai po ola mabo bede po pusulama buluba dię sobadi, te we bidi augwaligo tega sibolo te po wai, “Me Sabatde dage sigo dabolo te po ma ola magameo,” wali.

⁴³Tama te we bidi tedela pelama, te Juda dabe hauwa augwali si wali pali. Tama te Juda hani isaıwai we bidi hani Juda haniba wadolagasali, augwali me te Pol dali Barnabas dali wali pai. Tama augwali sigo augwalibolo te po ola mani, “Dagego Godigo po odoyu, bugagia bidiaıo. Tama God agai bomo dologode bidiaıo, agai dage tau somainu, te dage bugagia bidimainu tama yao,” wali.

^b 13:32-33 Tib 2:7 ^c 13:34 Ais 55:3 ^d 13:35 Tib 16:10 ^e 13:41 Hab 1:5

⁴⁴Te nosali Sabat sogode te be nani we bidi tigidali pađe sisinagasali, tega sigo Genuai Bidigo po wabo odainu yali. ⁴⁵Tama te Juda dabe me badu augwaligo te umabo we bidi sulama, augwali Pol dali Barnabas side dwai homu yali. Augwaligo Polgo wabo po sela sąnama, aga nogi aiyaba elaluali. ⁴⁶Tiali goli, Pol dali Barnabas sigo bomu selama, wi isama, te po wai, “Dago koneai, Godigo po hasia bolo dage Juda haniba mawainu yai. Tiali goli, dagego agai po sela sąbaso da, teda dago dage Juda hani taga paibao. Duga homugo tama te da, dagego bugagia bida bida pabo kolesaga sogobeo homu ebaso da, teda da te Juda hani isawai we bidi haniba tau sigi paibao. Godigo dabolo te bomu yai po wai dao,

⁴⁷‘Nage eno sole tiwai nigilibe dao, te Juda hani isawai te tigidali tų pedaide bidalubo we bidi augwaliba ula ilimai hagede ebaso. Tama nago tigidali tųde bidibo we bidi tau selama, Godigo augwali ma somainu yao,^f

wali,” Polgo te po wai. ⁴⁸Tama te Juda hani isawai we bidi augwaligo Polgo wali po odama, augwaligo bugai homu mu yai. Bugai homu mu elama, augwaligo te Genuai Bidigo po ugwaba sai. Tama tigidali we bidi Godigo sesemane bida bida pabo kolesaga somai hagede polobadu sa muai we bidi, tama augwaligo megı Godigo po odama, te po mu po dao homu elama, te poba augwa homu tigidali muani.

⁴⁹Te tųde bidibo we bidi augwaligo Genuai Bidigo po oda pela silali. ⁵⁰Tama te Antiok be nanide te Juda hani isawai genuai we dabe bidali. Tiali goli augwaligo Godibolo lotu po wabo dao. Tama te Juda dabe augwaligo te nogi yai we dabe dali, te kaunsil bidi dabe dali tigidalibolo bidi geme posobo po wali, Pol dali Barnabas si elemainogo yai. Tama augwaligo tega si gasa tųba gudulali. ⁵¹Tama tibaso, augwali sigo sąga nadobade elaluali tų hogomu sela sąwani. Te yali sę te page elalubo. Augwali sigo te bidi dabego dwai kolesaga ebo sulama, te sę yali. Tega sigo te po wai, “Duga sę dao.” Tama augwali si te Aikoniam buluba pali.^g ⁵²Tama te Antiokde bidali Jisasgo po wali pabo we bidi augwali bugai homu yali, te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi augwaligo homude paęanaluali.

Barnabas dali Pol si te Aikoniamde bidama po pusali

14 ¹Te bidi Pol dali Barnabas si te Aikoniam be naniba sabolama, te augwali sigo polobadu te bulu Antiokde yali sę tiwai ma yali. Augwali si te Juda dabego bomu yai po ola mabo be tomoba pelama, Godigo po bugagia pusa mani. Bugagia pusa menama, te Juda dabego me, te Juda hani isawai bidi dabego me, te Jisasgo wiegi yai poba augwa

^f 13:47 Ais 42:6; 49:6 ^g 13:51 Mat 10:14; Mak 6:11; Luk 9:5; 10:11

homu tigidali muani, umabo we bidigo tialio. ²Tiali goli, te Juda dabe me badu augwaligo te po odobo hagela homu ebaso, augwaligo te Juda hani isųwai dabebolo bidi posobo po geme walali, augwaligo te Pol dali Barnabas dali sigo ebo sę dolomainu yai. ³Augwali si Aikoniamde hauwa sogo mu bidama, augwali sigo Genuai Bidigo po bomu elama, mu pusali. Augwali sigo te po wai, “Te Genuai Bidi agai we bidibolo dwagi yai sę ebo homu ebo dao.” Tama Genuai Bidigo agai bomu augwali sibolo menama, augwali sigo we bidi noma sabo sę dabe yali, te we bidigo ‘Te bidi sigo wabo po mu dao’ omainogo yai. ⁴Tama te be nanide bidali we bidi tomode si pedali. Me badu we bidi augwaligo te Juda dabego po wali pai, me badu augwaligo te Jisasgo tagala palai bidi sigo wali po wali pai.

⁵Te Juda hani isųwai bidi dabe me badu me, te Juda dabe me badu me, augwaligo genuai bidi dabe me, augwali tigidaligo te homu yai, “Dago te bidi si tigiba masigi sųnama, ela muaibao,” homu yali. ⁶Tama te bidi sigo tiwaibao wabo po odobo si, tama augwali si wi pelama, Listra buluba pali. Nosali te Derbe buluba pali, te bulu si te Likonia tųde elaluali. Tama te tų pųde elaluali dwasianu bulu meba pali. ⁷Te tigidali bulu tųde augwali sigo Godigo dwagi yai po tigidali we bidibolo pususu bilali.

Augwaligo Pol tigiba masigi sųyani

⁸Te Listra bulude te sųga dwai bidi me deli bidali. Te bidi aga idago tabide sųga tama dwai ame nai, tama agai aga sųga bilibo menio. ⁹Tama agai dugulalu, Polgo wabo po odali. Tama Pol agai suali, te bidi agai homu tigidali te Jisasba bugagia muani kolesaga te usu yali, aga dwagi yai ma ilainogo elalubo usu da homu yali. Tama Pol agai te bidi gedugo bomonama dolo ponama tonaluali. ¹⁰Tama tialima Polgo bomonama tonalu, agai po bomonama pusuyu te tama wali, “Nage hodaluama, naga sųga sigo bugagia dolalua,” te po wai. Tama te bidi agai polo hodaluama, aga sųga bilibo gagalali. ¹¹Tama te Likonia tų we bidi dabe hauwa augwali sisanagaselama, Polgo wabo po odali. Augwaligo Polgo te yali sę sulama, Likonia pogo moni i wali, “Dago god dabe dagaludu da pageba dulalio. Tama te bidi sigo tigde bidibo,” te po wai. ¹²Tama te we bidi augwaligo Barnabas te Sus nogi poai, te Sus aga augwaligo genuai tobolu god da. Tama augwaligo Pol suali, agai po wabo bidi, augwaligo te nogi Hermes poai, augwaligo po wabo god nogi. ¹³Tama te tibo god Sus lotu wabo be te be nani sesege badu elaluali. Te Susbolo nai ulama mabo pris bidi agai omai kibu bulmakau dabe magasali. Tama magaselama, te dwagi yai ni yabe tau dabe selama, kibu bulmakau magede domonani, au yali. Augwaligo homugo te kibu bulmakau dabe elama, te bidi sibolo augwaligo lotu po wainogo.

¹⁴Te Barnabas dali Pol si augwaligo te we bidi augwaligo augwali sibolo lotu po wainogo ebo sulama, augwa si ugwa pisa yali, augwali

sigo te sę hagela baso. Augwali si te we bidi tomoba polo pelama, te we bidibolo bomona weyu, te po wali, ¹⁵“Dagego te kolesaga egimio. Dadi si me bidi dage tiwai tama dao,” wali. “Dadi si dage pageba asali, Godigo dwagi yai po dagebolo pusa mawainogo asai dao. Tama dagego te odolali lotu po wabo tibo god tudiba muiyąo. Tudiba munama, dagego te God mu pageba asiąo, hauwa sogo bida bida peduabo God pageba asiąo. Agai te dagalu me, tų me, tamu ąj me, tigidali tede bidibo nai dabe me agai nigai dao. ¹⁶Tama polobadu Godigo tigidali we bidi hani augwa kolesagadu pabo sula tagalai. ¹⁷Tiali goli, agai tigidali sogo tigidali we bidi augwaligo aga bidibo konemainu, dwagi yai nai dabe we bidi tomode mubo dao. Agai te dagaludu tulubage me, giliga nanobo sogo me, agai dąj ilibo dao. Tama agai nai pedalama, tama dage bugai homu emainogo te sę ebo dao,” augwali sigo te po wai. ¹⁸Tama te we bidi augwaligo te bidi sibolo lotu po bomonama wainu yali, augwali sibolo nai noga mawai hagede me. Augwali sigo moni sę bomo mu elama, te we bidigp ebo sę paliali.

¹⁹Te nosali te Juda dabe me badu Pisidia tųde bulu me si elalubo, me nogi Antiok, me nogi Aikoniam. Te bulu side Pol dali Barnabas dali si polobadu osogo bidali. Te Juda dabe augwali tedu te Listra buluba aselama, augwaligo tigidali we bidi homu hodolama, tama augwaligo Pol tigiba masigi sąwai. Masigi sąnama, tama agai mu isai bidi gagayali homu elama, augwaligo aga tigi be nani buluba kegasa pelama, mugi pali. ²⁰Tialima, te Jisasgo po wali pabo we bidi augwali sisinagaselama, agai tigi bologobea sagasali. Bologobea sagaselama, Pol ma hodolama, te be nani tomoba ma pali. Tama te sogo kigamu aga dali Barnabas dali si te gasa be naniba pali, te be nani nogi Derbe.

Pol dali Barnabas dali si Antiok buluba ma pali, te Siria tųde

²¹Te bidi Pol dali, Barnabas dali augwali sigo te bulu Derbede bidibo we bidibolo Jisasgo dwagi yai po pusa mani. Tama pusa menama, we bidi hauwa mu Jisasba augwa homu mu muani. Tama augwali si te Listra be naniba tųdu ma geasa pelama, te Antiok be naniba sabolali, te Pisidia tųde. ²²Augwali sigo te Jisasgo po wali pabo we bidibolo dwagi yai po mobo mani, augwaligo Jisas konealubo homu dąų walomainu. Augwali sigo te genuai po ola mawai, “Dago te Godigo tųdu pobadi, gasa we bidi augwaligo dabolo haniani sęę mawaibao, tama nosali Godigo da tonalubo buluba da sabolaibao,” te po wai. ²³Tama tigidali bulude augwali sigo Jisasgo po wali pabo hani we bidi tonaluabo tobolu bidi dąj ilali. Tama nai osogo gisilama, Godibolo po olama, augwali sigo te tobolu bidi dabe Godigo nogode muai, augwaligo aga konealubaso.

²⁴Te Pol dali, Barnabas dali si augwali te Pisidia tų tomodu pelama, te Pamfilia tųba sabolali. ²⁵Teba sabolama, augwali sigo Godigo gesi dwagi

yai po te Perga be nani we bidibolo pusa mawai. Tama tedu pelama, Atalia buluba sabolali. ²⁶Tama augwali sigo Atalia bulu taga pelama, moni geba deli selama, tama ađdu pelama tama Antiok buluba sabolali. Tama te bulude polobadu Jisasgo po wali pabo hanigo augwaligo nogo tega si tobolude munama, agai tega si tau somainu, Godibolo gedu haluasa po wai. Te po olama, augwaligo te bidi si polobadu tagala palali. Tama augwali si te tęba ma sabolali, te sę egi pomai hagede, tama augwali sigo te sę ela bila silama, ma asali. ²⁷Tama augwali si Antiokba ma sabolama, augwali sigo Jisasgo po wali pabo we bidi dali deliba sisinagasali. Tama augwali sigo te sę yali po augwalibolo pusali, tigidali nai Godigo augwali si tau sali sę me, tama Godigo te Juda hani isęwai we bidi augwaligo agai po konealubo sunumi dayali. ²⁸Tama augwali si Jisasgo po wali pabo hani dali bobobage sogo mu bidali.

Augwali Jerusalemba sabolama, genuai po mu miani

15 ¹Te Jisasgo hani we bidi me badu augwaligo Judia tę taga pelama, Antiok be naniba sabolali. Tama augwaligo Jisasgo hani Juda bidigo lotu po wabo kolesaga wali pomainu ola manio. Tama augwaligo te po wali, “Moses agai bomo yai pogo te tigidali bidi Godigo hani mu bidao wali. Tama tilama, tigiwali togwao, Godigo dą muao. Tama dagego te sę isębaso da, Godigo dage sogobeo,” te po wai. ²Tama Pol dali Barnabas dali augwali sigo te po wabo mu hagela yali. Tama augwali sigo te Juda bage dali moni pogo wąbi hwįani, tama augwali sigo moni wado mu yali. Tama Antiokde bidali Jisasgo po wali pabo we bidi hanigo Pol dali Barnabas dali si, te bidi dabe me badu me, augwali Jerusalemba moni po miboba augwali pomainu homu yali. Jisasgo tagala palai bidi dabe me, tobolu bidi dabe me, augwali deliba sisinama, te po dodolomainu yaibao.

³Tama tibaso, Jisasgo hani Antiok be nani bidigo augwali Jerusalemba pabo bidi dabe tagala palali. Tama augwali Fonisia tę dali, Samaria tę dali, te bulu si tomodu augwali pali. Tama te sogo augwali Jisasgo hani dali bidu, augwaligo sę ebo po dali pusali, me badu Juda bidi hani isęwai bidi, augwali te sogo Jisasba augwa homu mu muani, te po augwalibolo pusa mani. Tama te sogo augwaligo te po odama, augwaligo moni bugai homu mu yali. ⁴Tama peyu, augwali Jerusalemba sabolali. Tama tigidali Jisasgo hanigo augwali sulama, dwagi yai homu yai, Jisasgo tagala palai bidi me, tobolu bidi me, augwaligo moni dwagi yai homu eyu augwali asobo suali. Augwali sigo augwalibolo Godigo tigidali sę augwali si bilu yali sę po pusa mani. ⁵Tiali Jisasgo hani bage me badu augwali te Juda dabego lotu po wabo bidi Farisi sibi da. Augwali doligulama, te po wali, “Te Jisasgo po wali pabo we bidi me badu, augwali te Juda hani isęwai bidi dabe dao,” wali. Tama augwaligo augwali sibolo tama wali, “Dage

sigo te hanibolo te po wao, augwaligo Godigo Mosesbolo mani po mu wali pao, tama dage tigiwali togolama, tama Mosesgo yali kolesagadu wali pao,” te po augwali sibolo tama ola mani, te Farisi sibi bidigo.

⁶Tialima, nosali te Jisasgo tagala palai bidi me, te tobolu bidi dabe me, augwali sisinagasali, te po dodolomainu. Augwaligo homude elaluali po pususu pali. ⁷Pususu pelama, Pita doligulama, te po tama wali, “Ama dede, duga kone dao, Godigo homugo te Juda hani isəwai bidi me augwaligo te Jisasgo dwagi yai po odama, augwa homu te poba mumainu yali. Tama polobadu mu God agai ena dage tomode te dwagi yai po augwalibolo pusumainu sa muani. ⁸Tama God agai da dago homu tigidali konebo da. Tama God agai Dwagi Yai Mobo Bidi te agai dabolo hasia mani tiwai, tama nosali augwalibolo me manio, te Juda hani isəwai bidi dabe. Tama menama, dago koneageameo, Godigo augwali dali dwagi yai homu ebo dao. ⁹Tama Godigo te Juda hani isəwai bidi hanibolo ebo sę te ebo kolesaga tiwai, agai da dali yali, polobadu. Tialima, augwaligo te Jisasba augwa homu mubo si, agai augwaligo dwai kolesaga yali sęę sela səwai dao. ¹⁰Tama dagego te Juda hani gagasiəwai bidi sęę mabo tagaliə. Dagego ‘Dage Mosesgo po naga wali piə’ po augwalibolo wagimio. Magi basowe? Augwali usu egobeo. Suao. Dago wə me, dago me, te Mosesgo mani bomo yai po wali pabo sę bugagia wali pogobeo. Te tiwai moni sęę dago tudide tolobo dao. Tama tiwai sęę dagego augwalibolo mobaso da, dagego God usu saibao. ¹¹Te dwali. Tialima, dago Jisasba dago homu tigidali mubo dao, tama dago konebo da, Genuai Bidi Jisas agai dago yali dwai sę agai tolai dao. Da tigidali we bidi Godigo da te tų deligo naga saibao. Tialima, agai te Juda hani isəwai we bidi me te tųdu naga ma saibao,” Pitago augwalibolo te po wai.

¹²Te po minama, tigidali bidi po sagia selama, Barnabas dali Pol dali sigo tigidali bomai sę Godigo augwali si nogode yali sę po pusali, te sogo augwali si te Juda hani isəwai bidigo tųde biliyu, te sę yali po pusali. ¹³Tama augwali sigo te po silibo si, Jems aga augwa tobolu bidi gagalama, aga dodoligulama, te po wali, “Ama dedeo, dagego eno po odao. ¹⁴Megi te Pita agai po dabolo pusali. Tama dago koneao, hasia sogo mu Godigo te agai hobede ebo homu te Juda hani isəwai we bidibolo me manio. Tama Godigo me badu aga hani mu nigimai hagede dą ilai dao. ¹⁵Tama Godigo pedauwalide po selama pusubo buku da deli po tama tiwai augwaligo asęai da. Te po e tiwai,

¹⁶‘Genuai Bidi agai te po wai, “Nosali sogo ena ma asaibao. Augwaligo be me dodolama bidibo, polobadu be gagawali, degasa palio. Tiali goli eno te be ma gesi sę yaibao. Tama te tiwai eno gesi kolesaga te Devitgo hani ma hodalagasaibao,” wali. ¹⁷“Tama gasa hani augwaligo me ena

gegebo sę yaibao, ena Genuai Bidi dao, te Juda hani gagasiąwai bidi me. Tiali goli, eno augwali eno hani tomoba asomainu eno i wai dao,” wali. ¹⁸“Polobadu mu Genuai Bidi agai te sę pedalabo po wai dao, tama megı te sę pedalalio.”’^h

¹⁹Te Jems agai te po pusali, “Eno homugo tama tibao. Dago te Juda hani isąwai Jisas wali pabo bidi dago sęę magio. Augwali God pageba asali, tama dago augwali dago kolesagadu pao olama i wagio. ²⁰Me ma, dago augwalibolo pas tolinao. Tama te pas tomode te po wainao, ‘Dagego te augwaligo te tibo godibolo ula mabo nai te dagego tugimio, dagego kibu me agai kaneme gelisąwai kibu tugimio, kaneme me tugimio. Te we sabo bomo yai po bolama, dwai penani sę egimio,’ waibao.ⁱ ²¹Te sę po Moses agai aga bukude asęai dao, polobadu mu. Tama lotu po wabo sogo tıgdali augwaligo te Mosesgo po lotu be tomode nedebo dao. Tialima, augwaligo koneama, te sę ebo habu mu selai dao,” Jemsgo te po wai.

Augwaligo te Jisasgo po wali pabo hani mebolo te pas tolali

²²Te Jisasgo sa muai tagala palai bidi dabe dali, te tobolu bidi dabe me, te Jisasgo po wali pabo we bidi tıgdali me, augwaligo deli homu elama, bidi me badu augwaligo Antiok buluba tagala palabo homu yali. Augwaligo bidi si daį ilai, te Pol dali Barnabas si dali pomainu yali. Bidi si daį ilai, te bidi nogi me Judas, agai nogi me Barsabas, te gasa bidi nogi me da Sailas. Jisasgo po wali pabo bidi dabe augwaligo te bidi side dwagi yai homu yali. ²³Tama augwaligo te pas sela pomainu, augwaligo te po asęani,

“Da Jisasgo tagala palai bidi dabe me, tobolu bidi dabe me, te Jisasgo hani me, Jerusalemde bidibo bage, da tıgdali dagego ama da. Dago te pas dage pageba te asęna tolobao wali, Siria bulu me, Antiok bulu me, Silisia bulu me, dage Israel hani isąwai bidi, dago dagebolo bugai homu ebao, te po wali. ²⁴Tama dago po odalio, dago hani bage me badu augwali dage pageba aselama, augwaligo dagego homu dolali. Augwaligo me me po walio, tiali goli dago te hani dage pageba me tagala palai menio. ²⁵Tama megı da deliba sisinagaselama, dago deli homu elama, te bidi si dage pageba tagala palali. Augwali si Pol dali Barnabas dali si hodobo pali. Pol dali Barnabas dali si te dago godolo mu ebo da. ²⁶Tega sigo Genuai Bidi Jisas Kraısę sę eyu, moni homu ebe, gasa bidigo augwali elebaso, usu dao homu yali. ²⁷Tialima, dago Judas dali Sailas dali te augwali si dage pageba tagala palobao. Augwali sigo dago pasde asęani po tiwai po dagebolo pusa mawaibao.”

²⁸“Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi dali, da dali si te deli homu ebo da, dago dagebolo gasa sęę magobeo, da Juda hanigo kolesagadu wali pabo

^h 15:18 Amo 9:11-12 ⁱ 15:20 Sai 34:15-17; Prs 17:10-16; 18:6-23

seęę. ²⁹Dago homugo e po naga dagego wali piąo. Dagego te augwaligo te tibo godibolo ula mani nai dagego tugimio. Kaneme me tugimio. Agai kaneme gelisąwai kibu tugimio. Dagego we sabo bomo yai po bolama, penani egimio. Tama dago e ola mani po dagego wali peyu da, te dage bugagia bidaibao. Tama dao. Dage tao,” te po asęani.

³⁰Augwaligo te pas asęnama, te bidi dabego sela pelama, te Antiok be naniba sabolali. Tama augwaligo tigidali Jisasgo po wali pabo hani deliba sisinama, te pas augwalibolo mani. ³¹Tama te sogo te Antiok we bidigo te pas asęani po odama, augwali bugai homu mu yai, te pas tomode elalubo pogo augwaligo homu tau siyu daų walali. ³²Te Judas dali Sailas dali te bidi si Godigo pedauwalide po selama, pusubo bidi da. Augwali si da Jisasgo hani dali hauwa sogo mu bidali, tama augwali sigo augwalibolo po pusulama, tau siyu daų walali. ³³Tama augwali si tede hauwa sogo bidama, tama nosali Jisasgo po wali pabo hanigo tega si Jerusalemba ma tagala palali. Tama augwaligo te po wali, “Dage dwagi yai homu dali pao, te dage tagala palali bidi dabe pageba,” te po wai. ³⁴Tiali goli, Sailas aga homugo nigilama, te Antiok bulude bidali.

³⁵Te Pol dali, Barnabas dali si augwali si Antiok bulude bidali. Augwali si tede bidu, tama Jisasgo po wali pabo we bidi dali wadolagasali, we bidi Godigo dwagi yai po pusubaso bidali.

Augwali si Jisasgo po wali pabo we bidi hani dali bidu, Godigo dwagi yai po pusubadi, Godigo po odisa yali we bidibolo Godigo dwagi yai po pusu baso, Jisasgo po wali pabo we bidi pageba wadolagasali.

Pol dali Barnabas si bobegai po

³⁶Te nosali me badu polua silama, Pol agai Barnabasbolo e tama po walali, “Dadi si ma pelama, dadi sigo Genuai Bidigo po polobadu pusa mani we bidi augwali Godigo po bugagia wali pabo wenama, sugi pinao,” te po wai. ³⁷Barnabas agai homugo te bidi Jon, agai nogi me da Mak, aga dali pai homu yai. ³⁸Tialima, polobadu Mak aga augwali si dali pai goli, Pamfilia tųde bidibadi, ma wi pai. Tama agai augwali sigo te yali sę silisąbadi yali. Tama tibaso, Polgo aga dali wado po wali, te Barnabas dali. Pol agai homugo Mak augwali si dali pogobe homu yali. ³⁹Tama Pol dali Barnabas dali si deli homu ebe, tama tilama, augwa si ma wado po olama, bobegali. Tama Barnabas agai Mak selama, augwali si moni geba selama, tamu aų tomode elalubo Saipras tų teba pai. ⁴⁰Tiali goli Pol agai Sailas daų ilai dao. Tama Jisasgo po wali pabo bidi hani augwaligo Godibolo po olama, “Tega si Genuai Bidi, nago tau sao,” te po wali. Tama olama, augwaligo tega si tagala palali. ⁴¹Tama augwali si Siria tų tomode tųdu pali, te Silisia tų tomode me. Tama augwali sigo Godigo po wali pabo we bidi hani tau sabo daų walobo sę ela bilali.

Pol badi Sailas badi augwali si pabode Timoti me hodobo pali

16 ¹Te Pol aga Derbe be naniba sabolali. Tama nosali te Listra buluba pali. Tede agai bidi me deli suai, te bidigo nogi Timoti.

Aga dali, aga ida dali, augwali si augwa homu tigidali Jisasba munaluali. Te aga ida da te Juda hani we da. Tialima aga aya da, te da Grik hani bidi da. ²Tama te tigidali Litra bulude bidibo bidi me, te Aikoniamde bidibo bidi Jisasgo po wali pabo hani, augwaligo Timoti ‘Te dwagi yai bidi dao’ homu yai. ³Tama Pol agai homugo Timoti aga dali sęba paibao homu yali. Tiali goli, agai koneani, te Juda hani bidi augwaligo Timoti aga ayade moni homu yali, augwaligo te homu yali, ‘Aga aya da Grik bidi da’ homu yali. Tama aga aya agai te sogo Timoti tigiwali togobe. Tialima, Polgo Timoti tigiwali togwali, te Juda bidi gagamai hagede daꝓ ilali da, te Juda dabego Timoti agai wabo po odomainu yali. ⁴Tama augwali te bulude bilali, te sogo Jisasgo po wali pabo hani dali sisinama bidali, te Jisasgo tagala palai bidi me, tobolu bidi dali augwaligo Jerusalemde polobadu wali po ola mani. Augwaligo “Dagego te wali po bugagia wali piꝓ,” wali. ⁵Tama tibaso, Jisasgo po wali pabo hani tigidali augwaligo bomo salio. Tama umabo we bidi te Jisasgo po wali pabo we bidi tomoba tigidali deli deli sogo asali.

Pol agai nade te Masedonia bidi suali

⁶Te nosali Pol dali aga dwasianu hani dali, augwaligo homugo te Esia tꝓba pabo homu yali. Tiali goli Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo augwali si te bulu Esiaba pelamuo po olama, habu seleyu, tꝓ sinilani. Tama tibaso, augwaligo Frigia tꝓ dali, Galesia tꝓ dali te si tomodu pali. ⁷Tama te sogo augwali Misia tꝓ daꝓ sesegeba sabolali. Augwaligo homugo te Bitinia tꝓ tomoba pabo homu yai. Tiali goli Jisasgo Dwagi Yai Mobo Bidigo te tꝓ ma paliali. ⁸Tama tibaso, augwaligo Misia tꝓ tomodu peyu, augwali te be nani Troasba sabolali, te nabis bulu da. ⁹Tama te sogo hulide Polgo na gagawai yali. Agai Masedonia tꝓ bidi me deli dolalubo suali. Aga aselama, Polbolo bomo elama, hanalu wali, “Nage e Masedonia tꝓba aselama, da tau sagasao,” wali. ¹⁰Te sogo Polgo na gagawai elama, te sogo ena Luk da Pol dali munasa pali, tama dago walu dabe polo sisi elama, dago geba gegelama, Masedonia tꝓba pai hagede. Dago koneai, Godigo da i wali, agai dwagi yai po tede bidibo we bidibolo ola momainu yai.

Te we Lidia agai Jisasgo po wali pai

¹¹Te tama da te Troas be nani taga pelama, da gebadu pelama, te Samotres tamu aꝓ tomode elalubo bulu teba dolo pali. Da pilama, do kigamu geba selama, da Neapolis be naniba tagaligi palio, sabolalio. ¹²Tama dago Neapolis taga palio, augwaligo moni genuai taunba pali, te bulu nogi Filipai. Te bulu moni genuai bulu mu da, Masedonia tꝓde te bulu deli tobolu elalubo da. Te Rom bidi hani tede bidu, tonalubo da. Tama da te bulude hauwa sogo mu bidali. ¹³Tama te Juda bidigo lotu po

wabo Sabatde da te be nani tagalama, buluba pali. Da te moni pabo ąi sesegeba bidigi pali. Dago te po odali, te pesagede me badu Juda dabe augwali deliba sisinama, Godibolo po wabo dao wali. Tama dago we dabe me badubolo te Jisasgo po dago augwalibolo ola manio. ¹⁴We me deli bidali, dago po wabo ągai odali. Te we nogi Lidia, te Taiataira be nanidu polobadu asali. Te we ągai ebo sę da te nene gagawai nami ugwa ągai gasa bidibolo menama, monego abelebo sę ebo da. Tama te we ągai Godibolo lotu po wabo da, tigidali sogo. Tama ągai Polgo po wabo odalio, tama Genuai Bidigo te wego homu dwagi yai ilali, te wego Polgo wabo po bugagia odomainu yali. Te sogo te wego homu tigidali Kraisba muani. ¹⁵Tiali da dago ąga dali ągai bede bidibo we bidi dali baptais mani. Tama ągai dabolo te po wali, “Dagego homugo eno Jisas wali pabo homu ebaso da, eno homugo Jisas mu konealu baso da, teda dage aselama, eno beba bidagasao, osogo,” te po wai. Tama ągai “Dage eno beba pinao” wali bomo mu yali. Tama tibaso, da ąga dali pai.

Pol dali Sailas augwali si Filipai bulude kalabus yali

¹⁶Te me sogo da te Godibolo gedu haluasa po wabo pesageba pobadi, tama dago wegi me deli asobo suai. Te wegi te mone sisąbo sę ebo wegi da. Dwai mobo me deligo te wegi tigde dagawai elaluali. Te dwai mobogo te wegibolo te we bidigo nosali yabo sę po ola mabo da, te wegigo pedauwalidu te po wabo da. Tama te wegi sęde bidu, olo dali ąga tonalubo bidigo nai sela tubo da. Umabo we bidi aselama, augwaligo nosali yabo sę po te wegigo augwalibolo ola momai hagede asai. Augwaligo mone ge te wegibolo menama, nosali te wegigo te po pusubo da. Tama elama, te wegi tonalubo bidi dabe augwaligo umabo masigi mu sabo dao. ¹⁷Tama te wegigo ągai da dali Pol dali sulama, wali asali. Wali asobadi, ągai po bomonama mu wali, ągai te po weyu, we bidi dabebolo te po wali, “E bidi dabe te Genuai Bidi Godigo sę ebo bidi dao,” wali. “Augwali asali da, dagebolo Godigo dage ma sabo tų po ola mawai hagede asalio,” te po wai. ¹⁸Tama te wegigo ągai umabo sogo tama naga tiali. Tibaso, nosali Pol ąga hagela mu yali. Pol ąga begegi solama, te dwai mobobolo te po wali, “Eno Jisas Kraisgo bomode nagebolo obao,” wali, “te wegi tagalama, nage pao.” Pol ągai te po olama, tama te dwai mobogo te wegi polo taga pali. ¹⁹Tama te wegigo te gasa bidigo nosali yabo sę po ma pusube. Te sogo te wegi tonalubo bidi dabego koneani, augwaligo mone sabo sę dolo baso, tama augwaligo Pol dali Sailas dali nogo tolasa, te tobolu bidi dabego po tų ebo pesageba odasa pali. ²⁰Te augwaligo tega si genuai Rom gavman bidi pageba odasa pali. Tama augwaligo te po wali, “Dagego te Juda hani bidi si suo. Tama augwali sigo dwai hagoma ebo kolesaga dago bulu tomode yalio,” wali. ²¹“Da Rom bidi da, tiali goli e bidi sigo da gasagi yai kolesaga ola mabo da. Te

kolesaga te da Rom bidi dago kolesaga tiwai menio. Duga bomo yai po elalubaso, tama augwali sigo te kolesaga me te wali po tiwai me dago ilamuo,” te po wai. ²²Tama te tonaluali we bidi augwaligo te bidi sibolo dwai po wali, tama augwaligo te bidi si elebo gagalali. Tama te po tų ebo tobolu bidigo te enesigi bidibolo po wali, “Augwali sigo gudubo ugwa peda sanama, keloago tudi badu elao,” wali. ²³Te tiwai obaso, augwaligo te bidi si hauwa sogo mu keloago elali. Tama nosali augwaligo te bidi si kalabus beba nogo tulama, sągi pali. Tama te po tų yali bidi dabe augwaligo te kalabus bidi tonalubo tobolu bidibolo bomai po mu wali, “Nago te bidi si bugagia tonalua,” wali, “augwali si wi pabuo.” ²⁴Tama te bomai po odama, te kalabus bidi tonalubo tobolu bidi agai te Pol dali Sailas dali si odasa pelama, te moni dąj todogo pai te masigigo nigai be habu muba tagaligi pali. Tama te bidi si moni ni pedai si dudulaweba sągą si tagalaluama, ma lok dąj walali.

²⁵Te huli tomode mu Pol dali Sailas dali sigo Godibolo po weyu, aga nogi ugwaba sabo balia dabe weyu bidali. Tama te kalabus bede bidali bidi dabe me badu augwaligo te balia po wabo odali. ²⁶Tama tibadi, moni tų mali polo yali, te kalabus be ni dabe togwa pali, te be tų dabe polo augwa digi dala pali. Te augwaligo nogode kęani aligabo bono aga digi pisagana pali. ²⁷Tama te kalabus bidi tonalubo tobolu bidi aga hodaluama, suali, te kalabus bede be tų tigidali dalalubo suali. Agai tama homu yali, ‘Kalabus bidi tigidali wi pali dao,’ homu yali. Tama tibaso, agai homugo ‘Genuai gavman bidigo ena elaibao,’ homu yali. Te homu elama, aga moni ge hwą kugulude walaluai hwą ugwa dią selama, aga digi tabide elainu yali. ²⁸Tiali goli, Polgo agai moni po mu tama wali, “Naga digi ma elegio,” wali. “Da wi pabeo, da tigidali me bidibao,” wali. ²⁹Tama te kalabus bidi tonalubo tobolu bidi agai te enesigi bidi i weyu, te po wali, “Sole selama asao,” wali. Tama sole selama, agai te kalabus be tomoba polo pali. Agai moni wi mu elama, didibili yali. Didibili ebadi, agai tobolu Pol dali Sailas dali si sągą pageba muani. ³⁰Tama agai tega si buluba odasa pelama, hanalu wali, “Dage si genuai bidi dao. Eno magi sę elama, Godigo eno yali dwai sę sela sąmainu, Godigo ena ma sogowe?” wali. ³¹Tama Polgo agabolo te po wali, “Nago homu tigidali naga Jisas Genuai Bidi teba muyu da, te nage tigidali sogo bugagia bidaiba, Godigo nage dali nago bede bidibo we bidi dali ma saibao,” wali. ³²Tama augwali sigo Jisasgo dwagi yai po aga dali, aga hani dali augwalibolo pusa mani. ³³Tama te sogo hulide te kalabus tonalubo tobolu bidi agai homu Jisasba mu muani. Agai tega si selama, te bidi dabego keloago elali madigi keni te ąigo tedelama, ugwa nami selama, te kenide kęani. Pol dali Sailas dali sigo te kalabus bidi tonalubo bidi dali, aga bede bidibo we bidi dali te sogo tama baptais mani. ³⁴Tama te bidigo Pol dali, Sailas dali si agai be tomoba odasa pelama, augwali si agai nai mani. Tama te

tobolu bidi dali, aga bede bidali we bidi dali augwaligo moni bugai homu mu yali. Magi basowe? Te sogo augwaligo augwa homu tigidali Godiba mu muani.

³⁵ Te sogo kigamu te Rom gavman genuai bidi dabe augwaligo te enesigi bidi dabe tagala pelama, te kalabus bidi tonalubo tobolu bidibolo te po wai, “Nago te bidi si olo tagala pelama, pomainao,” wali. ³⁶ Tama tibaso, te kalabus tonalubo tobolu bidi aselama, Polbolo wagasali, “Te Rom genuai bidi dabe augwaligo enabolo po ola tolalio, ‘Dage si megı pao’ po walio. ‘Dage si piąo, te po me menio,’ wali,” te po wai. ³⁷ Tiali goli, Pol agai te po selasa asali enesigi bidibolo te po wai, “Woo,” wali. “Tialima, dadi si kalabus yali, augwaligo te page me gegebeo,” wali. “Te magi baso augwaligo da elama, da tigidali we bidi gesabide hale mawai dawe? Da si Rom bidi mu dao, dadi sigo nogi te Rom gavmanigo bukude elalubo dao. Te gavman bidi dabego konebewe? Megi augwaligo homugo dadi sigo pedauwali paniama, dadi sigo augwali dali po wasiama, geme paibao. Augwa dwai kolesaga dadi si dali elama, te ma dualaibawe? Te menio,” wali. “Dadi si olo me pogobeo,” wali. “Te Rom gavman genuai bidi dabe augwa digi aselama, dadi si tagala palomainao,” Pol agai te po wai.

³⁸ Te po selasa asali enesigi bidi dabe ma pelama, te Rom po tų ebo bidi dabebolo Polgo wali po pusigi pali. Tama te sogo te po odobo si, Pol dali Sailas dali si Rom bidi mu si da po odobo si, augwali wi mu yai. ³⁹ Tama tibaso, te Rom po tų ebo bidi dabe augwali te kalabus beba pelama, Pol dali Sailas dali sibolo te po wai, “Dago dwai kolesaga dage side yali ma, da homu dene mu eba,” wali. “Dage si e bulu tagalama, gasaba pagameo,” te po wali. ⁴⁰ Tama Pol dali, Sailas dali si te kalabus be tagalama, te we Lidiago beba pali. Tede Jisasgo po wali pabo we bidi hani dali deliba sisinama, tama augwali sigo po pusulama, augwaligo homude daų walobo po pusa mani. Tama augwa si peyu, augwali taga pali, te Filipai be nani taga pali.

Te Tesalonaika be nani bidi augwaligo Pol dali Sailas dali elai hagede yali

17 ¹ Te Pol dali, Sailas dali si pelama, te Amfipolis be naniba sabolali. Te bulu taga pelama, Apolonia be naniba sabolali. Te be nanidu pelama, moni Tesalonaika be naniba sabolali. Tede te Juda dabe augwaligo bomo yai po ola mabo be elaluai. ² Tigidali bulude bilu, Pol agai te Juda dabego bomo yai po ola mabo beba pabo koneai dao. Tama tibaso, Tesalonaikade me aga bilu, te beba pali. Tama agai Godigo bukude elalubo po nedama, aga Juda dabe dali po miani. Agai te sę Sabat sogode ela bilibadi, Sarere sela silali. ³ Te sogo agai augwalibolo te po hania wali, te Godigo sa muani bidi, te we bidi tau somainu sa muai bidi

Kraisde po agai ola mani. “Suao,” wali. “Godigo po elalubo bukude e po elalubo, te bidi Godigo dabolo tagala palaibao,” wali. “Agai moni dene tolama, isaibao. Tama nosali aga gų pagede ma hodalueibao. Tama megi eno dagebolo Jisas aga digi te Godigo sa muani bidi Kraisdao obao,” Pol agai te po wai. ⁴Tama bidi me badu augwaligo te po odama, augwa homu te poba mu muani. Tama augwaligo Pol dali Sailas dali side wadolagasali. Tama me badu umabo bidi Grik po wabo bidi hani da, augwaligo Godibolo lotu po wabo, augwali me augwa homu te poba mu muani. Tama te nogi elalui we dabe hauwa, augwali me augwa homu tigidali te Polgo wali poba muani.

⁵Tiali goli, bidi me badu te Juda bidi hani da, te augwaligo umabo we bidi Pol dali Sailas dali si wali pabo sulama, augwaligo sębę mu yali. Tama tibaso, te Juda hanigo te dwai bidi dabe tigidali sogo augwali te sisinabo pesagede olo bilalubo suali. Tialima, augwaligo te dwai bidi hani deliba sisinani. Tama augwali udulama, bilu, moni po daęa wali, umabo we bidi hodalu, Pol dali Sailas side wado yali. Tama te Juda dabe me, te dwai bidi dabe me, augwali tigidali sisinama, peyu, te bidi nogi Jesongo be bologobea sali, be tų aluama togo şanama, Pol dali Sailas dali si kekasa painu, te augwali si po tų egi painu tama yali. ⁶Tiali goli, augwaligo tega si gegali munu me sube. Tama tibaso, augwaligo Jeson badi, me badu Jisasgo po wali pabo bidi dabe badi, augwaligo te bidi dabe nogo tulama, te bulu page bidi kaunsil bidi pageba odasa pali. Augwaligo moni daęa bomai mu weyu, te po wali, “E bidi dabe augwaligo gasa kolesaga eyu, tigidali bulude bidibo we bidi dolobo dao,” wali. ⁷“Megi augwali dago moni be naniba sabolali, e bidi Jesongo agai beba bidagasao wali. Dagego suao,” wali, “augwaligo te dago Rom genuai gavman bidi Sisargo po dolobo. Tama augwaligo te po wali, ‘Dago gasa bidi wali pinao’ wali, ‘te bidi nogi Jisas da,’ ” te po wai. ⁸Augwaligo tama po wali, tialima tigidali we bidi me, te kaunsil bidi dabe me, tigidaligo moni po daęa olama, augwaligo te yali sęde dwai homu eyu sębę yali. ⁹Tialima, te kaunsil bidi dabe augwaligo Jeson dali aga hani dali side te mone ge sai, tama augwalibolo tama po ola mani, “Nosali te yali sę ma ebaso da, te dagego te mone ge ma sogobeo,” wali. Te po olama, augwaligo augwali tagala palai.

Pol dali Sailas augwali si Beriade sę yali

¹⁰Te sogo be huli asobo si, te Jisasgo po wali pabo hani augwaligo Pol dali, Sailas dali si te Beria be naniba tagala palai. Tama augwali si pelama, te buluba sabolali. Tama sabolama, te Juda dabego bomu yai po ola mabo be tomoba pai. ¹¹Te Beria bidi dabe te Tesalonaika be nani bidi hani tiwai meni. Te polobadu te Tesalonaika bagego tega sigo po polo sela şawai dao. Tiali goli, te Beria bidi hani augwaligo da bugai homu elama,

te po odali. Tama tigidali sogode Godigo po aşai bukude nedali, Polgo wali po usu niba pabo wenama suali. ¹²Tama te Juda we bidi hauwago augwaligo homu te Jisasba muani. Te umabo Grik po wabo nogi elalubo we dabe me, augwa homu Jisasba muani, te Grik po wabo bidi dabe me. (Te augwali Jisasgo po wali pabo hani tomoba asali.) ¹³Tiali goli, te Tesalonaika be nanide bidali Juda bidi dabe augwaligo te Polgo Godigo po Beria be nanide me ola mani po odobo si, augwali te Tesalonaika taga solama, Beriaba sabolai. Tede te Tesalonaika Juda dabego te we bidi dabe sisinama, dwai şeşę yabo homu hodolali. Te homu hodolobo po obaso, augwaligo Pol dali, Sailas dali side dwai şeşę yai. ¹⁴Tama polo te Jisasgo po wali pabo bidi hani augwaligo Pol dali bidi me badu dali te nabisba tagala palali. Tiali goli, Sailas dali, Timoti dali te Beria be nanide bidaluali. ¹⁵Tama Pol dali pali bidi dabe augwaligo Pol te Atens buluba tagaligi pali. Tama augwali Beriaba ma aselama, Polgo Sailas dali Timoti dali sibolo wali po pusagasali, “‘Dage si Pol bidibo buluba polo asao,’ wali. Tama agai te po dabolo tama walio,” augwaligo te po wai.

Pol agai te Atensde bidibo we bidibolo po pusa mani

¹⁶Te bidi Pol te moni hanu nogi Atensde te Sailas dali Timoti dali si asobo tonaluali. Tama tonalubadi, agai suali, te bulude bidibo we bidi dabego tibo god wali pabo kolesaga umabo yali. Tama tibaso, Pol agai te tibo sulama, moni homu mu yali. ¹⁷Tama tibaso, Juda dabego bomo yai po ola mabo po mibo be tomode agai te Juda dabebolo umabo po ola mani, te Juda hani isawai bidi dabebolo me, augwaligo Godibolo lotu po wabo da. Te maketde Pol agai te maketba asobo we bidibolo sesemane sogo po ola mani. Agai homugo augwaligo Jisasgo po wali pomai hagede, te po bomu eyu ola mani. ¹⁸Tama te Epikuria hani po ola mabo bidi dabe me, te Stoik hani po ola mabo bidi dabe me, augwaligo Polgo po aiyaba elaluai hagede, pogo wabi hwai aq yali. Te bidi me badugo te po wai, “Te bidi aga da, te mu konesiawai bidi da. Agai dabolo magi po obawe?” Me badu bidigo te po wali, “Agai te po wabo gasa habuba bidibo Godigowe?” te po wai. Pol agai te Jisasde po ola mobadi yaide, isai bidi te gu pagede ma hodaloabo po ola mobadi yaide, augwaligo te tobage po tama wali. ¹⁹Tama tibaso, augwaligo Pol odasa pelama, te Areopagus bulu duba tagaligi pali. Te bulu dude te kaunsil tobolu bidi dabe deliba sisinagasobo dao. Augwaligo Polba hanalubo po weyu, te po wai, “Dago homugo nagebolo hanalubo da, nago te gesi po nago koneama, tigidali we bidibolo ola mabo po, nago dabolo me ola mao. ²⁰Nago te wabo po me badu dali da noma sobao. Magi basowe? Polobadu dago te tiwai po odai menio. Tama tibaso, te po page dago bugagia odaio,” augwaligo te po wai. (Tama te sogo te Atens bulu page bidi dabe me, te gasa buludu e buluba asali bidi dabe me, augwali tigidali sogo, giligade me, pio

me bidu, augwaligo te gesi sɛ yabo po mibo dao. ²¹Tama te tiwai po augwaligo polobadu me odisɔwai po odaio. Tama tibaso, augwaligo u po Polbolo hanalu wali.)

²²Te bidi Pol aga te Areopagus bulu dude sisinagasai kaunsil bidi dabe tomode doligulama, te po wai, “Dage Atens bidi dabe. Dagego ebo kolesaga eno سوالio. Tama eno homugo dagego umabo gasagi yai godibolo lotu po weyu, bomo mu ebo dao. ²³Tama ena e be nani tomode bilibadi, eno te dagego umabo godibolo lotu wabo pesage dabe suali. Tama eno dagego te god me delibolo hasa dabe ula mabo pesage me deli سوالio. Dagego te hasa dabe ula mabo pesage masigide te po aɣani, ‘Te nai dago konesiɔwai godigo nai dao.’ Tialima, dagego konesiɔwai god, dagego te godibolo lotu po wabo da. Tiali goli, te god de dawe te dagego konebeo. Te god eno megɪ dagebolo e po pusa mabogo aga dagebolo waselaibao,” wali.

²⁴“God agai tɔ me, tɔde bidibo nai tigidali me nigai dao. Te God agai tigidali nai dagalude elalubo nai me, te tɔde elalubo nai me, tigidali aga naga tonalubo dao. Tama tibaso, bidigo nogogo sɛ yai lotu be tomode aga bidibo menio. ²⁵Me ma, agai dago nogode agai nai tubo mu menio. God aga digi tigidali tɔde bidibo we bidibolo noma mabo dao. Tigidali nai dabe dago gegelama sabo, te Godigo naga mabo dao.^j ²⁶Godigo hasia mu bidi me deli nigai (te bidi nogi Adam). Tama nosali te bidi deligo te tigidali haniani bidi dabe dalali. Tama Godigo tigidali bidi dabe tigidali buluba doɣayali, augwa te bulude bidimainu yai. Tama God aga digi polobadu mu augwali te bulu dabede bidabo sogo bodolu munama, daɣ ilai dao. ²⁷God agai te sɛ ilai da, augwaligo ena gegemainu homu yali, tama augwaligo homugo gogone pelama, ena pageba asomainu homu yali. Tiali goli, suao, God digibulu bidibeo, da pagede deli deli we bidi pagede bidibo. ²⁸God agai sɛ ebaso da, da bidibo me, da bilibo me. Tama te page aga naga da. Te yali, duga me badu bidi dabe buku aɣɛbo koneai bidigo aɣɛai po tiwai dao, ‘Da bidibo me aga wai naga bidibao,’ te po aɣɛai. ²⁹Tama da bidibo Godigo wai dabe bidibao. Tama tibaso, dago te homu egio, te God masigi tiwai dao, te bunuwaligo nigai piksa tiwai God da, olamuo. Dago te homu ilamuo, ‘God da dago nogogo nigai dao,’ te homu egio. ³⁰Tama polobadu te bidi dabe augwaligo te sɛ ebaso, tama Godigo po me wabe, moni homu me ebe. Magi basowe? Te augwaligo agade kuna konesiɔbaso. Tiali goli, megɪ te sogo God agai bomai po mu tagala palali, tigidali bulude bidibo bidi dabego me odomainu yali. Agai tama wali, ‘Dagego dwai kolesaga ebo tagalama, tama dage ena pageba asao,’ wabo dao. ³¹Tama agai deli sogo me bodolu mawai. Nosali te sogo agai tigidali tɔde bidibo we bidi po tɔ ela mawaibao. Augwali po

^j 17:25 1 Kin 8:27; Ais 42:5; Tpi 7:48

tų yabo bidi Godigo sa muai dao, te bidi agai dwagi yai doloba pai po tų mu yaibao. Tama Godigo te sa muai bidi agai dabolo hania ola mani. Mena sę elama, da tigidaligo sualiwe? Agai te bidi isąma, gų pagede ma hodaluama, ma gesi bida bida paibao,” Pol agai te po wai.

³²Te sogo Pol agai bidi me deli gų pagede ma hodaluai po pusubo da, bidi me badu augwaligo te po gisugu mani. Tiali goli bidi me badu augwaligo agabolo te po wali, “Dago homugo nago te po dabolo ma pusa mao,” wali. ³³Tialima, Pol aga te po mibo tagalali. ³⁴Tama bidi me badu augwali augwa homu Jisasba mu muani, tama augwali Pol dali pali. Te bidi me deli aga te Areopagusde bidibo kaunsil bidi, agai nogi Dionisius da, te we me deli agai nogi Damaris, augwali si me, gasa bidi dabe me badu me, augwali tigidali augwa homu Jisasba muani.

Polgo te Korin taun bulude sę eyu, po pusali

18 ¹Te bidi Polgo nosali te Athens be nani taga pelama, agai Korin taun be naniba pali. ²Tama te bulude bidi me deli bidali, te Juda hani bidi, agai nogi Akwila. Aga bulu mu nogi da, Pontus da. Tama polobadu gana aga dali aga we dali te Itali tųde bidali taga soai. Aga we nogi da, Prisila da. Te Rom gavman tobolu bidi mu agai nogi Klodius, agai te Juda hani te Rom tųde bidali aga sela sųwai dao. Tama agai te po wali, “Dage Juda hani Romgo tųde ma bidigimio,” wali. Tama tibaso, augwali si te Korin be naniba polasa soai madigi, Pol nosali Korin be naniba asai dao. Pol aga augwali sugi pali. Tama sugi pelama, agai augwali dali bidali. ³Tama Pol agai te we de bidi si te hasa waligo ugwa be hobolama, te mone sabo sę ebo suali. Polobadu Pol aga me te sę yai. Tama augwali sigo Pol hanalu wali, “Nage dadi si dali bidu, e sę yaibao,” wali. ⁴Tama Pol aga tede bidu, tigidali Sabat sogo Juda dabego bomu yai po ola mabo beba peyu yali. Tama agai te Juda hani bidi dabe dali me, te Grik hani bidi dabe dali me, agai po ola mani. Tama agai homugo augwali homu begehmainu hagede homu yali.

⁵Te nosali Sailas dali, Timoti dali augwali si te Masedonia tų taga solama, Korin be nanide Pol bidibo madigi sabolali. Tama augwali si asobo si, Polgo te ugwa be hobolobo sę tagalali. Agai tigidali sogo te Juda hani we bidi bidibo tomode po ola bilali. Tama agai po bomai mu pusuyu, te po wali, “Te dagego koneao. Te bidi Jisas aga Godigo aga sa muai bidi Kraiss da, te we bidi tau somainu.” ⁶Tiali goli, augwaligo homugo te po pusubo po odobe. Augwaligo agade sębę yali, tama augwaligo aga dali dwai po mu wali. Tama tibaso, Pol aga tama kolesaga yali, agai nogogo te aga gudali ugwade elaluai pobele bage tedala sųyani. Tama tiyu agai te dų yali, agai nosali augwali ma homu egobeo olama, te sę yali. Tama agai augwalibolo po walali, “Tialima, nosali dage hagawai baso da, duga sę dao,” wali. “Eno sę menio. Tialima, megii eno

dage taga peyu, eno te Israel hani isąwai bidi dabebolo Godigo po pusa mawaibao,” te po wai. ⁷Tama tibaso, Pol aga te Juda hani taga peyu, aga te Israel hani isąwai bidi me deli, agai nogi Titius, me nogi Jastus, tego beba bidigi pali. Te bidi Titius agai Godibolo lotu po wabo dao. Agai be te Juda dabego bomo yai po ola mabo be sesege badu elalubo. ⁸Tama bidi me deli bidibo, agai nogi Krispus, aga Juda dabego bomo yai po ola mabo be tonalubo genuai tobolu bidi mu dao. Te bidi dali, aga bede bidibo we bidi dabe dali, augwali tigidaligo Jisasba augwa homu tigidali mu muani. Tama Korin we bidi umabo augwaligo Polgo wabo po odama, augwaligo homu Jisasba mu munama, tama augwali tigidali baptais mani.

⁹Te me sogo hulide Pol agai nai me deli te nade suali. Tama Genuai Bidigo aga dali po tama wali, “Nage wi egio,” wali. “Nago po bomo elama, augwalibolo wao. Naga pedauwali pania sigio,” wali. ¹⁰“Ena nage dali bidibao. Gasa bidigo nage dologobeo. Magi basowe? E be nanide bidibo we bidi umabo augwali eno sa muai dao. Augwaligo nago po odama, te augwali eno hani gagawaibao,” wali. ¹¹Tama te po obaso, Pol aga Korinde bidibadi, kibu be deli silama, me tomoba egi pali. Tama agai tigidali we bidi Godigo po ola mani.

¹²Te nosali te bidi me deli nogi Galio, te Rom gavman genuai mu tobolu bidi dabe augwaligo te bidi Galio te Grik tų tonaluabo tobolu bidi nigilali. Tama te sogo te Juda hani augwali sisinama, Pol selama, augwaligo aga po tųba odasa pali. ¹³Augwaligo Galiobolo te po wai, “Te bidi agai homugo dago bomo yai po dolobo. Tama agai te we bidibolo Godigo lotu po wabo gasa kolesaga elama, bugagia ola mabeo,” wali.

¹⁴Te bidi Pol aga doligulama, agai po gagalainogo, te gavman bidi Galio agai te Juda dabebolo te po tama wai, “E bidi Pol agai dwai sę mu egi sogo da, teda eno tonaluama, dagego po tų ebo po page tigidali eno odigi da. ¹⁵Tiali goli, dage dolaga aselama, tama dagego umabo me me nogi wabo po obaso, te dage Juda hanigo bomo yai po dabe po me obaso, dagego homugo ena te tiwai po odobo bidi dawe?” wali. “Menio. Duga digi te po dodolao,” po wali. ¹⁶Tama agai te Juda hani bidi dabe augwali te po tų ebo bede sela sayani. ¹⁷Augwali te be tagalama, buluba soali. Tede augwaligo te Juda dabego bomo yai po ola mabo be tonalubo bidi nogogo tuali. Te bidi nogi Sostenes. Augwaligo te po tų ebo be sesegede te bidi osogo elali. Tiali goli, Galiogo sulama, tama agai te dwai sę ebode moni homu ebe.

Pol aga Antiokba ma geasa pali, te Siria tųba

¹⁸Te bidi Pol aga te Jisasco po wali pabo hani dali hauwa sogo bidali, te Korin be nanide. Tama nosali agai augwali taga soali. Agai te Prisila dali, Akwila dali augwali sela te Siria tųba pabo gagalali. Tama Senkria be naniba tųdu sabolama, tede Pol agai Godibolo bodolu mawai. Aga tobolu nisi poayali,

te bodolu mani po daꝥ omainu yai.^k ¹⁹Tama tilama, augwali sela te moni gebadu pelama, te tamu aꝥ bolama tama Efesus moni be naniba sabolali. Tama Pol aga te Juda dabego bomo yai po ola mabo be tomoba pelama, te Juda dabe dali umabo po miani. ²⁰Augwaligo agabolo augwalide hauwa sogo mu bidaimai hagede hanalu wali. Tiali goli, Polgo “Menio,” wali. ²¹Agai augwali taga peyu, te po wai, “Te Godigo ‘Usu da’ obaso da, teda nosali ena dage pageba ma geasa asaibao,” wali. Te po olama, Pol te moni gebadu pelama, Efesus be nani taga pali.

²²Te bidi Pol te moni gebadu pelama, te nabis be nani Sisaria teba sabolali. Tedu tꝋdu pelama, Jerusalemba pali. Tama agai Jisasgo po wali pabo hanibolo “Dage tao,” wali. Tama nosali aga tedu pelama, Antiokba pali. ²³Tede aga hauwa sogonu bidama, aga Antiok taga pali. Tama ma pelama, tꝋdu pelama, te Galesia tꝋ me, Frigia tꝋ me tomodu pelama, Jisasgo po wali pabo hani we bidi suali. Tama agai augwalibolo dwagi yai po pusa mani, augwali bomo somainogo yali.

²⁴Te Juda bidi me deli Efesus be naniba sabolagasali. Agai nogi da Apolos, agai page bulu Aleksandria be nani da. Tama te bidi aga da po digi wabo bidi, te agai dwagi yai Godigo po aseꝥni bukude ebo po page tigidali koneai bidi mu da. ²⁵Tama agai koneai, te Genuai Bidigo agai tigidali we bidi ma sabo tꝋ koneani. Tama tigidali sogo agai homugo daꝥ mu eyu Jisasgo yali sꝋ po dabe tigidali pusali, bugagia dolo pusa mani. Tiali goli, agai koneani, te Jongo agai te we bidi baptais mabo sꝋ yali wali po naga agai koneani. ²⁶Tama te bidi Apolos agai te Juda dabego bomo yai po ola mabo bede agai po bomonama wali, wi ebe. Prisila dali Akwila dali sigo agai po wabo odama, augwali sigo beba aga odasa pali. Tede augwali sigo agabolo Godigo pabo tꝋ po page bugagia hania ola mawai. ²⁷⁻²⁸Tama nosali Apolos agai homugo te Grik po wabo bidi dabego page bulu tꝋba pomai hagede homu yali. Tama tibaso, te Efesusde Jisasgo po wali pabo hani we bidigo bugai homu elama, te Grik tꝋde bidibo Jisasgo hani dabebolo pas aseꝥni, te Apolos tau somainu yali. Te pas tomode augwaligo te po aseꝥni, “Te bidi Apolos asobo si, dagego aga bugagia tau sao.” Tama Apolos pelama, sabalobo si, tigidali sogo augwali sisinama, po mibo sꝋ yali, augwaligo Godigo po bukude aseꝥni po wali. Te po agai tigidali we bidibolo Jisas ola mani. Aga “Te bidi mu polobadu Godigo agai da tau somainogo sa muai bidi Kraida,” wali. Tama tigidali sogo Apolosgo te Juda hanigo konila po wabo aiyaba elaluali. Tialima, Apolos agai Jisasgo po wali pabo we bidi hani tau mu sali, polobadu Godigo augwali hobede ebo kolesaga olo menama, tau sali.

Pol Efesusde sꝋ yali po da

19 ¹Te sogo Apolos te Korin be nanide bidibadi, Pol aga te Galesia tꝋ tomoba sabolali, nosali te Efesus be naniba sabolali. Tama

^k 18:18 Nam 6:18

te bulude agai Jisasgo po wali pabo bidi me badu bidibo suali. ²Pol agai augwali te po hanalu wali, “Polobadu sogo dagego homu Jisasba mu muani sogo, te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi dage pageba asaliwe?” Augwaligo te po wei agade ponoyu, te po wali, “Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi elalubo po dago polobadu odobeo,” wali. ³Tama Pol agai augwalibolo hanalu wali, “Tialima, te sogo augwaligo dage baptais mani sogo, dagego dego po wali pai dawew?” Augwaligo te po wali, “Jon agai we bidi baptais polobadu mayu agai ola mani po, te po bidi me deligo dabolo ola menama, dago te po wali pabo dao,” wali. ⁴Tama Pol agai te po wali, “Te polobadu te we bidi augwa dwai sę me, dwai kolesaga me tagalama, tudiba menama, homu begelama, te Jon agai te we bidibolo baptais mani. Tama tilama, agai augwalibolo te po wai, ‘Te ena nosali asobo bidi, te bidi dagego homugo mu koneao,’ wali. Tama eno dagebolo te po obao, te bidi da te Jisas da,” Pol agai te po wai. ⁵Tama te Efesus bulude bidali Jisasgo po wali pabo hani we bidi dabe augwaligo te po odama, augwali Jisas wali po baso, baptais sali. ⁶Te baptais selama, deli deli bidi toboluba Pol agai nogo mubadi, Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi augwaliba asali. Augwaligo gasagi yai haniani po wabo gagalali. Tama augwaligo Godigo augwalibolo mani po pusubo sę yali. ⁷Tama augwali te bidi hani nogo si olama, saęa badu si wagi sulama, bidi hani bidibo.

⁸Te Pol te polua sela tede bidali. Tede bidibadi, aga te Juda dabego bomo yai po ola mabo beba tigidali Sabat sogode te be tomoba pabo da. Agai augwalibolo te po wali, “Godigo homugo agai te we bidi tonalubo,” wali. Aga wi ebe, te po bomonama wai, augwaligo konemainu te po mu dao. ⁹Tiali goli, augwali me badu bidi dabego augwa homude hagela elama, augwa homugo Jisas konebe. Tama augwali tigidali bidi gedude doligulama, Godigo gesi tude pabo pobolo augwaligo dwai po wali. Tama tibaso, Pol agai te po odama, agai Jisasba homu muani bidi oda selama, te augwaligo Juda dabego bomo yai po ola mabo be taga pali. Tama tigidali sogo agai augwali dali po miani, te bidi me deli agai nogi Tiranus, tego skul be tiwaiba sisinama, po ola mani. ¹⁰Tama Pol agai te sę ebadi, kibu be si silali. Te sę elama, umabo we bidi te Esia tų tomode bidibo we bidi augwaligo Godigo dwagi yai po odali. Me badu Juda hani we bidi da, me badu te Juda hani isawai gasa hani dabe we bidi da.

**Sevago ogwa dabe dwai mobo augwaligo gagalama,
sela sawai hagede yali, usu isawai po**

¹¹Te sogo God agai genuai bomo mu Polbolo mani. Tama Godigo tigidali we bidibolo haniani bomai sę bidigo ebo usu isawai sę mu ola mawai. ¹²Polgo nami ugwa ugwa kugulu gudai dao, te duga holobo ugwa gebode kewai dao. Tama augwaligo te tobage ugwa dabe Polgo tulama, tama augwaligo te gasi sai bidi dabe bidibo madigiba selasa

pai dao. Augwaligo te ugwa te gasi sai bidi tigiba mubo si, te gasi sia sai dao. Te dwai haubo noma elalubo bidi dabe me, te sogo augwaligo te sɛ ebo si, te dwai haubo nomago te bidi dabe tagalama, wi pai dao. 13-14 Tama Juda genuai bidi deli bidali agai nogi Seva da. Agai sɛ da, te pris bidi dabe tonalubo dao. Agai ogwa da nogo a olama, me badu nogo si da. Tama augwali biliyu, te dwai haubo noma bidibo we bidi dwai noma sela sɔyani. Tiali goli, augwaligo homugo Jisas mu konebe. Tama dwai noma bidi me badu sela sɔyu, Jisasgo nogi ilama, sela sɔwainu yali. Tama augwaligo te dwai mobobolo te po wali, “Nage dwai haubo noma, eno Jisasgo bomogo nage sela sɔbo dao, te bidi Pol agai wabo po tiwai dao,” te po wai. 15 Tiali goli, te dwai mobogo augwalibolo te po wai, “Eno Jisas kone dao. Eno Pol kone dao. Tiali goli, dagego mena bomu eyu, te sɛ ebawe? Eno dage mu konebeo,” wali. 16 Tama te dwai mobo elalubo bidi agai te bidi dabe dali bomonama mu hwɛnana, agai augwali tigidali aiyaba elaluali. Tama augwaligo tigi agai mu dolali, augwaligo ugwa dabe pebeda sɔyani, te augwali te be tagalama, wi pali, tama me badu augwaligo tigi olo wi pali. Magi basowe? Te bidigo augwaligo ugwa dabe pebeda sana silai dao. 17 Tama te Efesusde bidibo Juda we bidi dabe me, te Juda hani isɔwai hani we bidi me, augwali tigidaligo te yali sɛ po odama, wi mu yali. Augwaligo te Genuai Bidi Jisas nogi ugwaba mu sali. 18 Tama nosali Jisasgo po wali pabo we bidi me badu augwali aselama, te po te we bidi tigidalibolo wai, “Te dwai pobi wabo sɛ dago polobadu yai dao” wali. 19 Tama augwaligo te pobi me, animani ola mabo buku dabe deliba sisinama, augwaligo tigidali we bidi gedude isiba ulai dao. Te buku abelebo mone ge te hauwa kisu 50,000 monego abelai dao. 20 Tama umabo we bidi augwaligo te bomai sɛ yali po odobo si, augwaligo te Godigo dwagi yai po mu odali. Tama Godigo dwagi yai po tigidali we bidigo homuba pelama, daɣ wali.

Efesusde bidibo we bidi dabego Pol dali wado po wai

21 Te nosali augwaligo te sɛ ela silama, Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo Polgo homuba menama, aga Masedonia tɔ dali Akaia tɔ dali te bulu siba pomainu homu ilali. Tedu pelama, aga Jerusalem sabaligi pomainu homu yali. Tama Pol agai homugo bomu eyu te po wali, “Ena teba sabaligi pelama, nosali ena Rom be nani sugi paibao,” te homu yali. 22 Tama tiali, Pol agai sɛ tau sabo bidi si te Masedonia tɔba tagala palali, te bidi si nogi me Timoti, me Erastus. Tama te bidi si tagala palama, Pol te Esia tɔde osogo bididuali.

23 Te bidi Pol te Efesus be nanide te sogo bidibadi, te Efesusde bidibo bidi dabe hauwa augwaligo Godigo gesi tɔdu wali pabo bidi dabe dali konila po weyu, moni sɛbɛ mu yali. 24 Tama te bidi me deli, agai nogi Demetrius, agai tigidali bidi sɛbɛ ebo homu hodolali. Agai te mone sabo

sę te gasagi yai bunuwali tiwai nai geselebo sę ebo bidi da, te bunuwali tiwai nai nogi silva, te wiegi yai kapa dao. Te Efesus be nanide te tibo god nogi Artemis moni lotu wabo be elaluali. Tama te bidi Demitrius me agai tau sabo bidi dabe me, augwaligo te lotu be dwasianu noma te bunuwali tiwai naigo nigibo sę elama, tama umabo bidigo sulama, moni monego abelama, sabo sę ebo da. ²⁵Tama te bidi Demitrius agai te tibo godigo dwasianu be sę ebo bidi dabe me, gasa sę ebo bidi dabe me, agai i olama, sisinama, te po miani. Agai te po augwalibolo tama wali, “Ama dede, dagego konebo dao, dago e sę ebogo te umabo masigi selama, da bugagia bidibo dao. ²⁶Tama dagego te bidi Pol agai ebo kolesaga koneani dao, dago agai po dabe me odali dao. Agai Efesusde bidibo we bidi dabebolo wabo po dabe, tama agai Esia tęde bidibo we bidigo me agai po tama wabo da, “Te tobage bidigo nogogo nigibo god da, bomomenio, augwali god mu menio, agai dage tau sogobeo,” te po walio. Agai tama po wabode tigidali we bidi augwaligo te po wali pali, te Efesus be nanide me, te Esia tęde me. ²⁷Tama eno dago mone sabo sę dolidali weyu eno wi ebo, tama tigidali we bidigo dago e ebo sęde dwai po wabo. Dago bugagia tonalusęyu da, te po genuai mu yaibao. Tama augwaligo Artemisgo moni lotu be dolaibao,” wali, “agai dago moni god we, tama augwaligo homugo genuai we god Artemis usu egobeo, agai dago tigidali Esia tę we bidi aga deliba lotu po wabo dao, te tigidali tęde bidibo we bidigo me,” te po wali. ²⁸Tama te we bidi augwaligo Demitriusgo wali po odobo si, augwaligo Pol dali moni sębę yali, tama augwaligo moni po daęą weyu, te po wali, “Artemis, nage da Efesus we bidigo genuai god da,” te wali. ²⁹Tama te Efesusde bidibo we bidi augwaligo te po odoyu, augwaligo moni po daęą wali, tama augwali pelama, Masedonia bidi Pol tau sali bidi si nogo tuali. Te bidi si me nogi da Gaius, me bidi nogi da Aristarkus. Tama augwaligo te bidi si nogo tolasa, augwa moni po tų ebo pesageba pali. ³⁰Tama Pol agai homugo da, te bidi hani te po tų eboba agai po wagi pai homu yali. Tiali goli, te Jisasco po wali pabo hanigo aga pigio wali. ³¹Gavman sę ebo tonalubo bidi dabe me badu, te Esia tęde, augwaligo Pol dali abagi wai dao. Tama augwaligo me Polbolo tama po ola tolali, “Pol, nage te po mibo tomoba pigio,” wali. ³²Tama te po mibode augwaligo homu agabe selama, te po dolali. Te moni po daęą weyu, me bidigo aga homugo konealubo po wali, me bidigo aga homugo konealubo po tedali me wali. Tama augwaligo umabo po mu dalasa pali. Te po miboba asali page augwali tigidaligo konebe. ³³Tialima, bidi me deli tede bidali, agai nogi Aleksander dao. Tama Juda hani augwaligo te bidi te po mibo tomoba doligi pali. Tigidali we bidigo augwaligo homu, te po mibo page agai dao, homu yali. Tama agai nogo tigidali bidigo po odoboba nogo ugwaba muani, augwa po wabo tagalomai yali. Agai homugo te sisinama po mibo page te Juda hanigo menio wąi hagede nogo

muani. ³⁴Tiali goli, te we bidi augwaligo aga Juda bidi dao konebaso da, agai te Artemisbolo lotu po wabo meni konenama, tama augwali tigidaligo moni po daęa wali, te po wali, “Te Artemis, nage da Efesus we bidigo genuai god we dao,” wali. Te po wabo kigamu gagalama, giliga tomo yagasali.

³⁵Te nosali te kaunsil kuskus bidi agai te po togolama, agai augwaligo te po aiyaba elaluali. Agai te po wali, “Dage Efesus bidi dabe, odao. Tigidali bulude bidibo we bidi augwaligo e Efesus bulu kone dao. Augwaligo kone dao, dago te Artemis genuai we godigo moni lotu be tonalubo dao. Tama dago te masigi me tonalubo dao, te dagaludu tuloluai masigi, te masigibolo dago lotu po wabo da. Te me augwaligo konebo dao. Bidigo te po sela saęobeo. ³⁶Tama tibaso, dage dua bidięo. Dagego bugagia konesięwai seęe wado egimio,” wali. ³⁷“Suao, dagego te bidi si po tųba odasa asali. Tiali goli, augwali sigo dago te lotu bede dwagi yai nai munalubo wi sabeo. Tama augwali sigo dago we god dali dwai po me wabeo,” wali. ³⁸“Tialima, Demitrius me, aga dali seę ebo bidi dabe me, augwaligo bidi me delide wado po wabo elalubaso da, teda augwa digi te po tų ebo sogo te po augwaligo dodolomainao, tama te po tų ebo bidi augwaligo te po dodolomainao,” wali. ³⁹“Tama dage me badu po elalubaso da, teda po tų ebo pesagede dagego te po wao. Tama te sogo genuai bidi dabe dugulama, po odama, augwaligo dodolobo da. Megi te po mibo silao. Magi basowe? ⁴⁰Dago megı e po mibo dobo yabo, dwalio. Tama tibaso, te Rom gavman tobolu bidigo dago te kolesagade da tų egowe ma meniwe, te eno konebeo. Suao, da e sisinani po page menia madigi, dago umabo po mu dalasa pabo wali. Tama te gavman bidigo da po tų ebo si, dago magi po te gavman bidibolo wei begelaiabwe? Po mu menio,” te po wai. ⁴¹Tama kuskus bidi agai te po olama, tama agai te bidi dabe tigidali augwa beba tagala palali.

Pol te Masedonia tų dali te Grik tų dali side bilali po

20 ¹Te wado po wali dabe sia selama, te hauwa sogonu bugagia bidama, te Polgo Jisasgo po wali pabo we bidi i wali. Tama agai dwagi yai po augwali homude daę olama bombo sabo po ola mani. Tama nosali dage tao po olama, augwali nogo mani. Tama agai augwali taga pelama, aga moni gebadu Masedonia tųba pali. ²Tama te Masedonia tų tomode peyu, Jisasgo po wali pabo we bidi hani augwali tau sabo dwagi yai po Pol agai hauwa sogo ola mani. Ola menama, nosali aga te Grik tųba sabolali. ³Te bulude aga polua sela bidali. Tialima, nosali agai homugo Siria tųba moni gebadu paio homu yali. Tama agai nai sisi elama, te Juda dabego aga ela muabo po agai odali. Tama tibaso, agai te homu yali, ‘Ena Masedonia tųdu pelama, ma geasa paibao,’ homu yali. ⁴Tama te bidi dabe me badu Pol dali hodobo pali. Te bidi nogi me Sopater, aga aya

da Pirus da, aga bulu da Beria. Bidi me nogi da, Aristarkus, te gasa bidi me nogi Sekundus. Augwali sigo bulu da Tesalonaika. Tama gasa bidi me nogi da Gaius, aga bulu da Derbe. Tama gasa bidi me nogi Timoti. Bidi me nogi Tikikus, te gasa bidi me nogi Trofimus, augwali si bulu da Esia tɔ da. ⁵Te bidi dabe tigidali augwali Pol dali pali. Augwali polasa pali, te Troas be nanide da asobo tonaluali. ⁶Tama da Filipai be nanide bidama, nosali te bo disawai bret tuali bodolu silibo si, da moni gebadu pali. Tama pelama, a naga sogo silibo si, da Troasba sabolama, te polasa pali bidi dabe sulama, ma hodobo muna selama, da Troas be nanide Sabat deli bidali.

Te Troas be nanide Polgo Yutikus isai ma hodolai po

⁷Te dwasianu Sarere pio te da deliba sisinama, te Jisasgo po wali pabo we bidi dabe me sisinama, nai bolo tuali. Tama Pol agai te we bidibolo Jisasgo po pusa mani. Agai te bobobage po pususu pedubadi, huli tomo mu yali. Magi basowe? Agai homugo do augwali taga paibao. ⁸Tama te po mibo be habu badu augwaligo sole umabo wawalo pali. Tama te be da moni sigi be da, te po mibo habu da ugwa badu mu. ⁹Tama gesi bidi me deli te windo tɔ me delide dugulaluali, agai nogi Yutikus. Tama Pol agai bobobage po pusubadi, te bidi godege magani elama, piali. Tama aga mu piyai madigi, buluba tula muani, aga digibulu mu tama tɔba tuloluali. Augwali aiyaba dulama, tɔba pelama, suali, aga osawali, te bidi mu isai suali. ¹⁰Tiali goli Pol aga udulama, tɔba dulali. Tama agai te bidi tigiba usu si elama, agai nogogo te bidi nogo si dua elama, tuali. Tama Pol agai tigidali we bidibolo te po wai, “Dagego te bidi homu dene baso, gela wagimio. E bidi bidibo. Megi ma hodaluama, bidaibao,” wali. ¹¹Pol te habuba ma holali. Tede aga dali te Jisasgo po wali pabo we bidi dali augwaligo homugo Jisas makone palama, te bret nai tuali. Tama te Pol aga te wali po wadolama, te po ola pedubadi, be posobode te po tagalama, aga pali. ¹²Tama te gesi bidi Yutikus aga gedu pedalu bidibaso, te augwali dali hodobo agai beba pali. Tama augwaligo homu dwagi yai yali, aga ma gedu pedalu bidibo ula elalubaso.

Pol aga Troas be nani taga solama, Miletusba pai po

¹³Te bidi Pol agai dabolo te po wali, “Dage gebadu polasa pelama, te Asos be naniba pao. Asos be naniba sabolama, ena asobo tede tonalua. Ena tɔdu asaibao, nosali da tigidali te moni gebadu ma paibao,” te po wai. Te po olama, da te moni gebadu Asos be naniba sabolali. Tama Pol aga te Asos pabo tɔdu pelama, te buluba sabolali. ¹⁴Tama agai da Asos be nanide bidibadi sabolali, tama da hodobo moni gebadu pali, te Mitilini buluba sabolali. ¹⁵Tama da Mitilini bulu tagalama, da pelama, Kios buluba do sabolali. Tama dago do Kios bulu tagalama, me sogo da Samos

buluba sabolali. Tama kigamu ma pelama, te Miletus be naniba sabolali. ¹⁶Pol agai homugo te Efesus be nani sugobeo, ela soaibao homu yai. Agai homugo ena Jerusalemba polo paibao homu yali, ena tede te Juda dabego moni nai tubo bodolu Jerusalemde bidibadi silaibao, te homu yali. Te Juda dabego moni nai tubo bodolu te nogi Pentikos dao.

**Pol agai Efesus be nanide bidibo Jisasgo po wali
pabo we bidi tobolu bidi dage tao wali**

¹⁷Te Pol Miletusde bidu, agai Efesusde bidibo Jisasgo po wali pabo we bidigo tobolu bidibolo agai pas me deli tolali. Te pasde agai te po wali, “Dage aselama, ena pageba asao,” wali. ¹⁸Tama augwali aselama, aga dali sisinama, bidali. Tama agai augwalibolo te po wali, “Ama dedeo, polobadu mu ena dage pageba hasia sogo mu te ena Esia t̄ba sabolai dao, dagego koneai dao, eno dage dali bidu tigidali yali ş̄ kolesaga me dagego koneai dao. ¹⁹Tama te sogo te Juda dabe augwaligo moni haniani ş̄eş̄ enabolo mani, te ena gela gugai yali. Tama augwaligo ena dolabo t̄ me gegai dao. Tiali goli, ena digi nogi aiyaba elaluama, tama eno homugo Genuai Bidi Jisasgo ş̄eba naga homu elama, ş̄eş̄ yali. ²⁰Te dage tau sabo po eno yogo yai menio. Duga bede me, duga sisinibo pesagede me, eno te po dugabolo eno umabo sogo pusa mawai dao. Te po duga koneai dao. Dage tau sabo po eno me deli dualai menio. ²¹Sesemane sogo eno dagebolo po bomonama weyu, te po wai dao, “Te Juda bidi dabe me, te Grik bidi dabe me, dagego dwai ş̄ ebo kolesaga me tudiba tagalama, homu begelama, God pageba aselama, dagego homu Jisasba mu muao.’ Te dage tau sabo po eno dagebolo tigidali sogo konelai dao. ²²Tama megi Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo ena daş̄ olama, ena Jerusalemba odasa pabo. Te bulu bidi dabego enabolo magi ş̄ egowe, te eno konebeo. ²³Tialima, eno koneanio. Augwaligo ena elama, ş̄eş̄ menama, ena kalabus yaibao. Tigidali be nanide te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo te tobage ş̄eş̄ sabo po enabolo ola mawai dao. ²⁴Tama augwaligo ena elama isilibo eno moni homu menio. Te magigo menio. Tiali goli, eno genuai homu mu Genuai Bidi Jisasgo enabolo mani ş̄eş̄ bomo elama mu yaibao. Tama te Godigo da homu dene ebo ş̄eş̄, te dwagi yai po eno tigidali we bidibolo augwaligo konealumai hagede bugagia pusa mawaibao,” Pol agai te po wai.

²⁵Polgo te po me wali, “Mu tama dao, dagego te po odao. Tama eno homugo te po megi silibo dao. Tialima, ena polobadu dage tomode biliyu, dage tigidali we bidibolo eno ola mawai dao, God aga dago Genuai Tobolu Bidi, agai da tonaluaibao wali. Tama megi eno koneanio, dagego ena munu ma sugobeo. ²⁶⁻²⁷Tama tibaso, megi tama eno homugo e po dagebolo bugagia ola mabo dao. Tigidali sogo ena dage dali bidu, Godigo tigidali ş̄eş̄ yabo homu ebo po eno dagebolo pusai dao. Te po eno yogo yai menio. Tama tibaso, bidi me deli dage tomode nosali aga hagabaso da, teda aga homugo dao, eno homugo menio,” wali.

²⁸Pol agai te tobolu bidi dabebolo te po wali, “Dua dao. Duga digi dali, te Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo dagego nogode muai we bidi dali, bugagia tonalua. Tama dagego augwali te kibu sipsip tiwai negebo ą yao. Dagego kone dao, Godigo aga ogwa Jisasgo kanemego te hani aga abelama, aga ma sai dao. Tama dagego augwali bugagia negao. Magi basowe? ²⁹Eno koneani, nosali te eno dage taga pabo sogode, te dwai bidi dabe dage tomoba aselama, dage dolaibao. Tama augwali te bulu yowi asobo ą elama, te sipsip kibu wai elabo ą yaibao. ³⁰Tama duga digi tomode bidi me badu hodaluama, ili po ola maiabo, augwaligo homugo tigidali Jisasgo po wali pabo we bidi augwali wali asomainu yaibao. ³¹Tama dage bugagia suao, te tiwai bidi gegabo. Tama dagego homugo eno yali sę tagalamuo. Ena dage dali bidibadi, te kibu be sela silai dao. Tama te hulide me, kigamu me, eno dagebolo dwagi yai tau selama, ą walabo po ola mawai dao. Tama hauwa sogo eno dage moni homu dene elama, gela wai dao.”

³²“Te megi eno dage God aga digi tonalumainu, God agai nogoba mubao. Tama Godigo dabolo hobede ebo kolesaga da olo menama tau sabo da po, te wali pogo me dage tonaluaibao. God aga usu elama, dage bomo ilaibao. God agai sa muani we bidi hani bugai homu ilabo sę elalubo da. Tama agai usu elama, te tobage sę dagebolo mawaibao. ³³Tama dagego mone me, ugwa me, me me dwagi yai nai eno pesa yai menio. Eno homugo dagego masigi dabe, ugwa dabe eno dagego ena me mao wai menio. Duga digi koneai dao. ³⁴Ena digi te be sę ebo ugwa hobolo sę elama, ena mone sai dao. Eno te mone selama, eno tubo nai me, eno abagigo tubo nai me, te eno abelali. ³⁵Tubo nai sabo sę ebo kolesaga eno dagebolo ola manio. Dago te sę bomo elama, te gasi yai we bidi tigidali sogo tau soguą. Te tobage sę ebo kolesaga polobadu Jisasgo dabolo ola mawai dao, te po wai, ‘Bidi mego gasa bidi nai olo mabo, te agai moni bugai homu ebo. Te nai sabo bidigo agai dwagi yai homugo te tau sabo bidi aiyaba elalubeo.’ Tama dagego Genuai Bidi Jisasgo te wali po deli naga konealua, homugo tagalamuo,” Pol agai te po wai.

³⁶Te Pol agai po silibo si, tama agai augwali dali kidu sugunama, Godibolo po wai. ³⁷Tama augwali tigidali sisinama, Pol pagea selama, sebedi usu eyu, gela wali. ³⁸Tama augwali moni homu dene yali. Magi basowe? Agai te po wali, “Ena gesabi dagego munu ma sugobeo,” wali. Tialima, te we bidi tigidali augwaligo aga odasa pelama, moni gebaba tagaligi pali, te tamu ą sanide.

Pol Jerusalemba pali

21 ¹Te dago te Efesus bidi dabebolo tobalobo po olama, taga soali. Tama da pabo te moni geba te wali asiyu da te gebadu Kos buluba solama, dolo mu pali. Tama do kigamu dago te Kos bulu taga

pelama, te Rodes buluba sabolali, tede piai. Pilama, tama dago te Rodes bulu tagalama, te Patara buluba pigi pali. ²Tama te Patara be nanide dago te gasa moni geba selama, te Fonisia tęba pabo geba da. Tama tibaso, da me te gebadu pali. ³Tama pobadi, tomode dago te tamu ęi tomode dwasianu bulu suali, te tę nogi Saiprus. Tama te Saiprus tę ela solama, te Siria tęba sabolali. Tama te geba te Tair be naniba sabolama, te bulude augwaligo walu dabe sela muani, tede dago te geba tagalama, te be nani tomoba pali. ⁴Tama pelama, Jisasgo po wali pabo hani gegelama, augwali dali bidibadi, Sabat deli bidali. Tama te sogo Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo augwalibolo po me deli wali. Augwaligo Polbolo te po tama wali, “Te nage Jerusalemba pelamuo,” wali. “Augwaligo nage elabuo,” wali. ⁵Tiali goli, da tede bidali sogo sia selama, da te bulu tagalama, moni gebaba ma pali. Te Jisasgo po wali pabo we bidi, wai puluba me, augwali da hodobo pelama, tamu ęi sesegeba sabolali. Te kemi tęde da sisinama, kidu sugunama, Godibolo gedu haluasa po wali. ⁶Po olama, nosali da tigidaligo “Dage tao,” olama, da te moni geba tomoba pelama, te Jisasgo po wali pabo we bidi augwa beba geasa pali.

Te bidi Agabusgo nosali yabo sę po Polbolo ola mayu konelai dao

⁷Te da te moni gebadu Tair be nani tagalama, pelama, te nabis be nani nogi Tolemesba sabolali. Tede dago te Jisasgo po wali pabo we bidi dali deli sogo pilama, da ma peyu, “Dage tao,” olama pali. ⁸Tama do kigamu da pelama, be nani Sisariaba sabolali. Tama da pelama, Filipgo beba sabolali. Agai tigidaligo sogo Jisasgo dwagi yai po we bidibolo pusa mabo dao. Aga polobadu nai dobabo sę emai hagede, nogo a olama me badu nogo si tama dęi ilali bidi da, aga te sę yai bidi da. ⁹Tama Filip agai wegi me si me si nama wegi bidali. Tama augwali genuai yai wegi goli, bidigo sabe. Tama te wegi dabebolo Godigo dwagi yai bomo menama, tama augwaligo Godigo po pusa mabo sę yai.

¹⁰Da tede hauwa sogonu Filip dali bidama, te bidi nogi Agabus aga Judia tędu asai bidi da, te Filipgo beba sabolali. Tama te bidi agai me Godigo pedauwalide po selama, we bidibolo bomu elama, Godigo po pusa mabo bidi da. ¹¹Tama aga da pageba aselama, agai Polgo kugulu selama, tama Agabus aga digi nogo dabe sęę dabe kęnama, agai dabolo te po ola mani, “Dagego odao, e po Godigo Dwagi Yai Mobo Bidigo enabolo mawai po eno dagebolo obao,” wali. “E kugulu page bidi te Jerusalemda te Juda bidi dabego e ebo tiwai nogo sęę kęnama, kalabus yaibao,” wali. “Tama augwaligo aga tama tilama, te Juda hani isęwai bidibolo mawaibao, aga tigide augwaligo dwai kolesaga emainu yaibao,” Agabus agai homugo koneama, te po dabolo wali.

¹²Te dago Agabusgo wali po odobo si, da tigidaligo homu dene elama, Polbolo te po bomonama wai, “Nage Jerusalemba pigio,” wali, Sisaria

we bidi me dago tigidaligo te po wai. ¹³Tama tiali goli, Polgo te po wei ponoyu te po wali, “Magi baso dage gela obawe? Dagego gela wagio. Tama dagego te homu seęę ena magio. Suao, ena Jerusalemba pobao. Tama augwaligo ena kalabuside mubaso da, eno wi menio. Eno Genuai Bidi Jisasgo po pusa mobadi, augwaligo homugo ena elabo homu ebaso me, elemainao,” te po wai. ¹⁴Dago Polbolo te po wai, “Dago naga homugo pai hagede ebadi, dago togologobeo. Dago te po tama silali. Tilama, dago Godibolo po wainao, ‘Genuai Bidi, naga homugo naga tigidali seę pedalomainao, da wali paibao, dago te aga pelamuo po ma wagobeo,’ ” dago te po wali.

**Pol kalabus ilama te Judia tęde bidibadi augwaligo
agai po tų odali**
(*Dqj 21:15–26:32*)

**Pol agai te Jerusalemdede bidibo tobolu bidi dabebolo
aga bilu ela bilali seę po pusa mani**

¹⁵Te da hauwa sogonu Sisariade bidama, me sogo dago Jerusalemba pai hagede, dago walu dabe sisi elama, pali. ¹⁶Te Sisaria bidi me badu Jisasgo po wali pabo bidi hani augwali da dali pali. Tama da augwaligo te bidi me deligo beba tagaligi pali, tede bidimainu yali. Te bidi nogi Nason, aga Saiprus buludu polobadu asai bidi da. Te bidi agai homu polobadu mu Jisasba muai bidi da.

¹⁷Tialima, te sogo da Jerusalemba sabolama, te Jisasgo po wali pabo we bidi hanigo augwaligo bugai homu elama, da suagasali. ¹⁸Tama do kigamu Pol dali da pelama, Jems dali po wagi pali. Tama te Jisasgo po wali pabo hani monu dabe tobolu bidi augwali me da dali sisinagasali. ¹⁹Pol dali dago te bage dabe nogo menama, bugai homu yali. Tama tilama, nosali Pol agai te aga te Israel hani isąwai bidi dabego tęde bilu ela bilali seę po augwalibolo pusali. Agai te po wai, “Godigo ena daų olama, eno te seę tigidali yali.”

²⁰Tama Polgo te po ola silama, augwaligo Godigo nogi ugwaba sali. Bidi me deli hodaluama, Polbolo agai te po wai, “Dago ama, nage bugagia koneao. Umabo Juda hani we bidi augwaligo homu Jisasba mu muai elalubao. Tama augwaligo bomu elama, Mosesgo bomu yai po tigidali wali pabo da. ²¹Tiali goli, gasa bidi dabe me badu augwaligo te hani we bidibolo nago nogi dolobo po wali. Augwaligo te geda mubo po tiwai wabo da, ‘Pol aga tigidali buluba pelama, tama agai Juda hani gegebo da. Tama agai koneama, te po augwalibolo ola mabo da, “Dagego Mosesgo dago waųbolo mani bomu yai po wali pigio. Dagego ogwa ame nabode, tigiwali togogimio. Dago waųgo yali kolesaga tudiba tagalao,”

Polgo te tobage po ola mabo dao,' augwaligo te po wabo dao, nago nogi dolomainogo. ²²Tama te tobage po wabo bidi dabe augwaligo nage eba asali po polo odaibao. Tama dago magi egowe? ²³Te usu dao. Pol, nage dago po wali pao. Da tomode bidi me si me si nama augwaligo deli bomai po bodolu God dali sai. Augwa bidibode me badu sę habu sai dao. ²⁴Naga dali te bidi me si me si nama bidi me nage hodobo te Moni Lotu Be tempel teba pao. Tama dagego te Juda dabego lotu po wabode te kolesaga ebode God gedude dwagi yai yaibao. Godibolo nai mabode nago te bidi me si me sibolo nago masigi mao. Tama augwa tobolu nisi poala sayagameo, te augwaligo bomai po bodolu God dali sai tiwai. Nago te tibo si te Juda hanigo subo si, nage Juda dabego bomo yai po wali pobao waibao. Augwaligo nage te sę ebo sulama, augwaligo nage dago bomo yai po dabe bolobo menio koneaibao. ²⁵Me ma, te Jisasgo po wali pabo hani, te Juda hani isęwai we bidi, te dago augwalibolo te po pas asęnama, tolai dao. Dago augwalibolo te po tama wai dao, 'Dagego te augwaligo te tibo godibolo ula mabo nai dage tugimio, dagego kibu me agai kaneme gelisęwai kibu tugimio, kaneme me tugimio. Te we sabo bomo yai po bolama, penani sę egimio,' dago augwalibolo te po wai," te bidi me deligo te po Polbolo wali.

²⁶Tama te po obaso, do kigamu Pol agai te bidi me si me si nama bidi oda selama, Moni Lotu Be tempelba pali. Tama augwaligo te Juda hanigo God gedude dwagi yai kolesaga ilabo lotu wali. Tama nosali augwali te Moni Lotu tempel Be tomoba pelama, tama Pol agai te lotu po wabo tobolu bidibolo te po walali, "Te Sabat deli silibo si, nosali da te Godigo gedude dwagi yai ilabo lotu silaibao. Silama, te da deli deligo te Godibolo ula mabo nai dabe magasaibao," te po wai.

Juda dabego Pol te Moni Lotu Bede nogo tuai po

²⁷Te Sabat deli silabo maga ebode, te Juda hani bidi me badu augwali Esia buludu aselama, Jerusalemba sabolama, tama augwaligo Pol te Moni Lotu Be tempel tomode bidibo suali. Tama sulama, augwaligo te umabo Juda hani bidi hodolama, Pol nogo tuali. ²⁸⁻²⁹Tama augwaligo Pol te Jerusalem be nani tomode Efesus bidi deli dali bilibo polobadu suali, te bidi agai nogi Trofimus, te Israel hani isęwai bidi. Tama augwaligo homugo Polgo te odasa asali bidi Israel hani meni homu yali, aga te Moni Lotu Be tomoba asali, tama te be dolali, augwaligo te geda mubo homu yali. Tama sulama, augwaligo i tama wali, "Hai, dage Israel bidi dabe, asię, da tau sagasię. Dago koneani. Bidi me deli agai tigidali bulude bidibo we bidi dabebolo po ola mabo, te dago hani nogi me, dago bomo yai po me, dago Moni Lotu Be tempel me agai aiyaba elalubo da. Nogo tuyu, te tibo bidi e dao. Suię. Megi dagego aga suao. Agai dwai kolesaga mu yali, Israel hani isęwai bidi dago dwagi yai Moni Lotu Be tomoba

odasa asalio. Te dwali. Tama tibaso, megi Pol agai dago Moni Lotu Be tempel dolalio, te be megi da te Godigo gedude dwagi yai mu menio,” augwaligo te po wali.

³⁰Tama te tobage po tigidali Jerusalemde bidibo we bidigo odobo si, augwali te Moni Lotu Beba sisinagasali. Augwaligo Moni Lotu Be tomode Pol tulama, buluba kega sąyani. Tama augwaligo te Moni Lotu Be tempel tų polo paliali. ³¹Tama augwaligo Pol ela mubo sę yali. Tama ebadi, bidi me deli pelama, te Rom gavman enesigi bidi tonalubo tobolu bidi pageba aselama, te po wai, “Te Jerusalem we bidi tigidali augwaligo moni po daęa obao, augwali pađe hwjabo maga yali.” ³²Tama te po obaso, te ami tobolu bidigo enesigi bidi hauwa mu me, augwali tonalubo bidi dabe me selama, te Moni Lotu Be tempel gobeba polo udulama pali. Tede augwaligo te we bidigo Pol elebo suali. Tama te we bidi augwaligo te ami tobolu bidi me, te enesigi bidi hauwa asobo sulama, augwaligo Pol ma elebe, tagalali. ³³Tama te ami tobolu bidi aga Pol pageba aselama, Pol nogo tuali. Tama enesigi bidi me badubolo te po wali, “Te bidi dagego aligabo bono si selama, te bidi nogode kęao.” Tama agai te Juda bidi hanibolo te po hanalu wali, “E bidi dewe? Agai dwai magi sę yaliwe?” wali. ³⁴Tialima, umabo bidi augwaligo bomonama po daęa weyu, augwaligo me me po, me me po wali. Te enesigi bidi tobolu bidi agai Polgo te yali sę po page agai konebo usube. Tama tibaso, te tobolu bidigo enesigi bidi me badubolo te po wai, “Dagego Pol selama, dagego bomai beba tagaligi pao,” wali. ³⁵Tama te enesigi bidi dabe augwaligo Pol togobilidu odasa holainu homu yai, tama te Juda dabego Pol ma sai hagede bomu yali. Tama tibaso, te ami bidi dabego Pol nogogo tobolude tolasa pali. ³⁶Te Juda dabe augwali wali asobadi, augwaligo “Pol ela muao,” po bomonama wali.

Pol aga digi tau sabo po page te Juda hani dali pusa mani

³⁷Te ami bidi dabe augwaligo Pol odasa aselama, augwa bomai be tomoba pai hagede, tų pobasede, Pol agai te tobolu bidi hanalu wali, “Eno nagebolo po me deli hanalubo usu egowe?” Tama te ami tobolu bidigo hanalu wali, “Nage Grik po wabo dawe?” wali. ³⁸“Eno homugo nage Isip bidi dao, te homu yali. Te bidi agai polobadu umabo we bidi homu hodolama, dago gavman bidigo po sela sąwai dao. Tama augwaligo te gavman bidigo po wali pabo we bidi me elai hagede yai. Te bidi agai umabo 4,000 we bidi selama, te bidi meni yai wa pai buluba pai dao. Eno homugo nage te bidi yaliwe homu yai dao,” te po wai. ³⁹Tama Polgo te po wei ponani, “Ena da Juda bidi hani dao. Ena ame nani bulu da Tarsus da, te Silisia tų tomode. Tama tibaso, eno Grik po wabo dao. Tama eno nogi da te Tarsus bulude bukude asęnama elalubo dao, te moni be nani. Tiali megi eno homugo nagebolo hanalu obao. Eno homugo tigidali we

bidibolo po waio,” te po wai. ⁴⁰Tama te ami tobolu bidigo “Augwali dali nago po wao,” olama, tama Pol aga te be togobilide dolalu, agai nogo tų yali, te we bidi augwaligo po wabo tagalomainogo. Tama augwali pedauwali pania selama, tama agai Juda pogo po pusubo gagalali.

22 ¹Te bidi Pol agai augwalibolo te po wali, “Eno ama dedeo, eno aya dedeo, eno wabo po dagego koneao, eno dwai kolesaga yali menio, dagego bugagia odao.” ²Pol agai augwalibolo te po wali. Augwaligo odali, augwa Juda pogo agai po pusubo suali. Augwaligo po munu me wabe. Magi basowe? Augwaligo agai po bugagia odainu tama yali. ³Tama Pol agai te po wali, “Ena Juda hani bidi dao. Ena idago ena Silisia tųde Tarsus bulude ame nai dao. Tiali goli, te sogo ena dwasianude skulba pelama, ena genuai bidi ilalio, e Jerusalem be nanide bididuali. Te sogo te genuai bidi Gamaliel agai ena ola mawai dao. Tama eno dago wų dabego bomu yai po tigidali eno skul mu wai dao. Tama eno bomu elama, Godigo po tigidali eno wali pali, dagego ede wali pabo tiwai tama dao. ⁴Tama polobadu eno Godigo gesi tųdu wali pabo we bidi tigidali eno dolai dao. Tama eno dwai sę mu elama, we bidi me badu eno aligabo bonogo augwali kęnama, eno augwali kalabus ilai dao. ⁵Tama te pris tobolu bidi me, te Juda lotu po wabo kaunsil bidi tigidali me, augwaligo dagebolo pusabo te yali sę po eno tibo po wabeo. Tama augwaligo enabolo pas me deli mawai dao. Eno te pas selasa pelama, te Damaskusde bidibo Juda hanibolo momainu eyu tama pali. Eno homugo ena Damaskusba pelama, Juda bidi hanigo ena konemainu, eno Jisago po wali pabo we bidi kalabus yainogo asai yaba homu emainu yali. Tama eno homugo augwali Jerusalemba odasa pelama, augwali moni seęę me, dene me somainu tiwai dao. ⁶Tialima, ena Damaskusba pabo tųdu pelama, tama da Damaskus pąba sabalobadi, giliga tomode, tama moni sole ula gagawai dagaludu polo aselama, te ulago ena tigidali bologobeasali. ⁷Tama ena tųba degasa pali. Tųde munalubadi, eno bidi mego enabolo te po wabo odali, ‘Sol, Sol, nago ena magi baso dolobo sę ebawe?’ ⁸Eno te po wei ponoyu, tama wali, ‘Genuai Bidi, nage dewe?’ wali. Tama agai enabolo te po wali, ‘Ena Nasaret bidi Jisas dao, ena nago te dolobo sę ebo bidi dao,’ wali. ⁹Tama ena dali pali bidi dabego te ula suali. Tiali goli, te bidi me deligo ena dali te po wabo augwaligo odobe. ¹⁰Tama eno aga te po hanalu wali, ‘Genuai Bidi, nago homugo ena megi magi egowe?’ Tama te Genuai Bidigo enabolo te po wali, ‘Nage hodaluuama, Damaskus tomoba pao. Bidi me deligo nagebolo Godigo homugo nago yabo sę po tigidali ola mawaibao,’ wali. ¹¹Tialima, eno gedu tigidali halua sali. Magi basowe? Te genuai sole ula gagawai nai eno geduba dolama, eno gedu hulua selama, hųsana pai dao. Tama ena dali pali bidi dabe augwaligo ena nogo tulama, Damaskus be nani tomoba odasa pali.”

¹² “Te Damaskus be nanide te bidi me deli bidali, agai nogi Ananias. Te bidi Godibolo lotu po wabo da, da Juda dabego bomo yai po me agai wali pabo da, tama tigidali Juda te Damaskus tōde bidali bidi dabe augwaligo homugo ‘Te dwagi yai bidi da,’ homu yai dao. ¹³Tialima, te bidi Ananias aga ena pageba dolagaselama, agai ena dali te po wai, ‘Sol, nage dago ama dao. Megi nage usu elama, gedugo ma suo,’ te po wai. Tama te bidigo te po ola silibo si, eno gedu usu elama, aga eno suali. ¹⁴Agai enabolo te po wai. ‘Te God dago wāgo lotu po wai dao, te da, agai homugo agai yabo sę tigidali nago konemainogo te yali dao. Agai sę ebo dwagi yai bidi nage sumainu homu eyu, nage sa muai dao. Tama agai homugo agai pedauwaligo po wabo nago odomainu yali. ¹⁵Tialima, Godigo homugo nage agai po pusabo bidi nigilali dao, tama nago tigidali we bidibolo nago gedugo suali nai me, te ologo odali po me pusagameo. ¹⁶Nage magi baso tonalubawe? Nage hodaluama, tama baptais sao. Nago dago Genuai Bidi i wao, tama agai nago dwai kolesaga yali sęę tigidali sela sāmainu tama yao,’ Ananiasgo enabolo te po wai,” Pol agai te po wali.

¹⁷Te bidi Pol agai te po me wali, te Jerusalem we bidibolo, “Te nosali ena Jerusalemba geasa asali. Tama ena te Moni Lotu Be tempel tomoba pelama, Godibolo po obadi, te sogo eno nai me deli suali, ma nade subo aq yali. ¹⁸Tama eno suali ma, Genuai Bidigo ena dali po mibo suali. Tama agai te po tama wali, ‘Odao, nage te Jerusalem be nani megı polo taga pao. Nago e we bidibolo te enade po wabo si, augwaligo odogobeo. ¹⁹Tama tibaso, nage polo pao,’ te po wai. Eno te po wei ponoyu, te po wai, ‘Genuai Bidi, augwaligo ena koneai dao. Polobadu ena te bomo yai po ola mabo be dabe tomoba pelama, te nago po wali pabo we bidi nogo tulama, elama, kalabuside muai dao. Tama eno te yali sę augwaligo koneai dao. ²⁰Tama me sogo augwaligo nago po wabo bidi Stiven ela mubo si, ena tede bidu, ena me usu da po wai dao. Te Stiven elali bidi dabe augwaligo ugwa eno tonaluali, augwaligo Stiven ela mubo si,’ eno te po wai. ²¹Tama te Genuai Bidi agai enabolo te po wai, ‘Nage megı pao. Eno nage te Israel hani isāwai we bidi pageba tagala palabo dao, digibulu,’ te wali,” Pol agai te po wali.

²²Te Juda hani we bidi tigidaligo Polgo wabo po odali. Tiali goli, agai te po wabo augwaligo odali, ‘Te Israel hani isāwai bidi tau saibao,’ wabo po odama, augwaligo sębę elama, bomo elama, po daqā wali, “Te tiwai kolesaga ebo bidi ela muao. Te dwai bidi aga da dali e tōde mu tama bidigio,” wali. ²³Tama augwali moni sębę mu ebaso, augwaligo moni po daqā olama, tō hogomu dali augwa gudubo ugwa dabe me selama, ugwaba sesayani. ²⁴Tama te Rom ami tobolu bidigo aga enesigi bidi dabebolo te po tama wali, “Dagego Pol dago bomai be tomoba odasa asao,” wali. “Dagego aga bono kęnama, keloago elao,” wali. “Keloago

elama, agai te Juda dabego agade te moni po daęa wabo page agai dabolo pusa mawaibao, agai tibo po wagobeo,” wali.

²⁵Tiali goli, augwaligo Pol bono kęnama, bomai be tomoba pelama, augwaligo aga elai hagede, te ami genuai bidi me deli agai page paęe dolaluali. Tama te bidibolo Pol agai te po hanalu wali, “Dagego te po tų isawai bidi olo dali elaiabwe? Bidi me deli aga nogi Rom gavman bidigo bukude elalubaso, te dagego te bidi olo elamuo. Te Rom gavmanigo bomo yai pode tiwai po elalubo dao, hasia po tų bolo ebo da, te bidi dwai kolesaga yai yabo wenama suenu,” Pol agai te po wai. ²⁶Tama te ami genuai bidigo te po odama, aga te enesigi tobolu bidi dolo pageba mu pelama, te po hanalu wali, “Nage magi sę yabo homu ebowe? E bidi agai nogi te Rom gavmanigo bukude nogi elalubo da,” te po wai. ²⁷Tama te ami tobolu bidi agai Pol sugi pelama, agai agabolo hanalu wali, “Nago nogi Rom gavmanigo bukude nogi elalubawe?” Pol agai “Awe” wali, “te mu dao,” wali. ²⁸Tama te enesigi bidi tobolu bidigo te po wali, “Eno Rom gavmanibolo mone ge hauwa mugo abelama, eno nogi Rom gavmanigo bukude asęnama tama elalubo dao,” wali. Polgo te po ma wali, “Mu tama dao, ena aya dali ida dali sigo nogi te Rom gavmanigo bukude muai dao, polobadu. Tama ena ame nani sogode te bidigo eno nogi me bukude asęani,” te po wai. ²⁹Te ami genuai bidi dabe me, te Pol elai hagede yali bidi dabe me, augwaligo te po odo si, augwali wi elama, polo habu kilali. Te tobolu bidi me moni wi mu yali. Magi basowe? Te bomo yai po bolama tama agai te enesigi bidi dabebolo megi tama te po wai dao, “Aligabo bono selama, Pol nogode kęao.” Tiali goli, agai hasia Pol dali po tų ebe. Tama agai megi tama koneani, te Polgo nogi te Rom gavmanigo bukude elalubo dao.

Pol agai te Juda hani kaunsil bidi dali po pusa mawai

³⁰Te do te enesigi bidi dabe augwa tobolu bidigo Pol nogode aligabo bono kęani pisagana palali. Tama agai homugo te Juda hanigo Pol po tų ebo po page mu gegai hagede tiali. Tama te ami tobolu bidigo te enesigi bidi dabe augwalibolo te po wai, “Dagego te pris hani tobolu bidi me, te Juda hani kaunsil bidi dabe me, sisinao,” wali. Tama augwali sisinagaselama, ami tobolu bidigo Pol te po miboba odasa dulama, doligiluali.

23 ¹Tama te moni po mibode Pol dolalu, te kaunsil tobolu bidi dabe bomonama gedugo tonalu, tama agai te po wali, “Dage eno deli hani dao. Eno te tiwai kolesaga Godigo susa aselama, megi eba usu naga sobao. Eno God dali dwai kolesaga me ebeo. Te tibo kolesaga yalide ena ma po tų ela mabeo,” wali. ²Tama Pol agai te po wabode, te pris tobolu bidi agai nogi Ananias, te bidi agai Pol pagede dolalubo bidibolo te po tama wali, “Dagego te bidi pedauwalide elao,” wali, tama augwaligo

Pol elali. ³Tialima, Pol agai Ananiasbolo te po wali, “God agai nage elaibao,” wali. “Nage te nago tigiwali badu naga sawi yai elalubo dao. Tiali goli nago homu kolesaga tomode da, te damua pai elalubao,” wali. “Nago homugo nage Mosesgo bomo yai po wali pelama, enade po tų dolo ela mobao homu yali. Tiali goli, megi nago te bomo yai po bolama, nago te bidi dabebolo olama, ena olo dali elao wali. Te dwali,” Pol agai te po wali. ⁴Tama te Pol pagede dolalubo bidigo Polbolo te po wai, “Te bidi da, te tuni bidi pris dao. Tama nago magi baso te dwai po agabolo obawe?” ⁵Tama Pol agai te po wali, “Ama dedeo, eno konebeo, te tuni bidi pris aga bidibadi digi yabuo. Te eno geda muai yabuo. Magi baso meni, Godigo po wabo așani bukude te po me deli elalubo, ‘Duga tonalubo tobolu bidibolo posobo po wagimio,’ ” wali.

⁶Te Pol agai te tama weyu, agai bugagia koneama tonalu te homu yali. Te po miboba asali te kaunsil bidi dabe agai koneama, te bidi hani sibi dabe si bidibao homu yali. Agai suali, te bidi dabe tomode digi te bidi hani sibi si elalubao, me deli te Juda hani dabe tomode te Farisi bidi hani sibi dao. Te Juda dabego tomode digi te me badu bidi sibi hani da, te lotu po wabo tonalubo bidi hani sibi dabe da, te augwali te hani nogi Sadyusi dao. Tialima, agai augwali sulama, tama agai po bomo elama te po mibo bidi dabe augwaliba weyu, te po wali, “Ama dedeo, ena te Farisi hani bidi dao, eno hani nų dabe augwali me te Farisi hani dao. Tama megi ena dage tomode dolalubadi, dagego ena po tų ela mabo. Magi basowe? Eno homugo te tigidali we bidi Godigo te gų pagede ma hodolaibao. Eno te tiabo sogo tonalubo dao. Ena tama wali pode megi dagego ena po tų ela mobao,” Polgo te po wali.

⁷Te bidi Polgo te po olama silibo si, te bidi hani sibi si te Farisi me Sadyusi te hani augwa sibi tomode konila ebo wado po polo olama, te hani si te po miani te besela șawanio. ⁸(Magi basowe? Te Sadyusi hani sibigo te homu ebo da, te isai bidi dabe ma hodalogobeo homu elaluali, te Godigo ensel bidi dabe bidibeo, te homu ebo tiwai, te mobo bidi dabe me bidibeo, te homu ebo dao. Tiali goli, te Farisi hani sibi dabego te homu ebo da, te isai bidi dabe gų pagede ma hodaluaiobao, te mobo bidi dabe mu bidibo da, te Godigo ensel bidi dabe mu bidibao homu yali.) ⁹Tama te umabo bidi dabego bomonama, moni po dağa wali. Me badu te Farisi bidi sibi me, augwaligo te bomo yai po ola mabo șe eyu, dolaluali. Tama augwaligo șeșe ebaso, te po bomonama wali, “Dago te bidigo dwai kolesaga me yai subeo. Mobogo me, ensel bidi me agabolo te po wali bogo,” te po wali.

¹⁰Te hani bidi sibi si augwa te po mibode moni șeșe mu yali. Te ami tobolu bidi agai homugo tama tiali, ‘Te po miani bidi dabego Pol nogo șağa uga keke, edaba keke elama, agai tigi polo tologa pabode ela muabo maga dao,’ homu yali. Tama te homu elama, agai te enesigi bidi dabebolo

te po wali, “Dage me badu te po mibo tomoba pao,” wali. “Tama augwaligo Pol nogo keke baso da, teda dagego aga nogo keka selama, dago aga te bomai be tomoba sela paibao,” wali.

¹¹ Te sę augwaligo elama, te sogo hulide te Genuai Bidi Jisas aga Pol pageba aselama, dolaluali. Tama agai te po wali, “Pol, nago Jerusalem bidibolo eno po pusa mani. Tama nosali nago te pusali po tiwai naga te Rom be nanide me pusa mao. Tama tibaso, nago wi egio, nago homu daę olama, bidao,” wali.

Juda dabego Pol elabo po wali

¹² Te do kigamu Juda hani bidi me badu sisinani, augwaligo yabo sę po dodolali. Tama augwaligo te po bodolu Godibolo daę walama, te po wai, “Dago tubo nai me, aę me gisilama, Polbolo polasa ela muaibao. Tilama, nosali dago nai me aę me ma tueibao,” wali. ¹³ Te po minama mu daę wabo bidi dabe te bidi sigo nogo saęa sese te 40 silama bidi bidali. ¹⁴ Tama augwali te pris hani genuai bidi dabe pageba pali, tama te tobolu bidi te monu dabe pageba me pelama, tama augwalibolo te po tama wali, “Dago te bomai bodolu po Godibolo wali, megi dago nai me, aę me tuguo wali. Pol ela muaibao, tama nosali dago nai me, aę me ma tugo. ¹⁵ Tama tibaso, megi dage me, te kaunsil tobolu bidi dabe me, dage tigidali dagego te ami tobolu bidibolo bidi mumubo po ola tolao. Agabolo te po wao, ‘Dago homugo nago Pol eba ma tagala palao. Tama dago homugo agabolo po me badu ma hanalu waio, dago homugo agai mena sę mu yali te dago mu koneaio,’ te po wao. Tiali goli, aga edaba asobadi, dago nę mugi pelama, aga ela muaibao,” te Juda dabego te po wai.

¹⁶ Te bidi Pol aga abego ogwa, te gesi bidigo te Pol nę mugi pelama elabo po mibo odali. Tama tibaso, aga pelama, ami bidi dabego bomai beba Polbolo te po wagi pali. ¹⁷ Tama Pol agai te enesigi bidi genuai bidi me deli i olama, agabolo te po wali, “Nago te gesi bidi duga tobolu bidi pageba odasa pao. E bidi agai po me deli elalubo, agai odomainao,” wali. ¹⁸ Tama agai te gesi bidi odasa, aga tobolu bidi pageba pali. Agai te po wai, “Te kalabus bidi Pol agai ena i olama, hanalu wali, eno e bidi nage pageba odasa soao. E bidi agai homude elalubo po me deli nagebolo mawaibao,” wali.

¹⁹ Te ami hani tobolu bidigo te gesi bidi nogo tolasa, augwali si gasa habuba bidi meni yaiba pelama, agai te gesi bidibolo hanalu wali, “Nago homugo magi po enabolo waiwe?” wali.

²⁰ Te gesi bidigo agabolo te po wai, “Te Juda hanigo genuai bidi dabe augwaligo homu deli elama, augwaligo do nagebolo te tibo po nigilama, hanalu weyu, tama waibao, ‘Dago homugo Polgo yali sę po ma odaio. Da pageba Pol odasa asao,’ te po tama do augwaligo waibao. ²¹ Tiali goli, augwaligo wabo po nago ‘Au’ wagio. Te augwaligo bidi sese si bidi

tũa nq muagasaibao, Pol pabode elainogo yaibao. Tama augwaligo God gedude Pol elaibao po polai dao. Augwaligo Pol elainu, te nai me, aꝓ me osogo gisilali. Augwaligo te po dola selama, nago ‘Awe, Pol te kaunsilba pagameo’ po wabo wenama tonalubo,” te gesi bidigo te po wai.

²² Te ami hani tobolu bidi agai te gesi bidibolo te po wai, “Nage pedauwali pania sao. Nago enabolo wali po gasa bidibolo munu ma pusugio, hogwa sao,” wali. Tama agai te gesi bidi aga beba tagala palali.

**Te ami tobolu bidigo Pol te moni gavman
bidi Feliks pageba tagala palali**

²³⁻²⁴ Te ami hani tobolu bidi agai te ami genuai bidi si i wali. Augwali si aselama, agai tega sibolo te po wai, “Dage sigo megi hulide Pol te Sisaria buluba odasa pao. Eno homugo dage sigo bugagia odasa pelama, Feliks pageba tagaligi pao. Agai te gavman moni tobolu bidi dao. Tama dagego enesigi bidi dabe bidi sese nogo si nama 200 bidi sao. Te kibu hosde duayabo enesigi bidi dabe te bidi sese sela olama, gasa bidigo nogo si nama 70 bidi me sao. Te bidi sese nogo si nama 200 bidigo sesemone enabo bidi me sao. Dage sigo tama bidi dodolama, te Pol aga duayabo hos kibu dabe dodolao. Tama dodolama, te megi huli tomode nai po wabo magade 9 klok e bulu taga pagameo,” te po wai.

²⁵ Te po olama, te ami tobolu bidi agai te pas nogogo asəani, te pasde te po wali,¹ ²⁶ “Eno nogi Klodius, me nogi Lisias dao. Megi eno te pas Feliks nagebolo asəbe dao, nage gavman genuai tobolu bidi dao, nogi elalubo bidi dao. Nage tao. ²⁷ Eno te bidi nage pageba tagala palebe dao. Magi basowe? Te Juda hani bidigo aga nogo tulama, paꝓe mu tama elebadi, tama dago tama odali agai nogi dago gavman bukude nogi elalubo. Tama tibaso, ena eno enesigi bidi dabe dali pelama, te bidi augwaligo nogode eno salio, tau selama, bobelai dao. ²⁸ Eno homugo e bidigo mena dwai kolesaga ebaso, te Juda dabego elainu yaliwe? Tama tibaso, te po page eno koneainu, eno aga augwaligo kaunsil bagede po miboba odasa pali. ²⁹ Tama tilama, Pol agai yali po page eno odali. Augwaligo aga po tũa yali Juda dabego bomo yai po me badu pode. Tama augwaligo aga elabo dwai kolesaga me ebeo. Tama augwaligo te dwasianu pode aga kalabus me egobeo. ³⁰ Tama tibaso, eno megi aga nage pageba polo tagala palobo dao. Magi basowe? Eno te Juda dabe sisinama, te bidi Pol elabo po eno odalio. Tama eno augwalibolo te po wali, “Te bidi po tũa yabo da, e tama dao. Dage megi Sisaria be naniba pao, te gavman genuai tobolu bidi Feliks agai pagede te po tũa yao.” Te elama, eno po tama dao,” te po agai asəani.

³¹ Te ami enesigi bidi dabe augwaligo augwa tobolu bidigo wali po wali pali. Tama augwali hulide Jerusalem taga pelama, augwaligo Pol te

¹ 23:25 Sai 22:28

Antipatris be naniba odasa pali. ³²Tama do kigamu te tōdu pabo enesigi bidi sibi me, te sesemone enabo bidi dabe me, augwali Jerusalem ma geasa pali. Tialima, hos kibude duga yali bidigo naga augwaligo Pol te Sisaria be naniba tagaligi pali. ³³Tama te sogo augwali Sisariaba sabolali. Te ami tobolu bidigo așani pas augwaligo te gavman genuai tobolu bidi Feliksbolo mani. Augwaligo te gavman tobolu bidi pageba Pol tagalali. ³⁴Tama te gavman genuai tobolu bidi agai te pas nedama, agai Polbolo hanalu wali, “Nage mena tō bidi dawe?” Tama Pol agai te po tama wali, “Ena Silisia tōdu asai dao,” wali. ³⁵Tama te gavman genuai tobolu bidi agai te po odobo si, agai Polbolo te po wai, “Nage po tų yabo bidi dabe eba sabalobo si, eno te po tų ebo odaibao.” Tama aga enesigi bidi dabe i wali. “Dagego Pol genuai gavman bidigo dwagi yai beba tagaligi pao, te polobadu te genuai bidi Herotgo sę yai be dao. Dagego aga bugagia tonaluo,” te po wai.

Te Juda tobolu bidi dabe augwaligo Pol po tų yai po da

24 ¹Te a naga sogo silama, te Ananias aga Sisaria be naniba asali. Te bidi Ananias te pris tobolu bidi da. Aga dali Juda dabego monu dabe me badu me asali. Te bidi me deli agai nogi Tertulus, aga me asali. Te bidi agai po tų ebo sę mu koneai bidi da. Tama augwali tigidali te gavman tobolu bidi Feliks pageba sabolama, tama augwaligo Pol po tų yabo po tigidali agabolo pusa mani.

²Tama te tobolu gavman bidi Feliks agai te Tertulusbolo “Nago po wabo gagalao,” wali. Tama aga doligiluama, Polgo po tų yabo po gagalama, agai tama po wali, “Dago genuai bidi, hasia eno nagebolo nage usu da po waibao. Magi basowe? Nago dwagi yai kolesaga mu elalubo. Tama tibaso, da bugagia bidibo da. Nago te bomu yai po bugagia dodolama, me badu sę me dago bulu hodolabo sę bugagia dolasa pabo. ³Tama tigidali sogo dago nage dali moni bugai homu ebo dao. Te tama tibaso, dago homu nagebolo nage usu dao po obao. ⁴Tialima, eno nage dali bobobage po pusugomeo, nago sę yaga wali sę sę tola sidalio. Tialima, megı eno nago da homu dene elama, da olo tau sabo po hanalu obao, nago dago pęwadage ponu pusubo odao.”

⁵“Dago te bidi Pol sulama, koneani, agai da te dwai dwai kolesaga hauwa ebo bidi da. Tama dago koneani, te bidi agai tigidali Juda bidi tomode me, tigidali bulude me, hwıbo po page pabo bidi dao. Tama agai te wado po olama, tama te we bidi hani tomode pedebo bidi. Tama aga te Nasaret dwai bidi hani tobolu bidi dao. ⁶Tama odao, agai dwai kolesaga dago Moni Lotu Be tempel tomode gagalama yali, te be meda ilainu, te dago Moni Lotu Be tempel bomu yai po agai bolalio. Tama tibaso, dago aga nogo tuali. [Tama dago homugo te dago bomu yai po bolalide, aga po tų ebao. ⁷Tiali goli, te ami hani tobolu bidi nogi Lisias aga dali

te enesigi bidi dali aselama, augwaligo te bidi dago nogode bomu mu elama, dobawai dao. ⁸Tama nosali te ami tobolu bidi Lisias agai te po wai, ‘Te Pol po tų yai hagede yali bidi augwali aselama, nage gedude te po wagasao,’ wali.] Tama megı nago agai yali sę po page hanalu wabosi, tama aga digi te po page nagebolo pusaıbaı. Tama nago dago aga po tų yai hagede yali po page gegao,” te po wai. ⁹Tama Tertulusgo te po olama, te Juda dabego me aga tau selama, “Te mu po dao, te Polbolo naga,” te po wali.

Pol agai Feliksbolo po pusali

¹⁰Te genuai gavman bidi Feliks agai nogo sibage elama, “Asao” olama, agai homugo Pol agai po omainu yali. Tama Pol aga dolalu, agai te po tama wali, “Eno nage koneanio, nage e tęde tobolu bidi nigila bidıbadi, kibu be hauwa silalıo. Tama tibaso, nago dago ebo kolesaga kone dao. Tama tibaso, eno dwagi yai homu eyu, ena digi tau sabo po nagebolo pusuba. ¹¹Megi te poluade ena Jerusalemba pelama, Godıbılo lotu po wainu yali. Te hauwa sogo silıbeo, nogo si olama, sęęę badu si wagi solama, sia salı. Tama nago augwalıbılo hanalu wabo si, teda nago mu koneaıbaı, te po mu da. ¹²Te sogo augwalıgo ena sualı, eno gasa bidi dabe dali pogo wębi hwıyu ebe, te Moni Lotu Be tempel tomode. Tama eno bidi dabe me badu wębi hwıębo bidi me sisinıbe. Eno te tobage kolesaga tıgıdalı bomu yai po ola mabo bede eno me ebe, te Jerusalem tęde me ebe. ¹³Tama augwalıgo te po megı ena po tų ela mabo, te po mu po menıo. Tama eno te dwai sę yali po page tiwai me augwalıgo nagebolo ola magobeo, te po mu da wagobeo.”

¹⁴“Tıalı gılı eno homugo dagebolo augwalıgo ena po tų ela manı po dagebolo eno bugagıa konelaıbaı. Ena te God wali pabo gesı tų wali pabo da. Ena God mu agabılo lotu po obao, te dago nęęo te lotu po wali God da. Tıalı gılı, bidi me badu augwalıgo dago gesı tųdu wali pobaso, augwalıgo homugo da Juda hanı dolobo dao homu ebo. Tıalı gılı, eno tıgıdalı Mosesgo asęanı po me tagalobeo. Tama eno te polobadu Godıgo po bukude asęnama pusa manı po eno konealubo homugo tagalogobeo. ¹⁵Eno konealubo homugo God koneama, nosalı we bidi tıgıdalı gų pagede ma hodolaıbaı, te me badu we bidi dwagi yai kolesaga yalı we bidi hanı da, te me badu dwai kolesaga yalı we bidi hanı da. Tama te sę yabo sogo asobo eno tonalubao. Tıalıma, te Juda hanı bidi me augwalıgo te sę yabo sogo tonalubao. ¹⁶Tama tıgıdalı sogo eno tıgıdalı we bidıbılo dwai kolesaga ebo ena mu hagelabo. Eno Godıgo gedude me, we bidi tıgıdalıgo gedude me dwagi yai kolesaga naga yalı hagede, eno te sę bomu ebo da,” Pol agai te po wai.

¹⁷Te bidi Pol agai po me tama wali, “Te polobadu ena Jerusalemde bidama, nosalı gasa buluba pelama, kibu be me si me si nama silama,

ena Jerusalemba tamadi ma pali. Te sogo ena peyu, eno ama dede Jerusalemdede bidibo bidi tau sai hagede, mone ge dali selasa pali. Eno homu me eno Godibolo hasa elama, Godibolo nai ula mabo kolesagadu wali pomainu yali. ¹⁸Tama ena te Moni Lotu Be tempel tomode te sę ebadi, augwaligo ena suali. Te God gedude dwagi yai bidabo lotu sę eno ela silama, augwaligo ena suali. Tama bidi dabe me badu sisinama, po daęa olo dali weyu, te ena dali hwıyu yabo bidi hani me sisinai menio. ¹⁹Tiali goli, Juda hani me badu te Esia tęde bidibo bidi hani aselama, te Moni Lotu Be tempel tomoba asali. Tama augwaligo ena dali te po wabo page bidi dabe da. Tama te Juda dabe augwaligo homu ena po tų ela magi sogo da, teda augwali nago pageba aselama, ena po tų wagasigi da. Augwa po elalubaso da, magi homu elama, augwali magi baso nage pageba te po polo wagasobewe? Magi basowe? Augwaligo po menio. ²⁰Tiali goli te bidi dabe eba sabolali bidi dabe, augwaligo nagebolo eno dwai kolesaga yali po pusao wao, te eno moni kaunsil bidi gedude dolalubadi yali sę po pusao. ²¹Tiali goli, augwaligo eno dwasianu yali sę me delide wado eba. Eno te moni kaunsil bidi dabe gesabide tomode dolalu, eno te po wai dao, ‘Eno homugo God mu konealubo da, te isali we bidi tigidali Godigo gų pagede ma hodolaibao. Tama tibaso, dagego ena po tų ela mabo,’ eno te po wai,” Polgo te po wai.

²²Te bidi Feliks agai te Genuai Bidi Jisas wali pabo tų po bugagia koneani. Tama agai te Juda bidi hanibolo te po tama ola mani, “Te ami tobolu bidi Lisias asobode, eno dagego te po tų ebo dodolaibao.” Agai te po tama olama, te po tų yali tagalama, nosali po tų ma yainu tonaluali. ²³Tama Feliksgo te ami hani genuai bidibolo te po wai, “Pol kalabusiba muao. Tiali goli, nago Pol kalabus bomonama egio. Pol aga abagi dabe aselama, aga suagaselama, nai dabe me magasomainao,” te po wai.

Feliksgo Pol kalabus bede bidabo kibu be si mani

²⁴Te nosali hauwa sogonu silama, Feliks dali aga we dali asai, te we nogi Drusila, te Juda hani we da. Augwali si aselama, tama augwaligo Pol i wai. Tama Pol aga pageba asali. Tama Pol agai augwali sibolo te Jisas Kraıs teba homu mubo po page ola mani, tama augwali sigo odali. ²⁵Tiali goli, Pol agai te po ola mayu, te po wai, “Tigidali we bidi dwagi yai doloba pai kolesaga mu elama, bugagia tonalualao, dagego dwai kolesaga egio.” Tama agai te po wali, “Godigo we bidi tigidali po tų yaibao,” wali. Tama te sogo Feliks agai te po odama, agai wi mu elama, agai Polbolo te po wali, “Nage megi te kalabus beba ma pao. Tama nosali me sogo eno sę meni baso, nage eno i obaso da, te nage ena pageba asagameo.” ²⁶Tama Feliks agai homugo Pol agai mone dualama, geme menama, agai kalabus ebo tagalamainu, te homu yali. Tama tibaso, agai Pol hauwa sogo i olama, aga dali po wali.

²⁷Te Feliks agai homugo te Juda hani bidi dabe dali abagi olama, bugagia bidainu homu yali, tama agai Pol kalabus bidibadi sula tagalali. Tama kibu be si silama, te bidi Porsius, aga nogi me Festus, agai Feliks go sę hasegelama sali, te moni gavman sę. Tama Feliks gasa buluba sę egi pali.

**Pol agai te po wai, te moni gavman bidi Sisargo
agai eno po tų odomainao wali**

25 ¹Tama te sogo Festus agai te gesi sę selama, te Sisaria buluba asai dao. Tiali goli, tede sela sogo bidama, agai Jerusalem pa dai dao. ²Tama te Jerusalemde te pris tobolu bidi me, te Juda hani tobolu bidi me, augwali dali pai dao. Tama te hani Festus dali deliba sisinama, augwaligo Pol po tų yai dao. ³Augwaligo bidi me badu dodolama, tąba nę mumainu, tama augwaligo homugo Pol elainu, tama augwaligo Festusbolo bomonama hanalu wali, “Dago homugo nago te bidi Pol Jerusalem o dasa asao,” wali. ⁴Tialima, Festus agai te po wei ponoyu, te po wali, “Pol aga Sisaria bulu kalabus bede bidali. Pąde tama ena Sisaria buluba ma paibao,” wali. ⁵“Tama dagego duga tobolu bidi dabe ena dali tagala palao. Tama te bidi agai dwai kolesaga yai baso da, te dagego aga te Sisaria bulude po tų ilagameo,” wali.

⁶Te Festus aga te Jerusalemde bidibadi, nogo si sogo bidama, aga Sisariaba ma pali. Tama do kigamu aga te po tų bede bidali. Tama agai ami bidi i olama, “Pol o dasa asao,” wali. ⁷Tama Pol te po tų ebo be tomoba aselama, te Jerusalemdu asali Juda tobolu bidi dabe aga pageba sisinagasali. Te augwaligo bomai po umabo olama, te bidi Polgo dwai dwai kolesaga dabe haniani ebo bidi da po olama, Pol po tų ela mani. Tiali goli, te po mu po meni, augwaligo Festusbolo te po mu po ola magobeo. ⁸Tiali goli, Pol agai te po wei begeleyu, te po wali, “Eno te Juda dabego bomo yai po me deli bolobeo. Eno dwai kolesaga augwaligo Moni Lotu Be tempel tomode me ebeo, te be tomode meda ilama, me dolobeo. Tama eno dago Rom gavman moni tobolu bidi Sisar agai nogi dolabo po me wabeo,” Polgo te po wai.

⁹Tialima te gavman bidi Festusgo agai homugo te Juda hani bidi dabego aga dali dwagi yai homu pemene eyu, abagi olama bidai hagede homu yai. Tama tibaso, agai te po Polbolo hanalu wali, “Nago homugo eno te nago po tų te Juda dabego kaunsil bidi dabe gesabide dodolomainuwe? Tama tiabo homu ebaso da, teda nago homugo eno nago po tų te bulu Jerusalem pa pelama, dodoligi paiwe?”

¹⁰Te bidi Pol agai te po wai, “Eno homugo Jerusalem pa pogobeo. Megi ena e dolalu po tų ebo be, te tigidali bulu tonalubo moni gavman bidi Sisargo po tų ebo be deli da. Nago ena e bede po tų ilao. Naga digi koneai dao, eno te Juda hani dali dwai kolesaga me ebeo. ¹¹Eno te moni bomo

yai po me deli bolai tigi sogo da, te ena ela muao wagi da. Nago homugo augwaligo aga ela muao po wagi sogo da, teda eno ‘Ena elamuo’ po wagi menio. Tiali goli, augwaligo tibo pode ena po tų ebaso, te gavman bidigo ena augwaligo olo dali elemal hagede sula tagalogobeo. Tiali megı eno homugo nago ena te Rom buluba tagala palao, te Sısar pageba pelama, tede agai te ena po tų bugagia dodolaıbao,” Pol agai te po wai. ¹²Tama Festus agai te po odama, agai po tų ebo mu koneai bidi dabe dali po miani. Tama te po mıbo silama, Festus agai Polbolo te po wai, “Nago homugo nage te Rom gavman moni tobolu bidi pageba pelama, agai nago po tų dodolaıbao. Nage teba pao,” wali.

Festusgo Pol po Agripabolo hanalu wali

¹³Te nosali me sogo te moni gavman bidi me deli, te bidi nogı Agripa da, aga dali aga abe dali sı te Sısaria be nanıba asali. Te aga abe nogı da Bernaisı da. Augwali sı Sısaria buluba aselama, te Festusbolo “Nago te sę elama, bidıbo, usu dao,” wali. ¹⁴Tama augwali sı Sısaria be nanıde hauwa sagonu bidama, te Festus agai te Pol po Agripabolo wali. Agai tama po wali, “Te kalabus bidi me deli bidıbo, agai nogı Pol da. Tama Felıksgo te agai po tų silısbaso, aga te kalabus bede bidıbo. ¹⁵Tama polobadu gana ena Jerusalemba pelama bıdagasali sogo, te Juda dabego monu dabe me, te genuai pris tobolu bidi dabego badi, te Juda hani dabe tobolu bidi dabego me, tama augwaligo te bidi po tų ilali. Augwaligo enabolo te po wali, ‘Nago te bidi po tų elama silıbo sı, enesıgi bidi dabego aga mu ela muao,’ wali. ¹⁶Tama tiali goli, eno augwalıbolo te po wai, ‘Da Rom bidi dabe dago te tobage sę ebo menio. Dago te po tų yabo sę te tiwai ebo da. Te po tų yabo page bidi dabe me, te olo bidi me, augwali tıgıdali sısinagaselama, te olo bidi agai bılali po page dabe me, agai yalı sę po page me pusubo dao. Tama te tobage po tų yabo sę esısbaso da, teda da Rom dabego te bidi aga po tų yabo page bidi dabego nogoba mubo menio,’ eno te Juda dabebolo te po wali.”

¹⁷“Tama augwali ena dali e Sısaria buluba asali. Tama ena toma tube, tama do kıgamu ena te po tų ebo beba palı. Tama eno enesıgi bidi dabe me badu tagala palama, augwaligo Pol ena pageba odasa magasali. ¹⁸Tama dago po tų yalı. Te Pol po tų ilıbo bage dolaluyu, po wali. Tama eno homugo augwaligo te po tų ilıbo Polgo haniani dwai kolesaga yalı dıgi po tų ebo yaba homu yalı. ¹⁹Tiali goli, menı. Augwaligo aga po tų ebo po page augwaligo lotu po wabode naga tama. Tama augwaligo aga po tų ilıbo po page me deli e tiwai elalualı. Te bidi me deli isalı, agai nogı Jısas da. Tiali goli, Pol agai po bomı mu weyu, ‘Te bidi Jısas da, te gesı bidıbo ula elalu bıdıbao,’ wali. ²⁰Tama eno bugagia te po tų ebo eno konebeo. Tama tibaso, eno Polbolo hanalu wali, ‘Nago homugo Jerusalemba pelama, tede nago e po tų yaıbawe?’ wali. ²¹Tiali goli, Pol

agai homu hagela yali. Tama agai enabolo te po wali, ‘Nage ena Rom buluba tagala palama, te Sisar pageba pelama, tede agai digi eno po tų dodolaibao,’ wali. Tama te po obaso, eno te enesigi bidi dabebolo te po wai, ‘Aga dagego tonalua. Nosali eno aga Rom gavman bidi Sisar pageba tagala palaibao,’” Festusgo te po wai. ²²Tama te moni gavman bidi Agripa agai te Festusbolo po wai, “Ena digi te bidigo po ena odaibao.” Tama Festusgo agabolo te po wai, “Do kigamu naga odagameo,” wali.

²³Te do kigamu te ami tobolu bidi dabe me, te Sisariade bidibo genuai nogi yai bidi dabe me, te gavmanigo po mibo be tomoba pali. Tama Agripa dali, Bernaisi dali si te be tomoba pabo si, te bede au yai madigi pelama, augwaligo augwali si bugai homu ilali, nogi ugwaba sali. Tama aselama, Festus agai ami bidi dabe me badu tagala palali, augwaligo Pol odasa aselama, te bidi dabe tomoba asomainu. ²⁴Tama Festus aga doligi uluama, te po wai, “Te gavman genuai bidi Agripa me, te gasa genuai bidi dabe me, megi po miboba asali bidi dabe, dagego te bidi suo. Tigidali Juda we bidi augwaligo e bidi enabolo elao wali bidi e dao. Tama Jerusalemde me, ede me, augwaligo te po wali, enabolo wali, e dao. ²⁵Tiali goli, ena digi gegali, te aga elabo po page menio. Tama aga digi enabolo hanaluama, te po wai, ‘Te Rom moni gavman bidi Sisar pageba ena tagala palao,’ wali. Tama te po obaso, eno aga Sisar pageba tagala palaibao. ²⁶⁻²⁷Te eno homugo moni gavman bidibolo te pas ašenama, te agai e bidigo po tų page konemainu yaibao. Tiali goli, eno te pasde ašęabo po page eno konebe. Tama tibaso, eno e bidi dage pageba odasa asali. Tama duga naga aga po odao. Tama eno homugo mu te genuai gavman bidi Agripa, naga digi te agai po odao. Eno e bidi dago gavman tigidali bulu tonalubo tobolu bidi pageba tagala palu, te agai te po tų page bugagia wasiawai, eno homugo te usu egobeo, te homu yali. Tama nosali e bidigo po dago odama, eno dwagi yai pas me deli ašenama, te Sisarbolo te po tų page pusa mawaibao,” Festusgo te po wai.

Pol agai Agripa dali po pusali

26 ¹Te genuai gavman bidi Agripa agai Polbolo te po wai, “Megi naga digi tau sabo po pusagameo,” wali. Tama Pol agai nogo munama tigidali we bidigo agai po odomainu, aga digi tau sabo po tama wabo gagalama weyu, te po wai, ²⁻³“Genuai gavman bidi Agripa, nage gesabidide eno megi e po pusubo, ena dwagi yai homu ebao. Te Juda hani dabe augwaligo ena dali umabo dwai po tų yabo po wali, eno homugo te po wei begelebao. Tiali goli, nago mu koneai dao, tigidali da Juda bidigo haniani ebo kolesaga. Tama bidi dabe me badu augwaligo homu me deli te tiwai ebo dao. Bidi dabe me badu augwaligo pogo hwiębo tiwai elama, gasa homu dali wali pabo da, te me nago koneai dao. Tama eno te po eno nage gesabide pusubo, eno dwagi yai homu ebao. Tilama, megi eno homugo nage bugagia bidama, tonalua, eno wabo po odao,” wali.

⁴Te bidi Pol agai po me deli weyu, te po wai, “Te tama te Juda dabe tigidali augwaligo ena ogwade ena page bulude bidu yali kolesaga te augwaligo koneai dao. Tama ena gesi bidide Jerusalemba pelama, tede skul weyu bidali kolesaga me augwaligo koneai dao. ⁵Augwaligo ena polobadu koneai dao. Augwaligo homugo te konegi sogo da, augwaligo eno Godigo po wali peyu te sę yali po nagebolo wagi da. Polobadu ena Farisi bidi sibigo ebo kolesaga wali pai dao. Tama da Farisi sibi dago bomu mu elama, te Juda dabego bomu yai po dabe tigidali dolo wali pabo dao. ⁶⁻⁷Tama megi ena e po tų ebo bede dolalubo. Magi basowe? Polobadu mu Godigo dago bulai hani bidi nų dabe mubolo bodolu po polai dao. Godigo we bidi tigidali gų pagede ma hodolaibao po wali. Eno homugo te po mu po dao. Ena te wali po nai ebogila mubo tonalubo dao. Da Juda hani tomode Jekopgo ame nani hani sibi ogwa dabe nogo si olama, sę sę me si elalubo da. Tama da Juda hani tigidaligo Godibolo hulide me, ulade me lotu po obadi, dago homugo agai dago nųbobo polobadu wali bodolu po nai ebogilia mubo tonaluyu bidibo dao. Gavman genuai bidi, eno te po konealubadi goli, augwaligo ena po tų ilibo. ⁸Dage Juda hani, dagego e homu ebo da, ‘Te Godigo te isali we bidi gų pagede ma hodalogobeo.’ Dage magi baso te homu ebawe?” Polgo te po hanalu wali.

⁹Te bidi Pol agai po me weyu, te po wai, “Polobadu ena digi bomu elama, umabo dwai dwai kolesaga elama, te Nasaret bidi Jisasgo nogi aiyaba elalubo sę yai dao. ¹⁰Tama eno te sę Jerusalemde yai dao. Te pris hani tobolu bidi dabe augwaligo usu da olama, tibaso eno Jisasgo po wali pabo umabo we bidi kalabus ilai dao. Tama me badu po tų elama, augwaligo elemi hagede, eno usu dao wai dao. ¹¹Tama hauwa sogo ena te Juda dabego bomu yai po ola mabo be dabe tomoba pelama, tama eno te augwali elemainu, eno bidi dabe me badu tagala palai dao, dene mawai, augwaligo Jisasba augwa homu mubo sę tagalomainu yali. Tama ena moni sębe mu elama, te Juda hani isųwai bidigo be nani dabeba peyu, tede te Jisasgo po wali pabo we bidi augwalibolo sę sę mawainu, gegegi pali,” Pol agai te po wai.

Pol aga Jisasgo po wali pabo bidi gagayali po pusali

¹²Te bidi Pol agai te po wai, “Te eno tama sę yai dao. Tama te pris hani tobolu bidi dabe augwaligo enabolo pas asęna menama, usu da olama, tilama eno te pas selasa peyu, Damaskus buluba pelama, te Jisasgo po wali pabo we bidi dabe gegegi pai dao. ¹³Dago genuai gavman tobolu bidi, bugagia odao. Nai po wabo pęde, da te Damaskus pabo tųdu pobadi, te moni sole gagawai ula dagalude asali, te ula da mu udula pali, te giliga tiwai ulago da bologobeasali, te ena dali pali bidi dabe me, te ulago mu usu yali. ¹⁴Tama da tigidali tųba degasa pelama, munalubadi, bidi mego

po wabo eno odali, te Hibru pogo wali. Agai enabolo te po wali, ‘Sol, Sol, nago ena magi baso dolobawe? Nago ena elebo sę ebadi, te naga digi dene sabao. Nage te kau kibu tiwai dao. Te kau kibu page bidigo te pua pai ni dagego te kau kibu dono tigiba tunu pabo si, te dwagi yai tųdu pomainu, te kau kibu sęę sabologo ibaba sela sębo da, tama usu egobeo, aga sęę dili dene sabo da,’ wali. ¹⁵Tama eno te po wei ponoyu, te po hanalu wali, ‘Genuai Bidi, nage de dawe?’ wali. Tama te Genuai Bidi agai enabolo te po wai, ‘Ena da Jisas da. Tigidali sogo nago ena dolobo sę ebo te bidi ena dao,’ wali. ¹⁶‘Tialima nage hodaluama, doligiluo. Megi ena nage pageba asali, eno nage eno sę emainu sa mubao. Nage eno po sela pelama, tigidali we bidibolo nago megı na gagawai naide ena sualı po pusao. Eno nosalı nagebolo ola mabo sę po me, augwalibolo pusao. ¹⁷Te Juda hani bidi dabe augwaligo nage ela muainu ebaso da, eno nage tau selama, bobelaibao. Tama eno nage te Israel hani isęwai we bidibolo tagala palaibao. Te hanigo me nage elainu ebaso da, eno nage tau selama, bobelaibao. ¹⁸Tama nago augwali hulide bidibo pesage tagalama, ulaba kegasa asao. Tama nago augwali hulide bidibo kolesaga tagalama, nago augwali ula buluba kegasa asao. Augwali Satango bomode bidibadi, nago augwali ma sao, augwali God pageba asomainu tama yao. Tama augwaligo homugo ena konealu baso da, te augwaligo dwai kolesaga ebo Godigo tigidali sela sęwaibao, te Godigo sa muai we bidi dali wadolagasaibao,’ agai enabolo te po wai,” Pol agai te po wali.

Pol agai te bidi Agripabolo Jisasgo sę yalı po wali

¹⁹Te bidi Pol agai te po wali, “Moni gavman tobolu bidi Agripa, eno moni ula dagaludu asobo sulama, agai po wali eno odama, te po eno sela sębeo. ²⁰Tama hasia bolo eno te Damaskus we bidi pageba pali. Eno augwalibolo te po tama pusa mani, ‘Dagego dwai kolesaga ebo sę tudiba sęnama, dage God pageba asao. Tama dagego dwagi yai kolesaga ebo tigidali we bidi augwaligo sulama, dwai kolesaga tudiba sęyani konemainao,’ wali. Tama eno te po Jerusalem we bidibolo me, te Judia tųtomode bidibo we bidi tigidalibolo me, te Israel hani isęwai we bidibolo me, eno te po tama augwalibolo pusalı. ²¹Tama eno te we bidibolo te po tama pusubaso, te Juda bidi augwaligo homugo hagelabo olama, te po pagede augwaligo te Moni Lotu Be tempel tomode ena tulama, elainogo yalıo. ²²Tiali goli, Godigo tigidali sogo agai ena tau sesa aselama, te megı eba sabolalıo. Tialima, megı eno e po tųde mu po tigidali we bidi me, te tobolu bidi me, te olo bidibolo me, obao. Te Godigo pedauwalide po selama pusalı bidigo asęani po me, te Mosesgo pusalı po me, te eno megı e pusubo po me te deli po tama dao. Augwaligo te pusalı po tiwai eno ela pelama, gasa pobadi me pusubeo. ²³Tama Moses me, te Godigo pedauwalide po salı bidi me, augwaligo te po wali, ‘Te bidi Israel we bidi

tau somai hagede Godigo sa muai bidi Krai da, agai moni dene selama, isaibao. Tama aga hasia mu gų pagede hodalobo polali bidi dao. Tama agai tigidali pogo te Juda hani me, te Juda hani isųwai bidi me, dwai kolesaga sela sębo sę dwagi yai konelai bidi aga dao, tigidali bidigo agai po odama, hulide pabo dwai kolesaga tagalomaiu yaibao,'” Pol agai te po wali.^m

²⁴Te bidi Pol aga digi tau sabo po tama obadi, te bidi Festus agai agabolo i bomonama weyu, te po wali, “Pol, nage wabo pobao. Nage hauwa sogo skul wai bidi dao. Tama te genuai kolesaga sai bidi dao. Tibaso, nage wabo pobao,” wali. ²⁵Tama Pol agai te po wali, “Festus, nage dago gavman tobolu bidi dao. Ena wabo pabo bidi menio. Eno dwagi yai homu elalu, te po eno mu obao. ²⁶E moni gavman bidi Agripa agai me ena e wabo po koneani. Tama te sę yali po pusubo eno wi ebo menio. Te tigidali yali sę agai gedude yai sę dao, te dualama me yai sę menio. ²⁷Moni gavman bidi Agripa, nage Godigo pedauwalide po selama pusali bidigo așani po nago homugo mu konebawe, te poba naga homu maniwe? Eno homugo naga homu te poba mu muani,” Pol agai te po wali.

²⁸Te bidi Agripa agai Polbolo te po wai, “Nago homugo te nago dwasianu wabo pogo ena Jisas wali pabo hani tomoba kegasa paibawe?” te po hanalu wali. ²⁹Tama Pol agai agabolo te po wali, “Dwasianu pogo ma, te bobobage pogo ma, te usu dao, magigo menio. Tiali goli, eno Godibolo po olama, nage dali, e po mibo bede bidibo we bidi me tigidali ena yaligia emainu ebao. Tiali goli, eno homugo dage ena kalabuside bidibo tiwai bididalio,” Polgo te po wai.

³⁰Te Pol agai po wabo silibo si, te moni gavman tobolu bidi Agripa me, te gavman tobolu bidi Festus me, te genuai nogi we Bernaisi me, te augwali sela dali bidali bidi me, augwali tigidali doligiluama, augwaligo te po tų ebo be tagalama, pali. ³¹Tama te be tagalama, augwa hasi tomode po miai, “Te bidi agai kalabus yabo dwai kolesaga me deli ebeo. Tama aga augwaligo elabo dwai kolesaga me ebeo,” wali. ³²Tama Agripa agai te Festusbolo te po wai, “Te bidi agai ‘Te Sisar agai eno po tų odomainao’ wabo po wagi menigi sogo da, teda dago aga olo tagala paligi da,” te po wai.

Pol te Romba pali

(Dqı 27-28)

Enesigi bidi dabego Pol moni gebadu Romba odasa pali

27 ¹Te Festus agai Pol dali, gasa kalabus bidi dabe dali te Itali tųba moni gebadu pabo po dodolali, te Sisar pageba pomainu yali.

^m 26:23 Ais 42:6; 49:6; 1 Ko 15:20

Tama gavman tobolu bidi me badu augwaligo bidi me deli daꝓ ilali, te bidi nogi Julius da, augwali tonaluabo bidi daꝓ ilali. Te bidi Julius agai te ami enesigi bidi a naga bidi nogo saꝓa sese silama, tonalubo tobolu bidi da. Tama aga te umabo ami enesigi bidi hani me deli tomode bidibidi bidi da, te hani nogi ‘Rom gavman moni tobolu bidigo enesigi bidi hani da.’²Tama da moni geba me deli tomoba pali, te geba Esia tꝓ nabisde elalubo bulu tigidali bilibo geba da. Te geba page bidi aga bulu nogi Adramitium be nani da, te Esia tꝓde. Tama te bidi me nogi Aristarkus aga da dali asali. Agai page bulu nogi Tesalonaika, te Masedonia provins tꝓde. Tama da te Sisaria bulu taga pali, te moni gebadu, te tamu aꝓ daide pali.³Tama pelama, do kigamu geba tuagasabo pesageba sabolali, te bulu nogi Saidon. Te ami tobolu bidi Julius agai Polbolo dwagi yai kolesaga yali. Agai Pol tagala palama, Pol aga abagi dabe sugi pelama, augwaligo agabolo tubo nai dabe mani.⁴Tama nosali dago te Saidon bulu tagalama, ma pelama, te moni bomai wali da pabo guni badu asobaso, dago geba guni tubo bidigo te tamu aꝓ tomode dwasianu bulu elalubo, te bulu nogi Saiprus, teba guni dodolali. Te tꝓ pꝓde moni wali meni yai.⁵Tama te Saiprus tꝓ ela soali, da te moni tamu aꝓ tomodu pali, te gebadu. Pelama, te bulu si ela pali, te nabis sesegede, te bulu si nogi me Silisia tꝓ, me Pamfilia tꝓ da. Tama te nabis sesegede bulu meba sabolali, te be nani nogi Maira, te Lisia tꝓde, tama dago geba tede gebelali.⁶Tama tede dago te geba tagalama, te da tonalubo amigo geba me kegegi suali. Te geba te Aleksandria bulu bidigo geba, augwaligo Romba pai hagede ebo suali. Tama te ami bidi dabe augwaligo da te gebadu selasa pali.

⁷Te moni geba mudu da Maira tagalama, ma pelama, dua dua tama pali. Magi basowe? Moni bomai waligo da bomonama sela saꝓbaso. Tama da hauwa sagonu tamu aꝓidu bilali, te Nidas buluba polo sabalobeo. Tialima, te waligo naga dago pabo tꝓ ma sinia sali. Tama da te tamu aꝓ tomode bulu me elalubo, te bulu nogi Krit, te bulu pꝓba sabolama, tamu aꝓ sesege badu pali, tede te moni wali meni baso. Tedu pelama, Salmone tꝓ dugulidu bobegegi pali.⁸Tama da te moni tamu aꝓ sesegedu pali, tama te bulu sesegedu pali, te geba guni tubo bidigo moni seꝓ mu elama, geba tubo pesageba tugi pali. Tama augwaligo te ‘dwagi yai geba tubo pesage dao’ nogi wabo dao. Te geba tugi pabo pesage Lasia be nani pꝓde da.

⁹Te da tede olo dali bidibadi, hauwa sogo mu tama bidali. Tama tede bidibadi, tamu aꝓ boꝓ holobo sogo pꝓde yagasali. Te poluade tama moni wali asobo dao. Te kibu be yabo pꝓde yagasali, te Juda dabe augwaligo Godibolo nai ula mabo moni lotu wabo sogo silai dao. Godigo augwa dwai kolesaga yai sela saꝓmainu, te moni nogi elalubo lotu po wabo side dao, te sogo augwa tubo nai osogo gisilai dao.¹⁰Tama tebo sogo silibaso, te moni wali asobo sogo pꝓde yagasobaso, Pol agai te bidi dabe tau selama, bobelabo po wali, “Abagi dedeo, da moni gebadu tedu peyu da,

te dwali, te da moni waligo geba dolama, da me, walu dabe tigidali me, da tamu aḡi tomode dolama, isilaibao,” wali. “Da ede bolo me bidinao,” wali. ¹¹Tiali goli te sogo augwaligo Polgo wali po odama, te moni geba page bidi me, te moni geba tobolu bidi me, augwali sigo Polgo po sela sayani. Tama te ami tobolu bidi agai Polgo wali po tagalama, te bidi sigo wali po wali pali. ¹²Tama augwaligo umabo po wali, tama bidi dabe me badu augwaligo homugo ‘E bulu taga pelama, gasa bulu dwagi yai geba tugi pabo pesage te bulu Finiks badu pinao,’ wali, ‘Krit tɔba.’ ‘E geba tubo pesagede moni wali asobo sogo bugagia bidigobeo. Tama tibaso, dago geba te Finiks buluba selasa pinao, te dwagi yai geba tubo pesage giliga pabo badu elalubo dao. Te pesagede wali aselama, geba dolobo menio,’ wali. ‘Te moni wali asobo sogo da pelama, te buluba bidigi pinao,’ wali.

Moni waligo te tamu aḡi bɔḡi dwai mu hodolai

¹³Te tialima, dwasianu dwagi yai wali me deli te saut badu tamu aḡidu asali, te geba tudi badu. Te geba tomode sɛ ebo bidi dabe augwaligo homugo ‘E waligo da te Finiks buluba sela paibao,’ homu yali. Tama tibaso, pomai hagede, augwaligo te geba daḡ walobo moni seḡe yai ain dili tiwai nai tamu aḡi pudu ugwaba guduama, geba daiba munama, tama augwa te bulu paḡde tamu aḡi sesegedu pali, te bulu nogi Kritba. ¹⁴Tiali goli, tama pelama goli, moni wali mu polo asali, te Krit tɔba pedai badu asali. Augwaligo te tobage moni wali mu nogi ‘te giliga asoboba polobadu pobase nogo pedai badu asobo wali dao,’ nogi wabo da. ¹⁵Tama te wali polo aselama, te geba bomo elama pogolama sabilali. Tama dago te wali asoboba geba guni dodolai hagede, sɛ bomo yali. Tiali goli, dago usu ebe. Tama te geba te waligo selasa pomai hagede tagalali. ¹⁶⁻¹⁷Tama da te dwasianu bulu me nogi Kauda tɔ paḡa asali, te tamu aḡi tomode elalubo tɔ. Tama da uba pedai badu te bomai wali meni yai madigi pali. Tama te dwasianu geba moni gebade bono polobadu gebelama, kegasa asobo dao. Tama te moni gebade sɛ ebo bidi dabe augwaligo homugo ‘Te dwasianu geba hagaidali weyu, dago selama, moni gebaba muinao,’ wali. Tama augwaligo te dwasianu geba kegebo moni sɛ mu yali. Tama augwaligo te dwasianu geba kegelama, moni geba daiba munama, tama bonogo bugagia keḡani. Te keḡa silama, tama gasa bono me selama, te bono aḡiba saḡnama, a dologo badu solama, te bono gaḡ yai naigo selama, te moni gebade keḡani, te geba dilide daḡ olama, keḡani. Te moni geba bomo te tiwai munama, da ma pali. Te moni gebade sɛ ebo bidi dabe augwali te waligo geba te Libia buluba pobogolo pobaso, augwali moni wi mu yali. Te nabis bulu dwai nagame yai kemi ebo pesagedu painu ebaso, wi mu yali. Tama tibaso, augwaligo te moni ugwa aiyaba dagala muani, te moni geba waligo naga tamu aḡidu olo dali sabilimainu tagalali. ¹⁸Tama te moni wali mu asiyu, aḡi bɔḡi me kisu mu dela pali. Tama tibaso, do te moni

gebade sę ebo bidi dabe augwaligo te walu dabe me badu tama aįba sębo gagalali, te geba yadala pomainu yali. ¹⁹Tama te sogo ma te gebade sę ebo bidi augwaligo te gebade muani ni me, te bono me, te nami ugwa me augwaligo nogogo selama, sęyani. ²⁰Tama da te moni tamu aįde hauwa sogo bidali, te tulubage me, te pę me kisu dali, dago dagalu sube. Tama dago te giliga me, hę me hauwa sogo sube, te hęgo dago bulu te badu elaluba homu ebe. Tama te moni wali agai te moni aį bęi hodolali. Tama tibaso, da gisiga bidibe. Dago te homu yali, 'Da tigidali e gebade tamadi isilaibao,' homu yali.

²¹Te da nai hauwa sogo tube. Tama nosali Pol agai te geba tomode sę ebo bidi augwalibolo i olama, te po wali, "Te bidi hauwa, dagego odao. Dagego eno polobadu wali po sela sęyanio. Dagego eno po odama, te bulu Kritde bidigi sogo da, teda usu egi dao. Tama da e tiwai sę egi menio. Tiali goli duga eno po sela sęyanigo da, nai hauwa bage te hagela silali dao. ²²Tiali goli, megi eno homugo dage daę walobe dao. Dagego wi elama, moni homu egio. Magu menio. Da bidi da me isigobeo. Tiali goli, te moni geba naga dolaibao," wali. "Eno koneanio, te po mu dao. Magu menio. ²³Megi piali hulide Godigo enabolo po me olama, totalio. Te God eno agabolo lotu weyu, eno agai sę eyu ebo da. Te Godigo enabolo agai ensel bidi me deli ena pageba tagala palali. ²⁴Tama agai enabolo tama wali, 'Pol, nage wi egio. Nage te moni Rom gavman tobolu bidi agai gedude dolalu, naga po wao. Tama odao. God da, te dwagi yai bidi mu dao. Tama tibaso, Godigo nagebolo dwagi yai sę elama, tau selama, tama te moni gebade nage dali bidibo bidi me deli isigobeo,' te ensel mobo bidigo enabolo tama wali. ²⁵Tama tilama, abagi, dage noma sigio. Magu menio. Eno homu Godiba mubaso, agai dwagi yai kolesaga dabolo yaibao, tama agai dagalude sę ebo ensel bidigo enabolo te tiwai po wai dao. ²⁶Tiali goli, te moni geba te tamu aį tomode elalubo bulude sabalobadi, tede dolaibao," Pol agai te po wali.

²⁷Te moni waligo da Selasa pelama, te tamu aį nogi Adria tomode bilibadi, Sarere si silali. Te sogo huli tomode mu, te geba tomode sę ebo bidi dabe augwa homugo bulu me deli pęde elalubo homu yali. ²⁸Tama tibaso, augwaligo moni seęę yai nai bobobage bonode gebelama, te tamu aį tomoba sanama, augwaligo te tamu aį degedu usu ni sali, te moni bobobage mu yali 40 mita. Tama da dwasianu pelagalama, te usu ma sali. ²⁹Tama te sogo, dwasianu pęde tama yali, 30 mita. Tama te sę elama, augwaligo koneani, te nabis me deli pęde elalubao homu yali. Tama augwaligo homugo masigiba taluama, doligi paibao homu eyu, augwali wi yali. Tama augwaligo moni seęę yai ain me si me si nama bobobage bonode gebelama, deli deli te moni geba tudi badu tamu aį degeduba tagala palali. Tama tilama, augwaligo homugo masigiba taluidali weyu, be posomainu augwaligo Godibolo po wali. ³⁰Tama Pol agai suali, te

gebade sɛ ebo bidi augwaligo te dwasianu geba kɛani bono pisaganama, te dwasianu geba tamu aɪba aiyaba tagalobo suali. Augwaligo homugo te moni geba taga peyu, te dwasianu gebadu buluba wi pinao. Tiali goli, augwaligo tibode ‘Moni geba gunide moni te sɛgɛ yai ain walaibao,’ te tibo po tama wali. ³¹Tama Pol agai koneyu agai te ami tobolu bidi me, te enesigi bidi dabebolo me, te po wali, “Te bidi augwali da dali bidisiɔyu da, teda dage tigidali tamu aɪde isigi da. Te bidi dabe augwali wi po baso da, Godigo da tau sogobeo, agai wali po tiwai.” ³²Tama te po obaso, te ami bidi dabe augwaligo te dwasianu geba gebelali bono te ge hwɔgo togwali, te dwasianu geba te tamu aɪgo olo selasa pali.

³³Te be posobo pɔde Pol agai augwalibolo “Nai selama, tuo” wali, tama augwalibolo po bomona wali, “Megi dagego moni homu edubadi, dagego nai tusiɔma, Sarere si mu silali. ³⁴Tama tibaso, eno homugo dagebolo po bomonama obao, dage megi nai tuo. Magu menio. Te nai tubode dage bomo selama, dage bugagia bidaibao. Eno koneanio, da tigidali tama bugagia bidaibao, da me deli dwasianu dologobeo, selegobeo,” wali. ³⁵Tama te po olama, Pol agai te bret nai selama, te bidi dabe gesabidide Pol agai Godibolo nage usu da olama, te nai nogogo pebedama, tubo gagalali. ³⁶Tama te pogo augwaligo homu daɔ olama, tama augwali tigidaligo me te nai tuali. ³⁷Tama da tigidali te moni gebade bidali bidi dabe hauwa mu da 276. ³⁸Tama dago te nai tuali, tabiali. Tama dago te tubo nai ge bek hauwa mu geba tabide muai te tigidali dago selama, tamu aɪba sɔyani, te geba yadala pomainu yali.

Moni geba dolalio

³⁹Te be posobo si, te gebade sɛ ebo bidi augwaligo te nabis bulu tɔ sulama, te konebe. Tiali goli, augwaligo te bagu suai, te dwagi yai geba tubo gebabelede elalubo suali. Tama augwaligo te po wali, “Dago moni geba te bagudu dolo sela pabo usu sinao,” wali, “te geba te tɔ sesegeba daɔ waligi pinao,” wali. ⁴⁰Tama pomai hagede, augwaligo te ain dilide gebelali bono dabe ge hwɔgo togolama, tamu aɪ tomoba olo tagalali. Tama bidi me badu augwaligo te geba guni dodolobo habesege si bono kɛani pisagana sɔyani. Tama augwaligo te nami ugwa te geba gunide ma walali. Tama te nami ugwaba waligo sabilibode da nabisba odasa pomainu, tama tiali. ⁴¹Tama tilama, dago geba te baguba pabo gagalali. Tiali goli, tamu aɪgo geba selasa pelama, te tamu aɪ dologode dwasianu kemigo du elalual. Tama te geba guni te kemi duba tuɔ paligi pabo si, te geba tudi badu tigidali pebeda pali. Magu menio. Moni tamu aɪ bɔi dabe asiyu, te geba ni tologa sɔyani.

⁴²Te ami bidi dabe augwa homugo te kalabus hani me ela muaibao homu yali. Magi basowe? Augwaligo te homu yali, augwaligo tamu aɪdu paubo pelama, te nabis buluba sabolama, duala sigi pelama wi diɔ paibao

homu yali. ⁴³Tiali goli, te ami tobolu bidi agai te ami dabego yali homu tagalao wali. Magu meni. Agai homugo augwaligo Pol elidali. Tama agai da tigidali i olama, agai te po wali, “Tialima, duga tamu ą paubo kone baso da, te duga samonama, paubo pelama, nabisba piąo,” wali. ⁴⁴“Tama duga me badu nogo ą togobo konesiąbaso da, dage te ni nami dabe me selama, te moni geba nigai ni hodigi selama, dage nosali ą pauluama, nabisba piąo,” te po wali. Tama dago tama tilama, da tigidali te nabis buluba bugagia sabola silali, da me dolobe.

Pol te tamu ą tomode elalubo bulu nogi Maltade bidali

28 ¹⁻²Te da tigidali te nabis buluba bugagia sabola silali. Tama te bulu page bidi dabe augwaligo dwagi yai kolesaga elama, da tau sali. Tama augwaligo dabolo te po wali, “Te e tamu ą tomode elalubo bulu nogi Malta dao,” wali. Tama augwaligo moni sia nogwani. Te sogo tulubage be yali, da tigidali kedau mu yali, tama te siade da kedau tuali. ³Te Pol agai dwasianu isi dabe sesa bilama, te isiba ulagasali. Te dwasianu ni me si tomode hasamani me deli bidali, agai sube. Tama te isigo hasamani tigide dabo si, tama te hasamani posoga palunama, Pol nogode ą kelanani. Te tobage hasamanigo kelanai bidi polo isibo da. ⁴Tama te sogo te bulu page bidi dabe augwaligo te hasamani Pol nogode walalubo sulama, augwali moni noma selama, augwa hasi tomode po umabo weyu, te po wali, “Te bidi agai gasa bidi elabo bidi dao,” te homu geda muani. “Tamu ąigo aga elebe. Tiali goli, te god me deli, agai nogi Dwai Kolesaga Dodolobo god, agai homugo aga elainu yali, te hasamani bidi isibo nabi aga tigide munalubo hasamani ą kelali,” te po wai. ⁵Tiali goli Pol agai nogogo te dwai hasamani hogola sńnama, te hasamani isi tomoba tuloluali. Tama Pol tigide dene ebe, aga bugagia bidali. ⁶Tama te bidi dabe augwaligo tonaluama, augwaligo aga te hasamanigo kelali madigi dabe delama, aga polo degasa pelama, isibowe naga suenu tonaluali. Tiali goli, augwaligo tonalubadi, bobobage sogo mu bidibadi, te Pol aga tigi dene ebe, tama aga isibe. Tama te we bidi augwaligo moni homu elama, augwa homu begelama, te po wali, “Te bidi aga god me deli dao,” wali.

⁷Te bulu pąde te me badu tą deli elalubo, te tą te bidi me deli agai tą da. Tama te bidi te Malta tąde bidibo we bidi augwa tobolu bidi deli da, te bidi nogi Publius. Tama te bidigo da agai beba odasa pelama, da agai bugagia nai ula mayu bidali. Tama da sela sogo aga dali bidali. ⁸Tama te sogo te Publius aga aya moni gasi selama, bede pila mubo. Aga te gasi si sali, me haligadu kaneme yali, me tigide moni posolo yali. Tama Pol aga pelama, aga suali. Tama Polgo Godibolo po olama, agai nogo te gasi bidi toboluba muani. ⁹Agai te gasi sela sńnama, ma dwagi yai bidali. Augwaligo Polgo te tibo sulama, te Malta tąde bidibo gasi yai we

bidi tigidali Pol pageba sisali. Tama Pol agai te gasi yai bidi gasi sela sęsa pela silama, augwali ma dwagi yai ilali. ¹⁰Augwaligo dabolo dwagi yai kolesaga elama, haniani dwagi yai nai da olo mani. Tama nosali da pabode augwaligo tigidali nai dago habuge yali nai augwaligo selama, te moni gebaba munai.

Pol agai Malta tų taga pelama, Romba sabolali

¹¹Te hasia da te Malta tųde bidibadi, polua sela silali. Tama nosali da te gasa moni gebaba holali. Te moni geba page bidi te Aleksandria be nanide bidali. Tama agai tibo god nogi koneama, te tibo god nogi te moni geba sip gesabi badu daganai elaluali, “Deli sogo ame nai ogwa si da,” te po wali. Tama te Malta tųde bidu, te moni wali dabe, te moni tulubage me sia sabo tonalu tede bidali. Tama dago augwali taga pali.

¹²⁻¹³Tama da te moni gebadu pelama, te moni be nani nogi Sirakysusba sabolama, tede sela sogo bidali. Tama da Sirakys tagalama, moni gebadu ma palio olama, te bulu me nogi Regiumba sabolali. Tama do kigamu wali me da asali badu geba tudi badu asali. Tama tego da tau selama, da pidubadi, be me huliama, me sogo kigamu da bulu me nogi Puteoliba sabolali. ¹⁴Tama te bulude Jisasgo po wali pabo we bidi tede bidalubo suali. Tama augwaligo da augwali dali bidao wali. Te po baso, da augwali dali Sarere deli bidali. Tama da, dago augwali taga pelama, tųdu naga pidubadi, moni genuai hanu nogi Rom teba sabolali. ¹⁵Da Romba sabalisiaq̄badi, Jisasgo po wali pabo we bidi augwaligo da asobo po odama, da tų tomoba augwaligo tiąba asali. Tama me badu digibulu bobenu gana aselawali, maket me nogi Apiusde dago suali. Tama me badu aselama, te bidigo osogo abelama pibo be sela elalubo digide dago suali. Pol agai Jisasgo po wali pabo we bidi suyu, Godibolo nage usu dao wali, tebogo aga homu dąq̄ walobao, te homu yali.

¹⁶Te da Rom tomoba sabalobo si, gavman tobolu bidi dabego Pol agaduba bidabo pesage osogo abelama, bidimainu yali. Tiali goli, tigidali sogo enesigi bidi deligo tonaluali, Pol wi pidali weyu tiali.

¹⁷Te bidi Pol aga Romde sela sogo bidama, Romde bidibo Juda hani tobolu bidi dabe “Dage ena pageba asiąq̄,” Pol agai te po wali. Tama augwali aselama, Polgo te po wali, “Abagi dede, polobadu ena Jerusalemde bidai dao. Tama dago hani dali eno dwai sę me yai menio. Tama dago nųgo po me sela sųwai menio. Tiwai goli, te pode ena kalabus yai dao, Jerusalemde. Tama augwaligo ena Rom gavman genuai bidi pageba ena po tų emainu sela pao wali. ¹⁸Tama Rom gavman genuai bidigo enabolo te yali sę po augwaligo odalio. Tama Rom gavman genuai bidigo eno magi sę me, ena isabo sę me yai sube, te po wali. Augwaligo homugo ena buluba tagala palainu yai digi. ¹⁹Tiali goli, Juda bagego ena kalabus emaina olama, bomu mu yalio. Ena te Juda dabego nogode dią

pabo tų me meni yani. Tama tibaso, eno te po wai, ‘Ena Rom gavman genuai bidi Sisar pageba tagala paliąo, agai ena po tų ela momainu,’ wali. Tiali goli, ena te Juda bagego po tų ela mawainu eba asai menio. ²⁰Tama tibaso, eno dage megi asomainu hanalu obao. Magi baso menio. Enade augwaligo yali sę dagego me konemainu obao. Megi dagego e konemainu, ena e aligabo bonogo ena nogo si megi augwaligo kęai dao, kalabus bidi ebo aą yalio. Magi basowe? Eno homugo te da Israel bage tonalubo bidi te Godigo dabolo nosali mawaibao, tama te sogo pedalobo eno tonaluyu bidibo dao. Tama tibaso, augwaligo ena kalabus mawai dao,” te po wai.

²¹Te Juda dabe mego Polbolo te po wai, “Te Juda bidi dabe augwaligo nagede po pusomainu dabolo pas me tolobe. Be bidi me Jerusalem badu asama, nagede dwai po me pusagasobe. ²²Tiali goli, bidi hauwa mu me badu asama, dabolo tama pusali, te Jisasgo po wali pabo bage da mu hagela ebo po pusali. Tiali, Jisasgo hanigo ebo homu kolesaga dago sueo,” te po wali. ²³Tama augwaligo Polgo wabo po ma odomainu, dua yabo bodolu me muani. Tama we bidi hauwa mu Polgo bodolu mani digi asali. Pol agai te Godigo homugo we bidi tonalubo sę po augwalibolo pusali. Tama Pol agai Mosesgo polobadu ašęani po dabe me, polobadu Godigo po sela bilali bagego ašęani po dabe me, pusa mani, te po dali daganama pusali, te augwaligo Jisasde po mu daba homu emainu. Tama te po pusubo kigamu mu gagalama, pio muba sabolali. ²⁴Tama we bidi me badu augwaligo Polgo wali po mu dao homu yali goli, meba we bidigo te mu da homu ebe. ²⁵Tama augwaligo po hauwa dogia pali. Tiyu augwaligo haliga digi deli ebe. Tama tibaso, Pol agai po me deli pusali, “God agai Dwagi Yai Mobo Bidi agai te Godigo po sela bilali profet bidi nogi Aisaia te bidibolo po me deli olama, tolalio, dagego nų mu dabebolo. Te po dageba me dolo te wabose,” te po wali. ²⁶“Godigo Aisaibolo te po pusa wali,

‘Nage te Juda bageba pelama, tama te po pusao.

“Dagego eno po oduda yaibao, tiali goli dagego te po page konegobeo. Dagego suyuda yaibao, tiali goli dagego munu me sugobeo,” te po wai. ²⁷Te magi baso menio. Te po page da, te we bidigo homugo eno po odogobeo. Tama augwaligo olo dega salio. Tama te ebogo, eno po odabo aą ebe dao. Augwaligo gedu me halua sali dao. Te tibogo, eno ebo sę suabo aą ebe dao. Augwaligo te sę egi menigi sogo da, teda enaba augwaligo dwagi yai kolesaga sigi dao, tama augwaligo ologo eno wali po me odigi dao. Me augwaligo eno yali sę me bugagia sugi dao. Tama tigi sogo da, augwali homu digi begelama, tama eno ma augwali dodoligi dao,”ⁿ

ⁿ 28:27 Ais 6:9-10

Godigo Aisaiabolo tama po wai,” Pol agai te tama po pusa mani.

²⁸“Tama te po dage dolo mu te waliao. Tiali, dagego koneao. Tama Godigo da we bidi sela pabo tų po tama te Israel hani isaıwai we bidibolo tolai yali. Tama te po augwaligo mu odaibao,” Pol agai te po wai. ²⁹Tama tilama, Polgo te po silama, augwa pebelayu, konila bomonama mu ela pali.

³⁰Te kibu be si Rom bulude agai osogo abelai bede bidali. Tama aga te bidibo bede mone gego aga digi abeleduali. Tama aga pageba te we bidi hauwa asobaso, dwagi yai homu yali. ³¹Tama agai Godigo homugo we bidi tonalubo sę po te we bidibolo pusa mani. Tama agai te Genuai Bidi Jisas Kraısgo po pusa mayu, aga hale me ebe. Tama agai te po pusubadi, bidi mego ‘Nago te wabo po tagalao,’ te po wagasobe, bidi mego habu selebe.